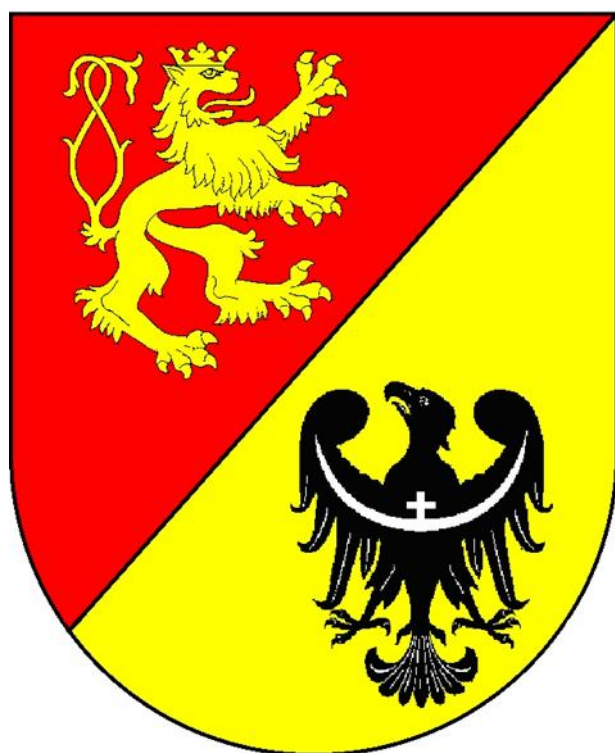

Projekt
Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego
na lata 2021-2027

Lwówek Śląski, 2021

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Wnioski z diagnozy	6
1.1. Wnioski z diagnozy - sfera przestrzenna	6
1.1.1. Przestrzeń i środowisko	6
1.1.2. Zagospodarowanie przestrzenne:	8
1.1.3. Zasoby przyrodnicze:	16
1.1.4. Ochrona powietrza	18
1.1.5. Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna.....	18
1.1.6. Dostępność komunikacyjna.....	19
1.1.7. Mieszkalnictwo	21
1.1.8. Infrastruktura techniczna	23
1.2. Wnioski z diagnozy - sfera społeczna:	24
1.2.1. Demografia	24
1.2.2. Edukacja.....	25
1.2.3. Kultura, turystyka i rekreacja	29
1.2.4. Sport	35
1.2.5. Pomoc społeczna	35
1.2.6. Opieka zdrowotna	36
1.2.7. Aktywność społeczna	37
1.2.8. Bezpieczeństwo publiczne.....	38
1.3. Wnioski z diagnozy - sfera gospodarcza:.....	39
1.3.1. Podmioty gospodarcze i lokalny rynek.....	39
1.3.2. Rynek pracy	41
2. Analiza wyników badania ankietowego	42
3. Analiza SWOT	49
4. Misja i wizja rozwoju	51
5. Cele i kierunki Strategii	51
6. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia	57
7. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	63
8. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami strategicznymi	71
9. System realizacji Strategii, w tym wytyczne o sporządzania dokumentów wykonawczych	75
10. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii Rozwoju	85

11.	Ramy finansowe i źródła finansowania	87
12.	Spis tabel, wykresów, fotografii, map	96

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 jest podstawowym, a zarazem najważniejszym dokumentem samorządu Powiatu, określającym cele, kierunki i możliwości rozwojowe. Jest to swoisty zbiór celów i kierunków wskazujących rozwój Powiatu, jak również mniejszych jednostek pozostających w jego obszarze. Bazując na zastanej sytuacji społeczno-gospodarczej, środowiskowej oraz technicznej i przestrzennej, możliwe jest ustalenie priorytetów rozwojowych niezbędnych z punktu widzenia władz samorządowych, mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i wszystkich grup społecznych.

Strategia rozwoju, jako instrument podnoszenia konkurencyjności lokalnej jednostki terytorialnej, stanowi kompleksową, perspektywiczną koncepcję określającą cele rozwoju oraz warunki, zasady i etapy ich osiągnięcia. Strategia rozwoju jest nadrzędnym instrumentem zarządzania rozwojem lokalnym i podstawą długookresowej, lokalnej polityki społeczno-gospodarczej.

Planowanie strategiczne stanowi niezbędny element procesu programowania rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Przekazanie części uprawnień władzy centralnej na szczebel samorządowy powoduje przeniesienie części odpowiedzialności za jakość życia mieszkańców na lokalne władze, co z kolei rodzi potrzebę efektywnego i kreatywnego zarządzania posiadanymi zasobami. Jedynie właściwe i starannie zaplanowane zadania mają szansę zarówno zaspokoić zbiorowe potrzeby społeczności, jak i stworzyć komfortowe warunki dla samorealizacji jednostek.

Kluczowym powodem sporządzenia Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 jest utrata aktualności przez uprzednio obowiązujący dokument oraz potrzeba zweryfikowania określonych w nim celów strategicznych. Poprzednia Strategia swoje początki ma w 2010 roku, kiedy to rozpoczęto prace nad dokumentem mającym określać zasadnicze kierunki i cele rozwoju powiatu w drugim dziesięcioleciu XX wieku. W roku 2014 dokonano oceny strategii, podjęto decyzję o jej uzupełnieniu i modyfikacji z powodu rozpoczęcia nowego okresu programowania oraz przyjęcia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Strategia została przyjęta uchwałą nr VIII/48/2015 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie: aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego 2011-2020 przyjętej uchwałą nr LIII/31/10 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 30.09.2010 r.

Opracowanie Strategii Rozwoju wynika zatem z konieczności średniookresowego i uporządkowanego wskazania kierunków rozwoju. Ponadto, taki dokument strategiczny ułatwia późniejszy proces pozyskiwania środków zewnętrznych, niezbędnych na realizację zaplanowanych działań i projektów, w szczególności środków UE.

Przesłanki zewnętrzne to długookresowe i średniookresowe strategiczne dokumenty krajowe oraz programowe Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz nowa Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Główną przesłanką merytoryczną jest określenie kierunków rozwoju Powiatu, uwzględniających osiągnięty, aktualny stan, a przede wszystkim potrzeby i aspiracje mieszkańców Powiatu na kilka najbliższych lat. Przesłanką uzasadniającą opracowanie strategii jest również fakt, iż poprzednia strategia ze względu na zachodzące zmiany społeczno-gospodarcze nie jest w pełni aktualna, w związku z czym nie jest dostosowana do aktualnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 ujmuje główne cele i uwarunkowania jego rozwoju w horyzoncie czasowym do 2027 roku, w zmieniających się uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych. Strategia, jako koncepcja rozwoju lokalnego, pełni z jednej strony funkcję źródła informacji o procesach społeczno-gospodarczych na danym terenie i stanowi istotną inwentaryzację zjawisk zachodzących w jednostce terytorialnej. Z drugiej strony ma charakter operacyjno-wykonawczy, ułatwia i zwiększa spójność podejmowanych przez władze lokalne decyzji, jest planem działania władz lokalnych i wyznacznikiem bieżących działań.

Przyjęta hierarchia celów i kierunków ułatwi prace lokalnym władzom nastawionym na przeprowadzenie ważnych inwestycji w regionie. Dodatkowo, planowanie, monitorowanie i aktualna ocena przedsięwzięć inwestycyjnych będzie sprzyjać integracji i aktywizacji społecznej wokół zadań realizowanych przez władze Powiatu.

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego jest dokumentem opracowanym nie tylko na potrzeby władz i administracji Powiatu, lecz także mieszkańców, organizacji III sektora czy też jednostek samorządu terytorialnego współpracujących z Powiatem Lwóweckim.

Zakres dokumentu określa Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2019 poz. 1295 z późn. zm.). Kluczowymi elementami procesu tworzenia Strategii jest przeprowadzenie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, cele strategiczne, kierunki interwencji, system realizacji strategii oraz założenia ram finansowych i potencjalne źródła finansowania. Powyższe uzupełnia opis procesu realizacji strategii – jej wdrażania, monitoringu i ewaluacji.

Realizacja zadania polegającego na opracowaniu i przyjęciu Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 jako dokumentu lokalnego prowadzona była na zasadzie etapowości. Ustalono etapy opracowania Strategii, w tym:

- opracowania wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Powiatu, na podstawie której dokonano analizy SWOT,
- wypracowania misji, wizji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków rozwoju Powiatu,
- opracowania projektu Strategii wraz z ogłoszeniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych, dla których zwieńczeniem jest sprawozdanie z ich przebiegu,
- poddania projektu Strategii konsultacjom społecznym, a następnie analizie i/lub uwzględnieniu zgłoszonych uwag,
- przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 przez Radę Powiatu Lwóweckiego w drodze uchwały.

1. Wnioski z diagnozy

1.1. Wnioski z diagnozy - sfera przestrzenna

1.1.1. Przestrzeń i środowisko

Powiat Lwówecki położony jest w południowo-zachodniej części Dolnego Śląska, pomiędzy Dolinami Bobru i Kwisy. Powiat zajmuje powierzchnię 70 969 hektarów, znajduje się w Sudetach Zachodnich, obejmując fragmenty Pogórza Kaczawskiego, Pogórza Izerskiego, Gór Kaczawskich i Gór Izerskich. Średnia wysokość n.p.m. wynosi od 200 – 400 m. Takie położenie zapewnia atrakcyjność przyrodniczą oraz zróżnicowane ukształtowanie terenu.

Mapa 1. Położenie Powiatu Lwóweckiego na terenie województwa dolnośląskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://alumpolski.pl/hmp/rows.php?woj=1>

W skład powiatu wchodzi 5 gmin miejsko-wiejskich: Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Mirsk, Wleń. Największą powierzchnię zajmuje Gmina Lwówek Śląski, najmniejszą natomiast Gmina Gryfów Śląski.

Mapa 2. Podział terytorialny Powiatu Lwóweckiego na gminy

Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/16.html>

Tabela 1. Powierzchnia gmin Powiatu Lwóweckiego

Lp.	Gmina	Powierzchnia (ha)	%
1.	Gryfów Śląski	6 667	9,39
2.	Lubomierz	13 053	18,39
3.	Lwówek Śląski	23 993	33,81
4.	Mirsk	18 650	26,28
5.	Wleń	8 606	12,13
Powiat Lwówecki		70 969	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

W strukturze gruntów Powiatu Lwóweckiego przeważają grunty orne (58,05%). Wśród gmin największym udziałem powierzchni gruntów ornich charakteryzują się Gryfów Śląski (64,6%), najmniejszym natomiast Mirsk (38,45%). Grunty pod wodami stanowią niespełna 1,1% powierzchni obszaru powiatu – największy udział w strukturze gruntów pod wodą w ogólnej powierzchni posiada gmina Wleń (2,7%).

Z punktu widzenia klas glebowych na terenie Powiatu przeważają gleby klasy IV, IVa, IVb oraz V klasy bonitacyjnej. Wyraźny udział powierzchniowy zajmują również gleby III, IIIa i IIIb. Nie stwierdzono występowania gleb z klasy I. Niewielką powierzchnię zajmują gleby klasy II i VIz.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią ponad 1/3 powierzchni powiatu. Powierzchnia lasów systematycznie się zwiększa. Z punktu widzenia struktury własności pod względem powierzchni przeważają lasy będące własnością publiczną Skarbu Państwa, również w tej grupie obserwuje się coroczne zwiększanie ich powierzchni. Niezmienny w analizowanym okresie czasu pozostaje areał lasów publicznych gminnych, który wynosi 36,6 ha.

Na terenie gmin Gryfów Śląski i Mirsk występują użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 50 hektarów.

1.1.2. Zagospodarowanie przestrzenne:

Zagospodarowanie przestrzenne jest jednym z kluczowych elementów przyczyniających się do stabilnego i ukierunkowanego rozwoju danego obszaru, z uwzględnieniem stosowania zasady zrównoważonego rozwoju. Stopień uregulowania zagospodarowania przestrzennego danego obszaru można oceniać za pomocą ilości opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na danym obszarze, jak również wielkości obszaru jaki obejmują.

Zagospodarowanie przestrzenne Powiatu można ocenić poprzez strukturę przestrzenną zdefiniowaną na szczeblu gminnym, tj. wyraża się ona w obowiązujących oraz znajdujących się w trakcie opracowania planach zagospodarowania przestrzennego, jak również w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie Powiatu Lwóweckiego każda z gmin posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, podobnie jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie Gminy Lwówek Śląski obowiązują 64 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i obejmują one 27,7% obszaru gminy. Podobnie w Gminie Gryfów Śląski polityka przestrzenna prowadzona jest zgodnie z 14 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, obejmującymi 912 ha, czyli 13,7% jej powierzchni.

Tabela 2. Stan zagospodarowania przestrzennego gmin w Powiecie Lwóweckim - obowiązujące akty prawne

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
1.	Gmina i Miasto Lwówek Śląski	<p>Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Lwówek Śląski przyjęte uchwałą Nr XXIII/ 225/12 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 sierpnia 2012 roku; – Zmiana studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Lwówek Śląski przyjęta uchwałą Nr X/106/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 czerwca 2015 roku; – Zmiana studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Lwówek Śląski przyjęta uchwałą Nr XXXI/279/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 16 lutego 2017 roku; – Zmiana studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Lwówek Śląski przyjęta uchwałą Nr LIII/436/18 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2018 roku; <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p>

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<ul style="list-style-type: none"> – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla złoża piaskowca ciosowego w obrębie Skąta przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 28 sierpnia 2003 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębach Niwnice i Radłówka dla terenu związanego z eksploatacją złóż gipsu, anhydrytu i kruszywa naturalnego przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 24 listopada 2005 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego działki nr 83/265, obręb 3, położonej w Lwówku Śląskim, przyjęty uchwałą nr VIII/36/07 Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 19 kwietnia 2007 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla kopalni piaskowca "Rakowiczki" przyjęty uchwałą nr X/74/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2011 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Płóczki Górne przyjęty uchwałą nr X/75/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2011 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych złóż "Żerkowice II" i "Żerkowice-Skąta I" przyjęty uchwałą nr X/76/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2011 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Sobota przyjęty uchwałą nr X/77/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2011 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Żerkowice przyjęty uchwałą nr XII/105/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 6 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/512/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Rakowice Małe przyjęty uchwałą nr XII/106/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 6 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/510/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Włodzice Wielkie przyjęty uchwałą nr XII/107/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 6 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/517/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu nr 1 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XIII/110/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/506/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu nr 2 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XIII/111/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku.

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<p>Zmieniony uchwałą nr L/507/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu nr 3 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XIII/112/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu nr 4 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XIII/113/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/519/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Brunów przyjęty uchwałą nr XIII/114/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/516/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Chmielno przyjęty uchwałą nr XIII/115/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/514/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dłużec przyjęty uchwałą nr XIII/116/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dworek przyjęty uchwałą nr XIII/117/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/518/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla kopalni piaskowca "Zbylutów IV - Jan" przyjęty uchwałą nr XIII/118/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Radłówka przyjęty uchwałą nr XIII/119/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/515/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Rakowice Wielkie przyjęty uchwałą nr XIII/120/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/508/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla kopalni „Rakowice – Zbiornik” przyjęty uchwałą nr XIII/121/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/509/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Skąła przyjęty uchwałą nr XIII/122/11 Rady Miejskiej w

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<p>Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/511/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Włodzice Małe przyjęty uchwałą nr XIII/123/11 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 października 2011 roku. Zmieniony uchwałą nr L/513/14 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 25 września 2014 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla kopalni piaskowca „Zbylutów I” przyjęty uchwałą nr XXIII/226/12 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 sierpnia 2012 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy drogami powiatowymi nr 2499D i 2515D w obrębie Rakowice Małe przyjęty uchwałą nr XXIII/227/12 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 sierpnia 2012 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Żerkowice – Skała Zachód” przyjęty uchwałą nr XXIV/238/12 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 27 września 2012 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Rakowice Małe przyjęty uchwałą nr XXX/330/13 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 marca 2013 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Skała przyjęty uchwałą nr XXX/331/13 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 marca 2013 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 60, 61 i 62 położonych w obrębie 1 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XLI/432/13 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 19 grudnia 2013 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Rakowice-Zbiornik” w gminie Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XIII/74/99 Rady Miejskiej dla Gminy i Miasta Lwówek Śląski z dnia 29 maja 1999 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic Chabrowej i Kasztanowej w Lwówku Śląskim przyjęty uchwałą nr V/15/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 stycznia 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ulicy Oświęcimskiej w Lwówku Śląskim przyjęty uchwałą nr V/16/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 stycznia 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Al. Wojska Polskiego i ul. Targowej w Lwówku Śląskim przyjęty uchwałą nr V/17/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 stycznia 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 91/1, 91/2, 96/1, 96/2 oraz części działki nr 243 obręb

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<p>Rakowice Małe przyjęty uchwałą nr V/18/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 stycznia 2015 roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Brunów przyjęty uchwałą nr VIII/79/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 23 kwietnia 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 315/2 obręb 2 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XI/118/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 24 września 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów produkcyjno-usługowych położonych przy ul. Przyjaciół Żołnierza w Lwówku Śląskim przyjęty uchwałą nr XI/117/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 24 września 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 232/2 i 232/3 obręb Zbylutów przyjęty uchwałą nr XII/134/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 października 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie Niwnice przyjęty uchwałą nr XII/133/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 października 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Włodzice Małe przyjęty uchwałą nr XII/132/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 października 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Mojesz przyjęty uchwałą nr XII/131/15 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 22 października 2015 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 475/1 oraz części działek nr 473 i 474 obręb 1 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XXI/194/16 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 18 maja 2016 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 291/7, 291/12, 291/13 oraz 291/14 obręb Rakowice Małe przyjęty uchwałą nr XXI/195/16 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 18 maja 2016 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 42/1, 42/3, 42/4, 76/5, 76/6, 76/7, 76/8 oraz części działki nr 65 obręb Rakowice Wielkie przyjęty uchwałą nr XXI/196/16 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 18 maja 2016 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Brunów przyjęty uchwałą nr XXXI/278/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 16 lutego 2017 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 262/17 obręb Gradówek oraz nr 428 obręb Płóczki Dolne przyjęty uchwałą nr XXXIII/282/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 marca 2017 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 449/1 obręb Niwnice przyjęty uchwałą nr XXXIII/283/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 marca 2017 roku.

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<ul style="list-style-type: none"> – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla rejonu działek nr 201/1 oraz 203/3 obręb Skorzynice przyjęty uchwałą nr XXXIII/284/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 30 marca 2017 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla rejonu działki nr 313/1 obręb Gradówek przyjęty uchwałą nr XLIII/353/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 września 2017 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla 2 obszarów położonych w obrębie 2 miasta Lwówek Śląski przyjęty uchwałą nr XLIV/368/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 26 października 2017 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Włodzice Małe przyjęty uchwałą nr XLVI/376/17 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 29 grudnia 2017 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 163/1 i 163/2 obręb Skała przyjęty uchwałą nr XLVIII/390/18 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 8 lutego 2018 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na styku obrębów Lwówek Śląski 1 i Rakowice Wielkie przyjęty uchwałą nr LIII/437/18 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 czerwca 2018 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Mikułowa – Czarna przyjęty uchwałą nr III/14/18 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 grudnia 2018 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie Chmielno, przy drodze powiatowej nr 2501D przyjęty uchwałą nr III/15/18 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 28 grudnia 2018 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Płóczki Dolne przyjęty uchwałą nr VI/39/19 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 21 lutego 2019 roku. – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla rejonu działek nr 100/63 i 100/64 obręb Rakowice Wielkie przyjęty uchwałą nr XII/73/19 Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim z dnia 29 sierpnia 2019 roku.
2.	<p style="text-align: center;">Miasto i Gmina Gryfów Śląski</p>	<p>Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfów Śląski przyjęte uchwałą Nr XLIII/ 295/10 Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski z dnia 30 września 2010 roku; – Zmiana w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfów Śląski przyjęta uchwałą nr VII/32/15 Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski z dnia 12 maja 2015 roku. <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p>

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<p>W 2018 roku opracowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla 7 obszarów położonych w granicach miasta Gryfów Śląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położonego w północnej części miasta, na północ od ulicy Jeleniogórskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla Horyzont; - położonego w zachodniej części miasta, pomiędzy ulicami Floriańską, 7-Dywizji i Partyzantów; - położonego na południe od drogi krajowej nr 30, w łuku ul. Jeleniogórskiej; - położonego we wschodniej części miasta, w widłach ulic Lwóweckiej i Jeleniogórskiej; - położonego pomiędzy ulicami Kolejową i Młyńską; - położonego na północ od ulicy Kolejowej; - położonego w zakolu rzeki Oldzy, na wschód od drogi krajowej nr 30.
3.	Miasto i Gmina Mirsk	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mirsk przyjęte uchwałą Rady Miejskiej Gminy Mirsk nr XLVIII/436/2018 z dnia 18 października 2018 roku. <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Mirsk w granicach administracyjnych przyjęty uchwałą nr XL/285/06 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 24 lutego 2006 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mirsk w granicach administracyjnych dla działek o nr 228, 252/2, 252/3, 251, 253 i cz. 252/1, obręb II Mirsk, przyjęta uchwałą nr Nr XXXIX/220/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 czerwca 2009 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mirsk w granicach administracyjnych dla działki o nr 566 (przed podziałem) obręb II Mirsk, przyjęta uchwałą nr XLI/239/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 25 września 2009 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mirsk w granicach administracyjnych dla części działki o nr 446/2 obręb III Mirsk przyjęta uchwałą nr XLI/240/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 25 września 2009 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Giebułtów gmina Mirsk przyjęty uchwałą Nr XXXIX/221/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 czerwca 2009 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Mroczkowice, gmina Mirsk przyjęty uchwałą Nr XLI/241/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 25 września 2009 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla złoża bazaltu „Kłopotno I – Pole 548,1” wraz z terenami przyległymi, w gminie Mirsk, przyjęty uchwałą nr XXXIX/222/09 Rady Miejskiej Gminy Mirsk z dnia 26 czerwca 2009 roku.
4.	Miasto i Gmina Lubomierz	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lubomierz przyjęte uchwałą Nr

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<p>XXXIX/203/17 Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 25 października 2017 roku.</p> <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lubomierza w granicach administracyjnych przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 27 października 2000 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lubomierz zmieniony uchwałą nr XXII/135/12 Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 31 lipca 2012 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Maciejowiec i części obrębu Pasiecznik, gmina Lubomierz, przyjęty uchwałą nr III/11/10 Radymi Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 28 grudnia 2010 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Pokrzywnik, gmina Lubomierz, przyjęty uchwałą nr III/10/10 Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 29 grudnia 2011 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Wojciechów I” w Wojciechowie, gmina Lubomierz, przyjęty uchwałą nr XXXVIII/178/08 Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 29 grudnia 2008 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubomierz dla działek nr: 132/58, 132/59, 132/61, 132/62 i 132/64, obręb Lubomierz I przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz nr XXXVIII/177/08 z dnia 29 grudnia 2008 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubomierz dla działek nr:30/56 i 30/55, obręb Lubomierz II, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz nr XXXVIII/176/08 z dnia 29 grudnia 2008 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 305/6, 305/7, 305/8, 305/9 i cz. 406/dr obręb Popielówek, gmina Lubomierz, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz nr XXXVIII/175/08 z dnia 29 grudnia 2008 roku. – Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubomierz dla działki nr 220, obręb Lubomierz I, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz nr XXXVIII/174/08 z dnia 29 grudnia 2008 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji stacji bazowej telefonii komórkowej we wsi Chmieleń przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 29 września 2006 roku. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu związanego z modernizacją drogi krajowej nr 30 we wsi Radoniów przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubomierz z dnia 29 grudnia 2000 roku. – Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Lubomierz z dnia 20 listopada 2020 roku.
5.	Miasto i Gmina Wleń	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

L.p.	Nazwa Gminy	Uchwały regulujące zagospodarowanie przestrzenne
		<ul style="list-style-type: none"> – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wleń przyjęte uchwałą nr 204/XXXII/17 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 1 czerwca 2017 roku. <p>Dnia 19 grudnia 2019 r. Rada Miasta i Gminy Wleń przyjęła uchwały nr 104/XVI/19 i 106/XVI/19 ws. przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wleń. Przedmiotem zmiany są wybrane działki lub części działek w obrębach geodezyjnych: Bystrzyca, Klecza, Modrzewie, Pilchowice, Radomice, Strzyżowiec, Tarczyn i Wleń.</p> <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wleń w granicach administracyjnych przyjęty uchwałą nr 65/XIV/07 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 20 grudnia 2007 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie stron internetowych (BiP) poszczególnych gmin

1.1.3. Zasoby przyrodnicze:

Na obszarze Powiatu Lwóweckiego znajdują się formy ochrony określone w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

1. **Obszary Natura 2000:**

- Góry Izerskie PLB20009 – obejmujący 20343,6 ha, położony jest w województwie dolnośląskim na terenie gmin: Mirsk (10 911,3 ha), Piechowice (516,6 ha), Stara Kamienica (4 617,5 ha), Szklarska Poręba (3 859,6 ha) i Świeradów-Zdrój (438,6 ha). Charakterystyczną cechą rzeźby terenu są stosunkowo strome, zalesione stoki i występujące w partiach grzbietowych wypłaszczenia, które zajmują doliny rzeczne, unikatowe torfowiska wysokogórskie oraz hale górskie, z których największa jest Hala Izerska.
- Ostrzyca Proboszczowicka PLH20042 - izolowane bazaltowe wzgórze o powierzchni 74 ha,
- Ostoja nad Bobrem PLH20054 - trzecie co do wielkości skupisko płatów priorytetowego siedliska grądu zboczowego *Aceri-Tilietum* o powierzchni 15 373 ha,
- Łąki Gór i Pogórza Izerskiego PLH20102 - obejmuje fragment podnóża Gór Izerskich (Kamienickiego Grzbietu) oraz Pogórza Izerskiego, jego głównym komponentem krajobrazowym i funkcjonalnym obszaru są łąki oraz murawy,
- Żerkowice-Skała PLH20077 - o powierzchni 84,8 ha, obejmuje krawędź piaskowcowej kwesty z licznymi skałami i wychodniami skalnymi o charakterze ostańcowym, otoczone lasami liściastymi w typie grądów, a w dolinie Bobru łąkowo-jesionowych,
- Torfowiska Gór Izerskich PLH20047 – obszar o powierzchni 4765 ha obejmuje całą górnoreglową część Gór Izerskich obniżającą swój zasięg do około 800 m n.p.m.
- Panieńskie Skały PLH20009 zajmujący powierzchnię 11,5 ha ciąg skał piaskowcowych pochodzących z turonu, wypreparowanych ponad doliną Bobru po stronie zachodniej, wznoszących się ok. 50 m nad dno doliny.

2. **Park Krajobrazowy Doliny Bobru** obejmuje swoim obszarem 10 943 ha na terenie Powiatów: Karkonoskiego, Lwóweckiego oraz Złotoryjskiego. Położony jest w Sudetach Zachodnich, na bardzo zróżnicowanym pod względem rzeźby krajobrazu terenie Kotliny Jeleniogórskiej, Pogórza i Gór Kaczawskich oraz Pogórza Izerskiego. Wschodnią część Parku budują twory metamorfiku kaczawskiego, natomiast zachodnią część twory metamorfiku izerskiego.

Północna część Parku to utwory osadowe niecki północnosudeckiej. Najwyższym wzniesieniem położonym na terenie Parku jest Siedlęcinka (495 m n.p.m.). W północnej części Parku (na obrzeżach Lwówka Śląskiego), położone jest największe na Pogórzu Zachodniosudeckim zgrupowanie piaskowcowych form skalnych, nazywanych z uwagi na dużą malowniczość i różnorodność "Szwajcarią Lwówecką".

3. **Rezerwat Torfowiska Doliny Izery**, utworzony w 2000 roku, położony jest na Hali Izerskiej, około pół godziny drogi pieszej od Chatki Górzystów. Zajmuje powierzchnię 529,36 ha, w tym 213,34 ha to teren Nadleśnictwa Świeradów. Rezerwat chroni torfowiska, które mają specyficzny niepowtarzalny charakter i z tego względu mogą być uważane za torfowiska górskie o charakterze subarktycznym, co powoduje że nie ma on swoich odpowiedników w innych częściach Polski.
4. **Rezerwat Góra Zamkowa**, utworzony w 1994 roku, położony jest na terenach gminy Wleń. Teren rezerwatu obejmuje 21 ha lasu położonego na wschodnich zboczach i podszczytowych partiach Góry Zamkowej (360 m n.p.m.) położonej na wschodnim krańcu Pogórza Izerskiego w Sudetach Zachodnich, w sąsiedztwie zabudowań miasta Wleń w dolinie Bobru. Wschodnia granica rezerwatu przebiega wzdłuż granicy administracyjnej miasta. Od zachodu, poprzez niewielkie siodło, graniczy z górą Gniazdo. Występuje tu około 161 gatunków roślin, przede wszystkim roślinności naskalnej i synantropijnej.
5. **Leśniańsko-Złotnicki Obszar Chronionego Krajobrazu**, wyznaczony w 1993 roku, obejmuje najcenniejsze pod względem krajobrazowym i przyrodniczym tereny przełomowej doliny Kwisy na odcinku między Gryfowem Śląskim a Leśną - z jeziorami Złotnickim i Leśniańskim oraz ich najbliższym otoczeniem. Powierzchnia obszaru wynosi 1 084,95 ha i położona jest na terenie gmin Olszyna, Leśna, Gryfów Śląski.
6. **Pomniki przyrody**, m.in. drzewa takie jak buk pospolity o szacunkowym wieku 300 lat znajdujący się w lesie na zachód od szosy biegnącej z Gościszowa do Wolbromowa w Gminie Lwówek Śląski czy dąb szypułkowy o szacunkowym wieku 350 lat na skraju lasu w obrębie geodezyjnym Chmielno. Ochroną w postaci pomnika przyrody objęte są np. odsonka geologiczna z bazaltu w Żerkowicach, tzw. Skała z medalionem, jaskinie: Zimna Dziura, Czerwona, Lisia, Górna.

Powiat Lwówecki znajduje się w obrębie dwóch regionów wodnych. Południowa część Powiatu obejmuje region wodny Izery, pozostała natomiast znajduje się w regionie wodnym Środkowej Odry. Głównym ciekim pierwszego regionu jest rzeka Izera, o całkowitej długości 34 km (długość na terenie Polski wynosi ok. 7 km). Źródłisko cieką znajduje się w Górach Izerskich, a po stronie czeskiej uchodzi do Łaby. Głównym ciekim drugiego regionu jest odcinek Odry od poniżej ujścia Kłodnicy po ujście Nysy Łużyckiej.

Wody powierzchniowe na terenie Powiatu Lwóweckiego zajmują zaledwie 1% powierzchni ogólnej. Wszystkie wydzielone na tym obszarze jednolite części wód powierzchniowych rzecznych charakteryzuje dobry stan ekologiczny i chemiczny. Podobnie jak wszystkie jednolite wody podziemne, z wyjątkiem PLGW600094 Kaczawa.

Powiat Lwówecki znajduje się na obszarze narażonym na występowanie czterech typów susz:

- suszę w sektorze rolniczym - narażony w słabym stopniu,
- suszę atmosferyczną w stopniu zagrożonym a miejscami silnie zagrożonym,
- suszę hydrogeologiczną w stopniu umiarkowanym, jedynie w południowej części w regionie wodnym Izery w stopniu bardzo zagrożonym,

- suszę hydrologiczną w stopniu silnie zagrożonym, a podobnie jak w przypadku suszy hydrogeologicznej południowa część w regionie wodnym Izery w stopniu bardzo zagrożonym.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego tereny położone wzdłuż rzeki Kwisa wraz z dopływami oraz część powiatu wzdłuż rzeki Bóbr wraz z dopływami są narażone na zjawisko powodzi. Obszary najbardziej narażone na wystąpienie powodzi położone są na terenie wszystkich Gmin w powiecie z wyjątkiem Gminy Lubomierz. Zagrożenie powodziowe wynika z powodzi opadowych (ograniczona retencja zbiornika Pilchowice powoduje, że mogą wystąpić przy opadach rzędu 30-50 mm trwających 6 godzin) oraz powodzi pojawiających się wiosną i wynikających z topnienia pokrywy śnieżnej.

W związku z powyższym istotne jest przeciwdziałanie powodziom, w tym rozwinięty i będący w dobrym stanie technicznym system ochrony przeciwpowodziowej, a także unikanie zabudowy terenów zalewowych. Należy dążyć do rozpowszechniania małej retencji, co ma również duże znaczenie w przypadku wystąpienia suszy.

1.1.4. Ochrona powietrza

Na terenie Powiatu Lwóweckiego we wszystkich gminach w 2020 roku notowane były przekroczenia BaP oraz ozonu. Podobna sytuacja miała miejsce w latach wcześniejszych. Gminy w Powiecie Lwóweckim podejmują działania ograniczające emisję szkodliwych substancji do atmosfery poprzez np. zastosowanie wydajnych rozwiązań energetycznych oraz niskoemisyjnych technologii i praktyk. Prowadzona polityka energetyczna przynosi poprawę i przybliża do osiągnięcia celów klimatycznych wyznaczonych w Strategii „Europa 2020”. Jednak przekroczenia poziomów docelowych odnotowywane również w ostatnich latach analizy potwierdzają, że należy utrzymać kierunek zmian i podejmować dalsze inwestycje ograniczające presję na środowisko, w tym zjawisko niskiej emisji.

1.1.5. Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna

Na sieć drogową Powiatu Lwóweckiego składają się:

- 18 km drogi krajowej nr 30 łączącej Zgorzelec z Jelenią Górą, tzw. drogą podsudecką. Droga ta stanowi bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 3 w kierunku Bolkowa i węzła drogowego drogi ekspresowej S3 z dawną drogą krajową nr 5.
- drogi wojewódzkie – nr 297, 358, 360, 361, 364.
- drogi powiatowe oraz drogi gminne.

W 2015 roku sieć dróg powiatowych o nawierzchni twardej wynosiła 319 km, a o nawierzchni twardej ulepszonej 309,5 km, natomiast w 2019 roku wartości tych wskaźników były większe odpowiednio o 0,7 km oraz 5,4 km. Zauważalny jest również spadek gruntowych dróg powiatowych – ich długość w latach 2015-2019 zmniejszyła się z 9,8 do 7,8 km.

Tabela 3. Infrastruktura droga w Powiecie Lwóweckim w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Rodzaj nawierzchni	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Drogi gminne w powiecie	o nawierzchni twardej	km	259,9	259,9	269,1	272,9	275,2
	o nawierzchni twardej ulepszonej	km	202,4	203,1	235,9	246,7	247,6
	o nawierzchni gruntowej	km	43,4	43,4	46,1	45,2	44,3

Wyszczególnienie	Rodzaj nawierzchni	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Drogi powiatowe	o nawierzchni twardej	km	319	319	321	319,7	319,7
	o nawierzchni twardej ulepszonej	km	309,5	311,6	313,6	313,3	314,9
	o nawierzchni gruntowej	km	9,8	9,8	7,8	7,8	7,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Do głównych problemów w sferze infrastruktury drogowej na terenie Powiatu Lwóweckiego zaliczają się:

- szerokość jezdni nie spełnia obecnych wymagań i nie jest dostosowana do aktualnego ruchu na drogach, co powoduje że pojazdy poruszają się również poboczem powodując jego uszkodzenie i konieczność częstych napraw,
- konstrukcja nawierzchni drogowych nie jest dostosowana do obciążeń,
- postępująca degradacja i zły stan techniczny dróg spowodowane niskimi nakładami finansowymi na utrzymanie infrastruktury drogowej i mostowej,
- pogorszenie stanu technicznego dróg z powodu zmieniającego się charakteru ruchu drogowego,
- niewystarczająca infrastruktura towarzysząca i okołodrogowa - brak chodników przy drogach oraz normatywnych zatok autobusowych i niedostateczna ilość parkingów i miejsc postojowych.¹

Większość dróg powiatowych nie spełnia wymogu drogi powiatowej określonego w art. 6a ustawy o drogach publicznych (Dz. U. 1985 Nr 14 poz. 60 z późn. zm.): „Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.” Gminy nie posiadają jednak zasobów umożliwiających przejęcie dróg niespełniających powyższego wymogu, więc proces przekazywania do gmin jest rozciągnięty w czasie i dotyczy pojedynczych dróg.

1.1.6. Dostępność komunikacyjna

Na terenie Powiatu Lwóweckiego zlokalizowanych jest 180 przystanków autobusowych. Do głównych tras autobusowych na tym obszarze zaliczają się:

- Lwówek Śląski – Gryfów Śląski przez Rzęsiny,
- Lwówek Śląski – Gryfów Śląski przez Rzęsiny, Wolbromów,
- Lwówek Śląski – Wleń przez Sobotę,
- Lwówek Śląski – Gryfów Śląski przez Golejów, Lubomierz,
- Gryfów Śląski – Rakowice Wielkie przez Lubomierz,
- Lwówek Śląski – Wleń przez Dłużec, Marczów,
- Lwówek Śląski – Grudza przez Gryfów Śląski, Mirsk,
- Lwówek Śląski – Gryfów Śląski przez Gradówek,
- Lwówek Śląski – Gryfów Śląski przez Lubomierz.

Połączenia na ww. trasach obsługiwane są przez przewoźników prywatnych, m.in. Przewozy Osobowe SPEEDBUS, Lider Sp. j., PKS Vojager Sp. z o.o., PKS „Tour” Sp. z o.o., PKS w Bolesławcu Sp. z o.o.. Funkcjonuje również 1 linia komunikacyjna Gryfów Śląski – Ubocze – Rzęsiny – Wolbromów –

¹ Za: Plan rozwoju sieci drogowej powiatu lwóweckiego na lata 2019-2023.

Lwówek Śląski działająca w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Z linii korzysta głównie młodzież dojeżdżająca w celach edukacyjnych do Lwówka Śląskiego.

Przez Powiat Lwówecki prowadzą linie kolejowe nr 274 (Wrocław Świebodzki – Zgorzelec) i 283 (Jelenia Góra – Ławszowa). Przewozy na linii 283 zostały zatrzymane i pociągi aktualnie nie obsługują pasażerów. Linia 274 zapewnia połączenie Gryfowa Śląskiego z miastami na terenie województwa, tj. Wrocławiem, Jelenią Górą, Zgorzelcem ale również z dużymi ośrodkami miejskimi poza jego obszarem, takimi jak Warszawa, Kalisz, Łódź.

Na terenie Powiatu powstała ścieżka rowerowa Lwówek – Pławna, poprowadzona po dawnym torowisku. Zgodnie z danymi GUS w 2019 r. łączna długość ścieżek rowerowych ogółem wynosiła 8,1 km i całość znajdowała się pod zarządem gminy. Należy zatem zauważyć, że długość ścieżek rowerowych na terenie Powiatu jest niewielka, w odniesieniu do potencjału turystycznego obszaru, w tym w zakresie turystyki rowerowej.

Przez teren Powiatu Lwóweckiego przebiegają 3 z Euroregionalnych Magistrali Rowerowych oznaczonych symbolem ER:

- Euroregionalny Szlak Rowerowy ER-4 „Drezno – Wrocław” - szlak docelowo ma łączyć Drezno z Wrocławiem, jednak obecnie dostępny jest odcinek pomiędzy Zgorzelcem a Jaworem. Przebieg trasy na obszarze Gminy Lwówek Śląski wynosi 21 km i obejmuje miejscowości: Niwnice, Radłówka, Lwówek Śląski, Brunów, Chmielno, Zbylutów, Skorzynie.
- Euroregionalny Turystyczny Szlak Rowerowy ER-6 „Dolina Bobru” – szlak po polskiej stronie ma początek w Lubawce i prowadzi do Bolesławca. Od przejścia granicznego trasa wiedzie przez Kamienną Górę, Marciszów, Rudawski Park Krajobrazowy, Janowice Wielkie - Góry Sokole, przy pałacu Wojanów, przez centrum Jeleniej Góry, Siedlęcín, dalej nad brzegiem jeziora wrzeszczyńskiego przez zaporę do Barcinka. Na terenie Powiatu Lwóweckiego szlak prowadzi przez Pokrzywnik, Pilchowice, Nielestno, Czernicę, Modrzew, Wleń, Przeździec, Górczycę, Sobotę, Dębowy Gaj, Lwówek Śląski, Rakowice, Włodzice.
- Euroregionalny Szlak Rowerowy ER-10 „Frydlant – Lwówek Śląski” – trasa rowerowa prowadzi z Lwówka Śląskiego przez Mojesz, Pławą, Lubomierz, Mirsk i kończy się w czeskim Frydlancie.

Przez Lwówek Śląski przebiegają szlaki turystyczne:

- zielony w kierunku Gryfowa Śląskiego i Bolesławca;
- niebieski w stronę Lubomierza i Grodzca;
- żółty prowadzący do Wlenia i Niwnic.
- czarny prowadzący do zamku Podskale.

Zielony szlak rowerowy liczy 55 kilometrów i obejmuje Lwówek Śląski, Dawne Płakowice, Sobotę, Pieszków, Bielankę, Zbylutów, Chmielno, Ustronie, Skatę, Żerkowice, Włodzice Wielkie, Rakowice Małe, Kotliska, Niwnice, Radłówkę kończąc się ponownie w Lwówku Śląskim. Czerwony szlak rowerowy przebiega przez wszystkie miasta powiatu, zaporę wodną w Pilchowicach i Góry Izerskie. Czerwonym kolorem oznaczona jest Magistrala Lubomierz – Oleszna Podgórska – Gryfów Śląski – Proszówka – Mirsk, natomiast niebieskim kolorem oznakowany jest szlak Pętla Gryfów Śląski (centrum) – Ubocze (kościół) – Rząsiny – Wolbromów – Gradówek – Rząsiny PKS (kol. Podskale) – Ubocze (skrzyż.) – Gryfów Śląski, a zielony prowadzi Gryfów Śląski – Jezioro Złotnickie – Gryfów Śląski „Mała Pętla Gryfowska”.

W obszarze gminy Lubomierz przebiegają szlaki:

- czerwony: Las Gryfowski – Oleszna Podgórska – Lubomierz,
- żółty: Oleszna Podgórska – Nagórze,
- zielony: Oleszna Podgórska – Lubomierz – Popielówek – Janice.

Mirsk – trasy:

- Mirsk – Stara Kamienica – Świeradów Zdrój – Mirsk,
- Mirsk – Gryfów Śląski – Oleszna Podgórska – Lubomierz.

Wleń:

- zielony - Szlak Zamków Piastowskich,
- żółty - Szlak Wygastych Wulkanów,
- niebieski – Międzynarodowy szlak E3.

1.1.7. Mieszkalnictwo

W Powiecie Lwóweckim na koniec 2020 roku istniały 9 442 budynki mieszkalne. Zauważalna jest tendencja wzrostowa zasobów mieszkaniowych – w 2020 roku na terenie objętym opracowaniem funkcjonowało o 357 budynków mieszkalnych więcej niż w pierwszym roku analizy. Wraz ze wzrostem liczby budynków zwiększa się również liczba mieszkań i izb. W latach 2015-2019 liczba mieszkań zwiększyła się o 1,29% (216 sztuk ogółem, w tym 83 sztuki w miastach oraz 133 sztuk na wsi), a liczba izb o 1,73% (1 164 sztuk ogółem, w tym 401 w miastach oraz 763 na wsi).

Tabela 4. Infrastruktura mieszkaniowa w Powiecie Lwóweckim w latach 2016-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne w gminie	9 085	9 129	9 178	9 223	9 424	9 442
Mieszkania	16 686	16 742	16 804	16 856	16 902	b.d.
Izby	67 187	67 491	67 800	68 084	68 351	b.d.
Powierzchnia użytkowa mieszkań	1 289 177	1 296 421	1 303 554	1 310 322	1 317 195	b.d.
W miastach:						
Mieszkania	9 190	9 214	9 242	9 260	9 273	b.d.
Izby	32 726	32 837	32 968	33 050	33 127	b.d.
Powierzchnia użytkowa mieszkań	598 187	600 772	603 922	605 873	607 982	b.d.
Na wsi:						
Mieszkania	7 496	7 528	7 562	7 596	7 629	b.d.
Izby	34 461	34 654	34 832	35 034	35 224	b.d.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Powierzchnia użytkowa mieszkań	690 990	695 649	699 632	704 449	709 213	b.d.

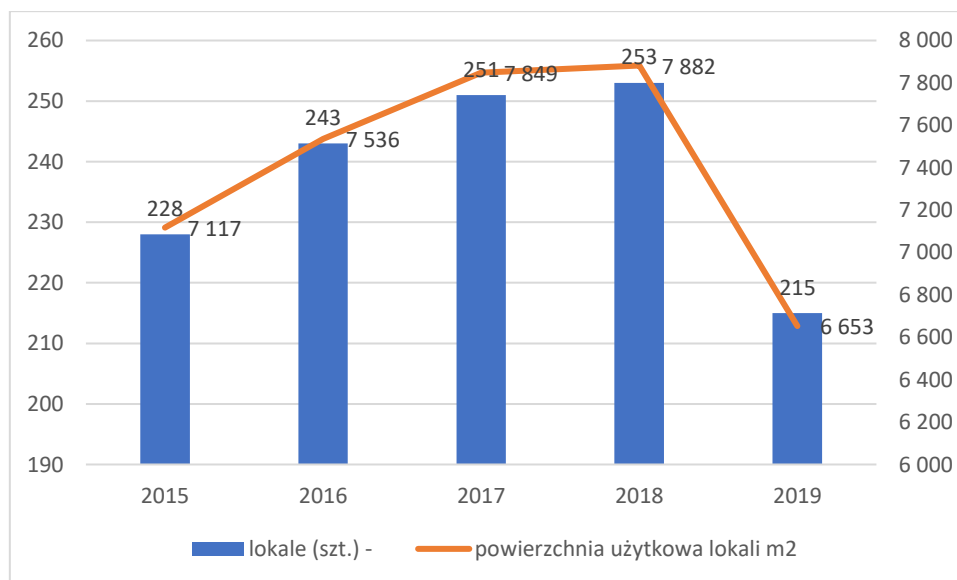
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Tendencja wzrostowa zauważalna jest również w odniesieniu do powierzchni użytkowej mieszkań - w 2019 roku średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 77,93 m², natomiast w 2015 roku mieszkanie liczyło przeciętnie 77,26 m². Większą przestrzenią charakteryzują się mieszkania na wsi - w 2019 roku średnia powierzchnia wynosiła 92,96 m², podczas gdy w mieście 65,56 m². Średnio 4 izby przypadają na 1 mieszkanie – liczba ta w analizowanym okresie nie uległa znaczącym zmianom.

W strukturze własnościowej przeważają mieszkania będące zasobami osób fizycznych oraz w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi. Zmniejszeniu ulegają zasoby gminne, spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy oraz w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi.

W przedziale czasowym od 2015 do 2019 roku po początkowym wzroście liczby i powierzchni użytkowej lokali socjalnych w 2019 roku odnotowano zmniejszenie się zasobów mieszkaniowych gmin na terenie Powiatu Lwóweckiego – w ostatnim roku analizy funkcjonowało 215 lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 6 653 m². Na przestrzeni lat 2015-2018 zwiększyła się również liczba toczących się w sądzie postępowań eksmisyjnych z lokali mieszkalnych w zasobach gminnych – w pierwszym roku analizy 2015 r. prowadzono 27 postępowań, natomiast w 2018 r. 54.

Wykres 1. Liczba lokali socjalnych i ich powierzchnia użytkowa na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Mieszkania znajdujące się na obszarze Powiatu Lwóweckiego są wyposażone w podstawową infrastrukturę techniczno-sanitarną. W 2019 r. 15 959 mieszkań było podłączonych do sieci wodociągowej, a więc 95,64% wszystkich mieszkań zlokalizowanych na tym obszarze. Natomiast łazienka i ustęp splukiwany znajdował się odpowiednio w 87,5% i 92,59% wszystkich mieszkań w Powiecie. Liczba mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie wynosiła w 2019 r. 73,13%.

Najmniej liczną grupę stanowiły mieszkania wyposażone w gaz sieciowy, gdyż ich liczba w 2019 r. została oszacowana na poziomie 5 745, co stanowiło 34,43% wszystkich mieszkań na terenie Powiatu Lwóweckiego. Niski poziom wyposażenia w stosunku do innego rodzaju infrastruktury techniczno-sanitarnej jest konsekwencją istniejącej sieci gazowej w Powiecie, która występuje głównie w miastach – na wsi jedynie 71 mieszkań posiadało dostęp do gazu sieciowego. Należy jednak zauważyć, że w Powiecie Lwóweckim w poszczególnych gminach, postępuje proces gazyfikacji i co roku budowane są nowe odcinki gazociągów i dokonywane są nowe podłączenia. Świadczy o tym również fakt, że w latach 2015-2019 z roku na rok zwiększała się liczba mieszkań wyposażonych w tego typu infrastrukturę - w analizowanym okresie liczba mieszkań posiadających dostęp do gazu sieciowego zwiększyła się o 144 mieszkania, co stanowi wzrost o 2,57%.

Tabela 5. Wyposażenie mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015		2016		2017		2018		2019	
wodociąg	15 743	94,35	15 799	94,68	15 861	95,06	15 913	95,37	15 959	95,64
ustęp spłukiwany	15 233	91,29	15 289	91,63	15 351	92,00	15 404	92,32	15 450	92,59
łazienka	14 380	86,18	14 436	86,52	14 498	86,89	14 554	87,22	14 600	87,50
centralne ogrzewanie	11 984	71,82	12 040	72,16	12 102	72,53	12 156	72,85	12 202	73,13
gaz sieciowy	5 601	33,57	5 604	33,59	5 621	33,69	5 743	34,42	5 745	34,43
Infrastruktura techniczna w mieszkaniach - w miastach										
wodociąg	9 137	99,4	9 161	99,4	9 189	99,4	9 207	99,4	9 220	99,4
ustęp spłukiwany	8 928	b.d.	8 952	b.d.	8 980	b.d.	8 999	b.d.	9 012	b.d.
łazienka	8 584	93,4	8 608	93,4	8 636	93,4	8 658	93,5	8 671	93,5
centralne ogrzewanie	7 341	79,9	7 365	79,9	7 393	80	7 413	80,1	7 426	80,1
gaz sieciowy	5 539	b.d.	5 542	b.d.	5 558	b.d.	5 676	b.d.	5 674	b.d.
Infrastruktura techniczna w mieszkaniach - na wsi										
wodociąg	6 606	88,1	6 638	88,2	6 672	88,2	6 706	88,3	6 739	88,3
ustęp spłukiwany	6 305	b.d.	6 337	b.d.	6 371	b.d.	6 405	b.d.	6 438	b.d.
łazienka	5 796	77,3	5 828	77,4	5 862	77,5	5 896	77,6	5 929	77,7
centralne ogrzewanie	4 643	61,9	4 675	62,1	4 709	62,3	4 743	62,4	4 776	62,6
gaz sieciowy	62	b.d.	62	b.d.	63	b.d.	67	b.d.	71	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

1.1.8. Infrastruktura techniczna

Na terenie Powiatu Lwóweckiego występuje sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna oraz sieć gazowa. Poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na obszarze Powiatu prowadzą inwestycje zwiększające ich zasięg oraz liczbę korzystających, w zależności od potrzeb oraz środków finansowych.

W 2019 r. na terenie Powiatu do sieci wodociągowej podłączonych było odpowiednio 60,1% budynków mieszkalnych, a do sieci kanalizacyjnej 38,2% budynków. W przypadku wodociągów zdecydowanie więcej budynków było podłączonych do sieci wodociągowej w miastach (92,7%) niż na obszarach wiejskich (43,2%).

Analogicznie w przypadku sieci kanalizacyjnej również zauważalna jest duża dysproporcja pomiędzy obszarami miejskimi a obszarami wiejskimi. Udział % budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej w miastach wynosił 79,3%, a na wsi tylko 16,8%. Zazwyczaj obszary wiejskie w Polsce mają mniejszy poziom skanalizowania ze względu na rozproszenie zabudowy, wynikające również z rolniczego charakteru. Obszar Powiatu jest zwodociągowany w 53% (48 miejscowości jest zwodociągowanych, a 43 miejscowości nie posiada wodociągu sieciowego), 20% mieszkańców Powiatu Lwóweckiego zaopatruje się w wodę do spożycia, która nie podlega systematycznym kontrolom (własne ujęcia wody, studnie indywidualne).

Różnica pomiędzy siecią wodociągową i siecią kanalizacyjną jest wyraźna – w 2020 r. relacja sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej wynosiła w Powiecie Lwóweckim 66,25%. Należy jednak zauważyć, że na przestrzeni lat 2015-2019 ogólnie liczba budynków mieszkalnych podłączonych, zarówno do sieci wodociągowej, jak i sieci kanalizacyjnej systematycznie się zwiększała, mimo wahań odnotowanych w poszczególnych latach na terenie obszarów wiejskich i miast.

Na terenie Powiatu Lwóweckiego łączna długość sieci gazowej w 2019 r. wynosiła 127 299 m. Dystrybutorem gazu ziemnego na obszarze Powiatu jest Polska Spółka Gazownictwa, która co roku rozbudowuje sieć. W latach 2015-2019 zostało wybudowane blisko 4 km sieci czynnej ogółem.

W związku z rozbudową sieci powstają również nowe przyłącza – łączna liczba czynnych przyłączy do budynków w Powiecie Lwóweckim wynosi 1 699, prawie wszystkie (1672) to przyłącza do budynków mieszkalnych. Na przestrzeni lat 2015-2019 liczba przyłączy wzrosła o 28,03%.

Liczba gospodarstw będących odbiorcami gazu w Powiecie Lwóweckim wynosiła w 2019 r. 5 367, z czego ponad 36% odbiorców używa gazu do ogrzewania mieszkań. Zdecydowana większość odbiorców pochodzi z miast (5 298 gospodarstw, czyli 98,7%). W 2019 roku z sieci gazowej korzystało 14 277 osób i zużycie gazy wynosiło 41 575,6 KWh, z czego 70% było przeznaczone na ogrzewanie mieszkań.

Zgodnie z danymi GUS w 2019 roku istniało 3,6 km sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej, natomiast długość sieci ciepłej przyłączy do budynków wynosiła 0,6 km.

1.2. Wnioski z diagnozy - sfera społeczna:

1.2.1. Demografia

Bazując na danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec roku 2020 Powiat Lwówecki zamieszkiwało 45 599 osób. Od 2015 roku liczba ludności spadła o 1 078 osób. Największa liczba mieszkańców zamieszkuje Gminę Lwówek Śląski – 17 186 mieszkańców, co stanowi prawie 38% populacji całego Powiatu. Ponad 20% ludności zamieszkiwało terytorium Gminy i Miasta Gryfów Śląski – 9651 osób, ponad 18% ludności zlokalizowanych jest w Gminie Mirsk, natomiast na obszarze Gminy Lubomierz ludność stanowiła 13,5% wszystkich mieszkańców. Gminą o najmniejszej liczbie mieszkańców jest Gmina Wleń (4 214 osób) – zamieszkuje tutaj niecałe 10% ogółu Powiatu. Zjawisko depopulacji Powiatu ujawnia m.in. ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji.

Charakterystycznym dla Powiatu jest postępujące zjawisko starzejącego się społeczeństwa, o czym świadczy wyraźna nadwyżka osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczebności osób w wieku przedprodukcyjnym. Osoby w wieku 65 + stanowią ponad 23 % społeczności Powiatu, podczas gdy osoby młode, do 17 roku życia, stanowią jedynie nieco ponad 16 % ogółu mieszkańców.

Prognoza demograficzna wskazuje na ujemną zmianę liczby ludności w Powiecie w perspektywie do roku 2030. W porównaniu do roku bazowego, tj. 2016, spadek może wynieść 1,09%. Przewidywania prognozy wskazują na ciągły spadek liczby ludności w każdej gminie Powiatu Lwóweckiego. Spadkowe zmiany procentowe wyglądają następująco: Gryfów Śląski – 8%, Lwówek Śląski – 7%, Mirsk – 6%, Lubomierz – 4%, Wleń – 7%. Tendencja ujemnego przyrostu naturalnego będzie się nadal utrzymywać, co będzie również widoczne w skali krajowej. Prognozuje się, że saldo migracji pozostanie cały czas ujemne i będzie oscyloowało na poziomie -90 do -100. Szacuje się, że napływ oraz odpływ ludności będzie systematycznie mały. Powiat Lwówecki powinien zatem dążyć do poprawy swojego wizerunku jako miejsca przyjaznego mieszkańcom oraz atrakcyjnego dla osób poszukujących nowego miejsca zamieszkania.

1.2.2. Edukacja

Na terenie Powiatu Lwóweckiego znajdują się jednostki oświatowe szczebla podstawowego oraz ponadpodstawowego. Zalicza się do nich 21 szkół podstawowych, 6 szkół ponadpodstawowych – licea, 5 szkół średnich zawodowych oraz 7 szkół ponadpodstawowych przygotowujących do wykonywania zawodu, tj. szkół branżowych. Ponadto w Powiecie funkcjonują: 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, bursa, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, a także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Od 2019 roku opiekę nad dziećmi do lat 3 w Powiecie Lwóweckim zapewniają 2 żłobki. W 2018 roku powstał pierwszy klub dziecięcy, a w 2 kolejnych latach ich liczba zwiększyła się do 2. Opieką żłobkową w 2020 roku objętych było 94 dzieci, w tym 71 w obiektach znajdujących się na terenach miejskich. Liczba miejsc zapewniających opiekę nad najmłodszymi dziećmi na przestrzeni lat 2015-2020 zwiększyła się z 34 do 103. Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową wynosi niespełna 9%, wskazuje więc na ograniczoną dostępność do miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

W Powiecie Lwóweckim funkcjonują 23 obiekty przedszkolne z łączną liczbą 60 oddziałów. W latach 2016-2019 większość dzieci w wieku 3–6 lat zapisana była do placówek miejskich. Przyczyną takiego stanu może być większa liczba mieszkańców na terenie miast, co powoduje że dzieci z tego terenu również będzie więcej, jak również kwestie logistyczne tj. zapisanie dzieci do obiektów w pobliżu miejsca pracy rodziców. Jest to również czytelną informacją, że gminy Powiatu Lwóweckiego powinny dążyć do stworzenia większej liczby obiektów przedszkolnych. Takie rozwiązanie mogłoby przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, ponieważ przełożyć się może na szybszy powrót (zwłaszcza kobiet) na rynek pracy.

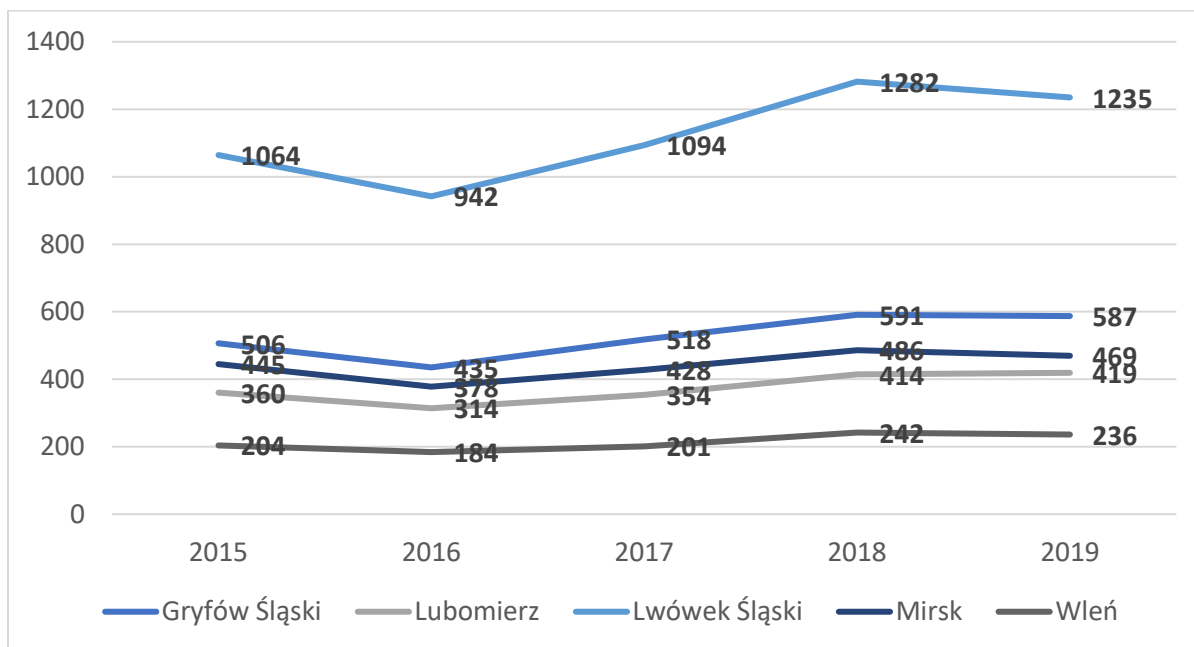
Tabela 6. Liczba dzieci oraz podział obiektów przedszkolnych w gminach Powiatu Lwóweckiego

	Liczba dzieci	Liczba obiektów przedszkolnych	Liczba oddziałów
Lwówek Śląski	525	12	30
Gryfów Śląski	243	3	11
Mirsk	193	5	11
Lubomierz	125	2	3
Wleń	115	1	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Na terenie Powiatu Lwóweckiego funkcjonuje 21 szkół podstawowych. Na podstawie Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych, do wszystkich placówek przypisanych jest 3 282 uczniów, co na jedną placówkę daje 156 uczniów. W latach 2015-2019 najwięcej uczniów uczęszczało do szkół podstawowych na terenie Gminy Lwówek Śląski – największej gminy pod względem liczby mieszkańców w Powiecie.

Wykres 2. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

O jakości edukacji świadczą wyniki egzaminów. Egzamin ósmoklasisty w Powiecie Lwóweckim w 2021 w porównaniu do całego województwa oraz powiatów sąsiednich wypadł stosunkowo słabo. W każdej części egzaminu wynik średni procentowy jest najniższy na tle analizowanej grupy. Egzamin najlepiej napisali uczniowie w Gminie Gryfów Śląski, gdzie średnie wyniki uzyskane z każdej części egzaminu były najwyższe. Spośród wszystkich części egzaminu, najlepiej wypadł język angielski, gdzie średnia dla Powiatu wyniosła 57,6%, a najgorzej wypadła część matematyczna, tu średnia wyniosła zaledwie 36,2%.

Tabela 7. Procentowe wyniki egzaminu ósmoklasisty oraz liczba zdających w Powiecie Lwóweckim w 2021 roku

	Język Polski – średni wynik [%]	Matematyka – średni wynik [%]	Język Angielski – średni wynik [%]	Język Niemiecki – średni wynik [%]
Gryfów Śląski	63.4	46.53	69.65	-
Lubomierz	52.71	34.92	49.44	46.25

	Język Polski – średni wynik [%]	Matematyka – średni wynik [%]	Język Angielski – średni wynik [%]	Język Niemiecki – średni wynik [%]
Lwówek Śląski	50.58	36.98	57.23	37.4
Mirsk	47.58	29.63	55.34	38
Wleń	52.08	29.33	53.33	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej -
<https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

Egzamin ósmoklasisty w Powiecie Lwóweckim, w porównaniu do całego województwa oraz powiatów sąsiadujących z nim wypadł stosunkowo słabo. W każdej części egzaminu wynik średni procentowy jest najniższy na tle analizowanej grupy. Dla porównania, najlepiej poradzili sobie uczniowie z Powiatu Karkonoskiego, których wyniki były wyższe od wyników Powiatu Lwóweckiego od ponad 4 do ponad 13%.

Tabela 8. Procentowe wyniki egzaminu ósmoklasisty Powiatu Lwóweckiego oraz powiatów ościennych w 2021 roku

	Język Polski – średni wynik [%]	Matematyka – średni wynik [%]	Język Angielski – średni wynik [%]	Język Niemiecki – średni wynik [%]
Lubański	53,73	38,23	62,41	42,67
Bolesławiecki	56,05	42,83	63,93	47,52
Karkonoski	57,33	43,92	63,13	51,69
Złotoryjski	54,2	37,7	58,82	47,72
Lwówecki	52,7	36,62	57,6	38,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej -
<https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

Zdawalność matur w szkołach na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2021 kształtuje się na poziomie ok. 60-70%. Najwyższą wartość wskaźnika osiągnięto w 2019 roku, kiedy to wynik pozytywny uzyskały 3 na każde 4 osoby przystępujące do egzaminów. W 2021 roku egzamin dojrzałości zdało 70,1%, co było trzecim najwyższym wynikiem Powiatu w ciągu ostatnich 7 lat.

Tabela 9. Zdawalność matur w poszczególnych szkołach na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	58,3%	71,2%	63,2%	66,3%	75,4%	60,9%	70,1%
Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych w Rakowicach Wielkich – Liceum Ogólnokształcące	-	40,0%	33,3%	54,5%	45,7%	33,3%	64,7%
Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych w Rakowicach Wielkich – Technikum	63,3%	75,0%	35,1%	58,3%	78,1%	41,4%	75,7%

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Mirsku/ Zespół Szkół w Mirsku - Liceum Ogólnokształcące w Mirsku	100,0%	84,9%	85,4%	95,5%	88,9%	61,9%	44,4%
Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Mirsku/Zespół Szkół w Mirsku – Technikum Hotelarsko-Turystyczne	64,7%	40,0%	8,3%	55,6%	60,0%	18,2%	75,0%
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Gryfowie Śląskim – Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	0,0%	-	0,0%	-	0,0%	33,3%	-
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Gryfowie Śląskim - Liceum Ogólnokształcące	-	-	61,5%	81,0%	-	36,4%	-
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Gryfowie Śląskim - Technikum	73,3%	33,3%	75,0%	50,0%	76,5%	-	54,5%
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim - Liceum Ogólnokształcące	0,0%	89,8%	86,7%	-	91,9%	87,0%	90,2%
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim - Technikum Ekonomiczne	33,3%	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim - Technikum Handlowe	-	33,3%	60,0%	60,0%	-	-	-
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim - Technikum	-	-	-	-	85,7%	76,9%	81,8%
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim - Technikum Informatyczne	50,0%	87,5%	100,0%	83,3%	-	-	-
Zespół Szkół w Lubomierzu - Liceum Ogólnokształcące w Lubomierzu	0,0%	50,0%	73,7%	39,1%	77,8%	76,0%	45,2%
Zespół Szkół w Lubomierzu - Technikum	-	-	-	-	-	-	54,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://oke.wroc.pl/egzamin-maturalny-wyniki/>

Poziom zdawalności egzaminów maturalnych w Powiecie Lwóweckim w okresie analizy jest o kilka, a w 2020 roku nawet o kilkanaście punktów procentowych niższy niż średnia dla województwa dolnośląskiego. Wśród powiatów sąsiadujących z omawianą jednostką najwyższym poziomem zdawalności matur może pochwalić się Powiat Bolesławiecki, w którym – oprócz 2020 roku – wartość wskaźnika jest nawet wyższa niż średnia wojewódzka.

Tabela 10. Zdawalność matur w powiatach ościennych w latach 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lubański	54,1	76,9	68,4	69,4	68,7	68,1	69,6

Bolesławiecki	74,7	86,0	80,5	82,2	86,7	70,2	81,7
Jeleniogórski	43,5	54,7	56,9	60,2	53,9	52,5	63,1
Złotoryjski	59,5	68,4	62,9	68,9	71,3	56,2	73,8
Lwówecki	58,3	71,2	63,2	66,3	75,4	60,9	70,1
Województwo Dolnośląskie	60,7	77,3	76,1	76,9	78,5	72,1	71,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych <https://oke.wroc.pl/egzamin-maturalny-wyniki/>

Zdawalność matur jest zróżnicowana pod względem typu szkoły, do której uczęszczali absolwenci. Najwyższą wartość tego wskaźnika obserwuje się wśród uczniów liceów ogólnokształcących. W LO Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim największy % zdających uzyskuje wynik pozytywny – jest to co roku ok. 90%. Wysoką zdawalność matur odnotowuje się również w technikum i liceum Zespołu Szkół Ekonomiczno-Technicznych im. Kombatantów Ziemi Lwóweckiej w Rakowicach Wielkich.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty i matur potwierdzają, że uczniowie najlepsze wyniki osiągają z części poświęconej językom obcym, a najłabsze uzyskują z części matematycznych. Ta tendencja widoczna jest zarówno na poziomie powiatów, jak i województwa.

1.2.3. Kultura, turystyka i rekreacja

Położenie geograficzne Powiatu Lwóweckiego jest źródłem doskonałego zaplecza turystycznego pod względem terenów przyrodniczych, które tworzą: Góry Izerskie oraz Góry Kaczawskie (pasma Sudetów Zachodnich), Pogórza Izerskie oraz Kaczawskie, liczne bory, rezerваты oraz inne obszary zielone. Oprócz walorów przyrodniczych, w Powiecie Lwóweckim znajdują się zabytki architektoniczne.

Gmina Lwówek Śląski może poszczycić się gotycko-renesansowym ratuszem z XIII wieku, Kościołem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, pałacem w Płakowicach czy ruinami Zamku Książęcego w Lwówku Śląskim. Atrakcją dla turystów jest również tzw. Szwajcaria Lwówecka, czyli formy skalne oraz labirynty z urwiskami osiagającymi wysokość 30 m, powstałe w wyniku intensywnego wietrzenia mrozowego czerwonych piaskowców triasowych oraz szarych piaskowców kredowych. Skąły są naturalną bramą Parku Krajobrazowego Doliny Bobru. Inną formacją skalną jest tzw. skała z medalionem - ostaniec piaskowcowy leżący między wsiami Skała i Żerkowice, na zboczu Wieżycy, obecnie jest to miejsce dostępne jedynie dla wspinaczy.

Na terenie tym występuje bogactwo minerałów, np. agatu, który można znaleźć w pobliżu Lwówka Śląskiego na polach w Płóczkach Górnych. W lipcu organizowana jest największa impreza kolekcjonerska w Polsce - Lwóweckie Lato Agatowe.

Na obszarze Gminy Lwówek Śląski funkcjonuje Lwówecki Ośrodek Kultury, będący samorządową instytucją kultury. Współdziała on w porozumieniu z Samorządem Gminy i Miasta Lwówek Śląski oraz podejmuje współpracę z pozostałymi jednostkami oświatowymi i kulturalnymi w mieście. LOK jest otwarty dla organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji oraz dla osób indywidualnych. Prowadzi zajęcia stałe, jak również zajmuje się organizacją licznych wydarzeń kulturalnych z różnych dziedzin kultury, które skierowane są do szerokiego grona odbiorców. Do zajęć

stałych należą m.in. zajęcia taneczne (Break Dance, taniec nowoczesny, taniec orientalny, taniec towarzyski, zumba), zajęcia w pracowni plastycznej i rękodzieła oraz zajęcia teatralne.

W ramach działalności kulturalnej, szczególnie upowszechniania czytelnictwa, ważną rolę odgrywa Lwówecka Biblioteka Publiczna. Biblioteka Główna prowadzi Dział dla Dorosłych oraz Dział Dziecięcy. Ponadto oprócz Biblioteki Główniej sieć bibliotek uzupełnia 6 filii wiejskich w: Chmielnie (zawieszona od 1 maja 2020 r.), Kotliskach, Płóczkach Górnych (zawieszona od 1 czerwca 2008 r. z powodu braku lokalu), Sobocie, Rakowicach Wielkich, Niwnicach.

Fotografia 1. Wybrane atrakcje Gminy Lwówek Śląski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://lwoweyslaski.pl/atrakcje>

W Gminie Gryfów Śląski wartymi uwagi są: ruiny Zamku Gryf, ratusz, fontanna z 1908 roku, zespół miejskich kamienic (niektóre liczą sobie ponad 400 lat) oraz kościół parafialny św. Jadwigi z XV wieku oraz pozostałości murów miejskich. Pomimo kilkukrotnych upadków miasta spowodowanych zniszczeniami wojennymi czy pożarami znajduje się tutaj ponad 20 zabytków ujętych w rejestrze

Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Bazę do aktywnego wypoczynku stanowią jeziora Złotnickie i Czocho, szczególnie cenione przez wędkarzy oraz miłośników sportów wodnych.

Fotografia 2. Ruiny Zamku Gryf

Źródło: Fot. Antonii Pawłowski – praca własna - https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Zamek_%27Gryf%27_-_ruiny01.JPG

Działalność w zakresie inspirowania mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży prowadzi gryfowski Miejsko–Gminy Ośrodek Kultury. Tworzy warunki do rozwoju talentów twórczych oraz twórczości kulturalnej. Ponadto organizuje wiele interdyscyplinarnych przedsięwzięć, w tym: imprezy kulturalne, wystawy, koncerty, plenery, itp. Do zajęć stałych prowadzonych w Gryfowskim Ośrodku Kultury należą:

- sensoplastyka - plastyka sensoryczna dla dzieci w wieku od 1 do 4 lat,
- warsztaty kreatywne,
- zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku szkolnym i młodzieży,
- zajęcia taneczne (hip-hop, disco, formacje taneczne soliści, duety),
- gryfowskie koło szachowe „hetman”,
- pracownia wyrobu biżuterii i decoupage,
- kurs samoobrony z elementami ju-jitsu,
- joga.

Działalność kulturalna na terenie Gminy jest również prowadzona przez Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Gryfów Śląski, która jest samodzielną instytucją kultury. Oprócz podstawowych zadań podejmuje także inne zaspokajające potrzeby czytelników i środowiska lokalnego., m.in. prowadzi działalność wydawniczą. Przy bibliotece działa Grupa Literacka „Metafora” oraz Dyskusyjny Klub Książki „Nie-poczytalni”.

Ratusz to także istotne miejsce na mapie turystycznej Lubomierza. Dzięki swojej mocnej, murowanej konstrukcji zachował on się w dobrym stanie do dziś - obecnie jest siedzibą władz miejskich. Podobnie jak w Gryfowie Śląskim, rynek w Lubomierzu otoczony jest szeregiem urokliwych

i wiekowych kamienic. Na obszarze gminy znajduje się też kilka ciekawych zabytków sakralnych. Zalicza się do nich np. barokowy Zespół Klasztorny Sióstr Benedyktynek z Kościołem Wniebowzięcia NMP i Św. Maternusa. Niekwestionowanym atutem turystycznym Lubomierza jest udział jako miejsca akcji filmów z trylogii „Sami swoi”, „Krzyża Walecznych” oraz „Tajemnicy Twierdzy Szyfrów”. Miasto wykorzystało ten fakt do stworzenia produktu turystycznego - w 1995 roku otwarto muzeum Kargula i Pawlaka z pamiątkami związanymi z bohaterami filmów Sylwestra Chęcińskiego oraz innymi filmami zrealizowanymi w Lubomierzu. Od 1997 roku w sierpniu organizowany jest Ogólnopolski Festiwal Filmów Komediodowych „Sami swoi” w Lubomierzu. Podczas festiwalu przyznawane są nagrody - Złote, Srebrne, Kryształowe i Brązowe Granaty oraz nagroda publiczności – Złota Kosa. W Zamku w Pławnej znajduje się natomiast Muzeum Przesiedleńców i Wypędzonych. To małe pod względem powierzchni i liczby mieszkańców miasto posiada 40 zabytków wpisanych na listę Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Fotografia 3. Rynek w Lubomierzu

Źródło: Fot. Maciej Lulko, 2020 - <https://www.whitemad.pl/rewitalizacja-ryнку-w-lubomierzu-według-projektu-rewizja-grupa-projektowa/>

Zadania kulturalne na obszarze Gminy Lubomierz realizuje Lubomierskie Centrum Kultury. W ramach działalności LCK funkcjonują następujące sekcje oraz prowadzone są warsztaty:

- Chapter One - funkcjonuje przy Ośrodku Kultury i Sportu od 2012 roku.
- Chapter to coverowy zespół, aranżujący utwory znanych rockowych i bluesowych kapel.
- Zespół wokalny „Kargulinki” funkcjonuje przy Ośrodku Kultury i Sportu od 2008. Zespół występuje podczas wszystkich wydarzeń kulturalnych organizowanych przez OKIS w Lubomierzu, jak również reprezentuje Lubomierz na konkursach, występach i konkursach poza gminą.
- SALSATION - nowatorski pomysł łączący fitness i taniec,
- BANG BANG KIDS – zajęcia dla dzieci,
- Zajęcia szachowe,
- Kolorowe plastusie,
- Sekcja plastyczna dla dzieci,
- Dom tańca,

- zajęcia rozrywkowo-edukacyjne pt.: Odkrywamy Kosmos!

Ponadto oprócz ww. sekcji organizowane są wydarzenia o charakterze kulturalno-rozrywkowym, jak np. Koncerty Muzyki Dawnej w Lubomierzu czy Obchody Dnia Św. Maternusa – Patrona Miasta Lubomierz.

Na terenie Gminy Wleń warto zobaczyć ruiny XII-wiecznego Zamku Wleński Gródek, który położony jest na Górze Zamkowej. Najciekawszą atrakcją zamku jest z pewnością historyczna baszta, z której rozciąga się piękny widok na Góry oraz Pogórze Izerskie, Kaczawskie, a także Karkonosze. W najbliższym otoczeniu zamku znajduje się również Pałac Lenno, który został wybudowany na wygasłym wulkanie w 1653 roku. Wiele pięknych i zabytkowych miejsc można również znaleźć na rynku miasta Wleń. Jedną z nich jest zabytkowy ratusz, zbudowany w stylu klasycystycznym w 1823 roku.

Turystów przyciąga również zapora zbudowana w na początku XX wieku na rzece Bóbr w Pilchowicach. Oprócz charakteru gospodarczego (produkcja energii elektrycznej) oraz środowiskowego (zapobieganie/ograniczenie powodzi) ma również walor turystyczny – z obiektu chętnie korzystają wędkarze, a w sezonie letnim turyści – znajduje się tutaj przystań żeglarska i kursuje statek wycieczkowy. W Radomicach, na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Bobru, znajduje się Ośrodek Turystyki Jeździeckiej.

Fotografia 4. Zapora w Pilchowicach

Źródło: <https://wlen.pl/atrakcje>

Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Wleń pełni funkcję instytucji zajmującej się obszarami kultury, sportu i turystyki. Jest to samorządowa jednostka kultury, która zapewnia mieszkańcom Gminy ofertę kulturalną, aktywny udział dzieci, młodzieży oraz dorosłych w tworzeniu kultury, realizuje działania w zakresie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury, sportu, turystyki, rekreacji i czytelnictwa. W skład struktury organizacyjnej wchodzi: Dom Kultury, Biblioteka Publiczna we Wleń wraz z filiami w Pilchowicach i Bystrzycy, Informacja Turystyczna, Dział

Organizacyjny, Pole namiotowe. Działalność kulturalna Ośrodka to m.in. organizacja różnych wydarzeń oraz działań edukacyjnych i innych, wśród których można wymienić m.in.:

- Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej we Wleniu,
- Dożynki Artystyczne Ulicznej Akademii Sztuki podczas Święta Plonów we Wleniu,
- Nocne zwiedzanie miasta i Zamku Wleń z gawędą o średniowiecznym stole,
- FLOWLAND 2021 - 5. piknik artystyczny w Tarczynie,
- Nowe Horyzonty nad Bobrem,
- Bitwa o Pałac.

Mirsk skupia bardzo dużą liczbę zabytków w centrum miasta jak chociażby ratusz miejski wybudowany w 1796 roku na ruinach poprzedniego. Elementem głównym, który pozostał bez zmian, jest wieża ratuszowa datowana na 1559 rok. Całość została odrestaurowana zachowując barokowy styl. Rynek otaczają zabytkowe, XVIII-wieczne kamienice, stylizowane (po renowacji) na styl barokowy, zachowując klimat tego miejsca. Warto zobaczyć jest również kościół parafialny Zwiastowania NMP - wzniesiony w stylu gotycko-renesansowym o zachowanym wystroju w stylu barokowo-klasycystycznym.

Fotografia 5. Ratusz miasta Mirsk

Źródło: Fot: Jacek Halicki - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ratusz_w_Mirsku_01.jpg

Gmina Mirsk ze względu na swoje położenie w Kotlinie Mirskiej nad rzeką Kwisą, granicząc od północy z Wzniesieniami Radoniowskimi, a od południa z Górami Izerskimi, posiada wysokie walory krajobrazowe wykorzystywane w turystyce i rekreacji. Na jej terenie znajduje się Stóg Izerski, jeden z najwyższych szczytów Gór Izerskich, budzący zainteresowanie wśród miłośników narciarstwa zjazdowego i biegowego. Gminę wyróżnia piękny drzewostan: parki, aleje i szpalery drzew wzdłuż dróg prowadzących do Mirska z Karłowca, Mroczkowic i Giebułtowa oraz na osiedlu Skarbków. Wiele drzew objętych jest ochroną w postaci pomników przyrody. Główną imprezą organizowaną na terenie Mirska jest Izerska Gala – impreza o charakterze plenerowym. Uczestnicy mają sposobność zapoznania się

z kulturą, obyczajami, rękodziełem, muzyką, tańcem, a przede wszystkim - tradycyjną kuchnią z terenów Pogórza, Gór Izerskich. Podczas Gali prowadzony jest Izerski Jarmark Folkloru.

Na obszarze Gminy Mirsk działalność kulturalna prowadzona jest poprzez Środowiskowy Klub Profilaktyczno-Integracyjny, jedną z głównych placówek prowadzących animację kulturalną na terenie miasta i gminy Mirsk. Klub ma w ofercie zajęcia świetlicowe, zajęcia muzyczne, taneczne. Ponadto instytucja prowadzi działania polegające na organizacji koncertów i imprez okolicznościowych rozrywkowych. Ważnym zadaniem, jakie realizuje ośrodek jest działalność profilaktyczna i socjoterapeutyczna. Ponadto życie kulturalne jest prowadzone w budynkach Ochotniczych Straży Pożarnych oraz w świetlicach wiejskich. Działalność kulturalna, w tym w zakresie upowszechniania i promowania czytelnictwa prowadzona jest przez Bibliotekę Publiczną w Mirsku. Na obszarze Gminy funkcjonują również dwie filie Biblioteki Publicznej tj. Biblioteka Publiczna – Filia nr 1 w Giebułtowie oraz Biblioteka Publiczna – Filia nr 2 w Rębiszowie. Działa tutaj również Klub Integracji Społecznej, w którym prowadzone są różnorodne zajęcia m.in. Spotkania Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, próby muzyczne zespołów działających na obszarze Gminy, zajęcia sportowe, zajęcia wokalne czy spotkania różnych stowarzyszeń funkcjonujących na obszarze Gminy.

1.2.4. Sport

Na terenie Powiatu Lwóweckiego organizowane są liczne turnieje i rozgrywki sportowe, rajdy rowerowe, spływy kajakowe oraz promowany jest zdrowy styl życia. W Powiecie działają uczniowskie i ludowe kluby sportowe, które realizują zadania w celu maksymalizowania osób uczestniczących w zorganizowanych formach kultury i sportu oraz podniesienia sprawności fizycznej.

Działalność upowszechniającą i promującą kulturę fizyczną na terenie Powiatu Lwóweckiego prowadzą w głównej mierze jednostki organizacyjne poszczególnych gmin oraz organizacje pozarządowe. Infrastrukturę sportową stanowią głównie stadiony miejskie, Orliki - boiska wielofunkcyjne położone głównie w pobliżu szkół w poszczególnych gminach, przyszkolne hale sportowe i sale gimnastyczne, a także siłownie zewnętrzne i otwarte strefy aktywności. W niektórych miejscowościach, gdzie funkcjonują kluby sportowe piłki nożnej, znajdują się wiejskie boiska piłkarskie. Infrastruktura sportowa wykorzystywana jest przez kluby sportowe, w których głównie działają sekcje piłki nożnej. Sekcja strzelecka i sekcje piłki ręcznej dziewcząt i dziewczynek działają w Miejskim Klubie Sportowym Włókniarz Mirsk. Dwie sekcje tenisa stołowego występujące odpowiednio w IV i V lidze dolnośląskiej prowadzi LZS Proszowa.

Kulturę fizyczną upowszechniają również kluby sportowe działające w szkołach. Powiat Lwówecki z Dolnośląską Federacją Sportu realizuje projekt „Szkolny Klub Sportowy”, współfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Powiatu Lwóweckiego. Projektem objęte są zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży w 6 grupach na terenie Powiatu:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Gryfowie Śląskim (1 grupa),
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych w Rakowicach Wielkich (3 grupy),
- Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Lwówku Śląskim (2 grupy).

1.2.5. Pomoc społeczna

Na terenie Powiatu Lwóweckiego świadczeń z zakresu pomocy społecznej udzielają:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfowie Śląskim,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu,

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirsku,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wleniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim.

Zadaniem powyższych placówek jest prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, pomocy finansowej, pomocy prawnej, nadzoru i kierownictwa nad placówkami oraz inne zadania przedstawione w wykazie prawnym.

Oprócz wyżej wspomnianych instytucji, na terenie Powiatu Lwóweckiego funkcjonują miejsca nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie każdej z gmin, zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w Lwówku Śląskim, inspektorat ZUS w Lwówku Śląskim, domy pomocy społecznej w Mirsku i Nielestnie oraz inne placówki świadczące pomoc.

Zakres i poziom udzielania świadczeń pomocy społecznej z roku na rok jest coraz niższy, co wskazuje na kształtowanie pozytywnego trendu i coraz wyższej samodzielności mieszkańców Powiatu Lwóweckiego w zakresie radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. W latach 2015–2020 na terenie Powiatu Lwóweckiego najwięcej gospodarstw domowych, pobierających i korzystających z pomocy społecznej znajdowało się w gminie Mirsk, gdzie wartość najwyższą w tym okresie odnotowano w 2016 roku. Gminą, w której liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej była najmniejsza, jest Wleń.

Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej, które skutkowały przyznaniem świadczeń socjalnych dla największej liczby rodzin zaliczają się: ubóstwo, bezrobocie oraz niepełnosprawność. Z roku na rok, w każdej z tych kategorii wartość wskaźnika jednak się zmniejsza. W taki sposób w 2019 roku, bezrobocie i ubóstwo – jako powód trudnej sytuacji życiowej – spadło kolejno o 30% i 50% w porównaniu do 2015 roku. Niepełnosprawność odznacza się mniejszym spadkiem niż pozostałe, jednak wynika to z innego charakteru tej kategorii – jest to bariera, na której pokonanie beneficjenci pomocy społecznej mają mniejszy wpływ niż w przypadku barier finansowo-ekonomicznych.

1.2.6. Opieka zdrowotna

Głównym podmiotem leczniczym Powiatu Lwóweckiego jest Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Lwówku Śląskim, w strukturach którego obecnie wyodrębnia się:

- Szpital Powiatowy, w ramach którego działają: oddział chorób wewnętrznych, oddział chirurgii ogólnej, oddział ginekologiczny, oddział anestezjologii i intensywnej terapii, blok operacyjny,
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej z poradnią rehabilitacyjną, w ramach której funkcjonują pracownie fizjoterapii w Lwówku Śląskim oraz w Gryfowie Śląskim. W Lwówku Śląskim fizjoterapia prowadzona jest w pracowniach fizykoterapii, kinezyterapii oraz hydroterapii, natomiast w Gryfowie Śląskim funkcjonuje dodatkowo pracownia krioterapii,
- Zakład Opieki Długoterminowej złożony z zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz zakładu opiekuńczo-leczniczego,
- Przychodnia Specjalistyczna, w ramach której świadczeń udzielają poradnie: chirurgii ogólnej, chirurgii onkologicznej, położniczo-ginekologicznej, leczenia uzależnień, zdrowia psychicznego, leczenia bólu, neurologicznej, otolaryngologicznej, reumatologicznej, okulistyki, chirurgii urazowo-ortopedycznej, kardiologicznej oraz psychologicznej dla dzieci i młodzieży,
- Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w ramach której wyodrębnia się:

- Poradnię lekarza POZ Lwówek Śląski – w jej skład wchodzi: poradnia lekarza POZ dla dzieci, punkt szczepień, gabinet diagnostyczno-zabiegowy, gabinet pielęgniarki POZ, gabinet położnej POZ,
- Poradnię lekarza POZ Gryfów Śląski z analogiczną strukturą jak powyżej,
- Poradnię lekarza POZ Zbylutów z gabinetem diagnostyczno-zabiegowym oraz gabinetem pielęgniarki POZ,
- Punkty felcherskie w Niwnicach oraz Sobocie z gabinetem diagnostyczno-zabiegowym oraz gabinetem pielęgniarki POZ,
- Poradnię Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej,

oraz działy zajmujące się administracją i zarządzaniem PCZ.

Analizując dane za okres od stycznia 2018 r. do lutego 2020 r. najdłuższy czas oczekiwania na świadczenia w Powiecie Lwóweckim dotyczy udzielania świadczeń w pracowni fizjoterapii, do której na wizytę w 2020 roku należało czekać 288 dni, a w kolejce oczekiwało 687 osób. W przypadku świadczeń udzielanych w poradni chirurgii onkologicznej, oddziału reumatologicznego oraz zakładu rehabilitacji leczniczej dziennej czas oczekiwania się wydłuża. Natomiast w przypadku opieki specjalistycznej udzielanej w poradni okulistycznej czy otolaryngologicznej pacjenci przyjmowani są niemalże od razu.

Problem wydłużonego czasu oczekiwania na świadczenia rehabilitacyjne, czy te udzielane w pracowni fizjoterapii czy w zakładzie rehabilitacji leczniczej dziennej, jest problemem występującym powszechnie w Polsce. Tak długi czas oczekiwania powoduje, że pacjenci decydują się na zabiegi rehabilitacyjne w prywatnych gabinetach, co również wpływa na zafałszowanie obrazu rzeczywistego zapotrzebowania na świadczenia rehabilitacyjne.

W dzisiejszych czasach coraz większy nacisk kładzie się na opiekę psychiatryczną. Rozwój cywilizacyjny, problemy społeczno-adaptacyjne oraz ogólny pęd w życiu sprawiły, że choroby takie jak depresja stają się problemem cywilizacyjnym i coraz więcej ludzi boryka się z nimi. Na terenie Powiatu Lwóweckiego znajduje się jedna specjalistyczna poradnia zdrowia psychicznego. Natomiast w celu skorzystania z pomocy oddziału dziennego lub oddziału szpitalnego trzeba udać się do Powiatu Bolesławieckiego lub Złotoryjskiego.

1.2.7. Aktywność społeczna

Aktywność społeczna wyraża się poprzez aktywność w życiu społecznym, zawodowym, aktywności obywatelskiej. Działania te wyrażają się m.in. poprzez przynależność do różnego typu organizacji społecznych czy głosowanie w wyborach itp.

Na obszarze Powiatu Lwóweckiego zarejestrowanych jest ponad 200 podmiotów – organizacji pozarządowych wpisanych do KRS. Największa liczba organizacji jest zarejestrowana w Gminie Lwówek Śląski, a najmniejsza w Gminie Wleń - 16 podmiotów. Działalność poszczególnych organizacji jest zróżnicowana tematycznie – można wśród nich odnaleźć ochotnicze straże pożarne, organizacje sportowe i kulturalne, jak również organizacje zajmujące się kwestiami zdrowia i pomocy osobom potrzebującym. Niestety brak danych na temat liczby osób należących do poszczególnych organizacji, uniemożliwia oszacowanie ilości osób - mieszkańców Powiatu Lwóweckiego - bezpośrednio zaangażowanych w ich działalność statutową. Mimo tego, tak duża liczba stowarzyszeń, fundacji i podmiotów o innych formach prawnych świadczy o wysokim poziomie aktywności społecznej i zaangażowania w życie społeczności lokalnej.

Powiat Lwówecki realizując swoje zadania publiczne, również aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, co również stanowi wyraz aktywności społecznej. Powiat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, realizując w ten sposób również obowiązki ustawowe. Na obszarze Powiatu uchwała się Roczny Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zakres zadań realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi wynika zwykle z zapotrzebowania, zgłaszanych pomysłów oraz konsultacji z organizacjami.

Oprócz uczestnictwa mieszkańców w działalności organizacji pozarządowych, wyrazem aktywności społecznej jest również realizacja obywatelskiego obowiązku – głosowanie w wyborach samorządowych, parlamentarnych, prezydenckich itp.

Na terenie Powiatu Lwóweckiego, jego mieszkańcy najmniej licznie uczestniczyli w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja w tych wyborach wynosiła 36,81% (średnia dla powiatu). Natomiast wśród gmin Powiatu najmniej wyborców wzięło udział w Gminie Mirsk – 34,33%, a najliczniejsza populacja głosujących została odnotowana w Gminie Wleń – 38,19%.

Najwyższą frekwencją cieszyły się natomiast wybory prezydenckie w 2020 r. - na terenie Powiatu Lwóweckiego wynosiła ona 59,80%. Odmienne niż w wyborach do PE w 2019 r. kształtowała się frekwencja na terenie Gminy Wleń, która uzyskała najwyższy wynik tj. 62,06%.

1.2.8. Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo oraz utrzymanie porządku na terenie Powiatu Lwóweckiego odpowiedzialna jest Komenda Powiatowa Policji w Lwówku Śląskim.

Na terenie Powiatu Lwóweckiego w 2020 roku zanotowano 956 przestępstw, co oznacza spadek rzędu 4% w stosunku do roku poprzedniego, ale jednocześnie wzrost o ponad 20% w stosunku do roku 2017. Postępowań wszczętych w przypadku przestępstw kryminalnych było 618, z czego 242 dotyczyły 7 podstawowych przestępstw tj. rozboju, włamania, kradzieży mienia, kradzieży samochodów, uszkodzenia mienia, bójek i pobić oraz uszkodzeń ciała. W przypadku kradzieży pojazdów zaobserwować można spadek liczby tego typu przestępstw na terenie Powiatu, podobnie zmniejsza się również liczba kradzieży z włamaniem. Wzrasta natomiast liczba wykrytych przestępstw narkotykowych. Przyczyny tego stanu można upatrywać w częściowej depenalizacji dla posiadania i uprawy marihuany na własny użytek w sąsiadujących z Powiatem Czechach. Wzrost odnotowywanych przypadków należy rozpatrywać pozytywnie, ponieważ zapobiega on dalszej dystrybucji środków odurzających na terenie powiatu i kraju.

Tabela 11. Wszczęte śledztwa i dochodzenia w Powiecie Lwóweckim w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Śledztwa i dochodzenia wszczęte	775	743	795	881	992	956
Podstawowe przestępstwa kryminalne	437	455	270	265	252	242
Kradzieże pojazdów	13	17	16	9	5	9
Kradzieże z włamaniem	196	221	99	98	82	83
Kradzieże mienia	175	172	111	110	104	103
Bójki i pobicia	7	1	6	3	7	3

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przestępstwa narkotykowe	67	63	53	59	70	75

Źródło: opracowanie własne na podstawie Podsumowań pracy Policji Lwóweckiej w latach 2015-2020

Powiat Lwówecki w porównaniu z jednostkami sąsiednimi wyróżnia się stosunkowo niskim zagrożeniem przestępczością kryminalną. O wysokim poziomie bezpieczeństwa i porządku publicznego świadczy wskaźnik wykrywalności ogólnej – w 2020 roku osiągnął on najwyższy poziom (87,09%) w województwie dolnośląskim (66,8%). Najwyższą wartość Powiat Lwówecki odnotowuje również w przypadku wykrywalności przestępstw kryminalnych – 82,7% w porównaniu do średniej dla województwa, która wynosi 61,2%.

Wpływ na obniżenie zagrożenia przestępczością kryminalną może mieć istnienie monitoringu na terenie wszystkich gmin Powiatu. Kamery umieszczone są w głównych punktach, takich jak rynek w Gryfowie Śląskim, plac zabaw, budynki gminne oraz szkolne, przy drogach (jak np. we Wleniu przy wyjazdach z miasta na Jelenią Górę i Lwówek Śląski). Monitoring również występuje na terenach szkół Powiatu Lwóweckiego: ZSOiZ Lwówek Śl., ZSOiZ Gryfów Śl., Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

W Lwówku Śląskim znajduje się Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Na terenie Powiatu działają również ochotnicze straże pożarne – 38 jednostek OSP, w tym 6 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ich rozmieszczenie na obszarze Powiatu umożliwia szybkie dotarcie do zdarzenia, ponieważ duża odległość miejscowości gmin Mirsk, Wleń i Gryfów Śląski od Komendy Powiatowej PSP sprawia trudności w szybkim dotarciu zastępów PSP do interwencji.

1.3. Wnioski z diagnozy - sfera gospodarcza:

1.3.1. Podmioty gospodarcze i lokalny rynek

Na terenie Powiatu Lwóweckiego w 2020 r. było zarejestrowanych 4 871 podmiotów gospodarczych, z czego ponad 95% stanowiły firmy z sektora prywatnego. Zaobserwować można systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw - od 2015 roku ich liczba zwiększyła się o 719 podmiotów. W sektorze prywatnym przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2020 roku stanowiły one ponad 75% wszystkich podmiotów na tym terenie. Liczba tego rodzaju podmiotów również zwiększa się z każdym rokiem. Odwrotną tendencję można zaobserwować w sektorze publicznym – w 2015 roku działało 219 tego typu podmiotów w Powiecie Lwóweckim, natomiast 6 lat później ich liczba zmniejszyła się do 211. Analiza danych dotyczących liczby podmiotów gospodarczych zarówno sektora publicznego, jak i sektora prywatnego wskazuje na zróżnicowaną sytuację związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej, co nie jest zjawiskiem odosobnionym od sytuacji w województwie czy też w kraju.

Tabela 12. Podmioty gospodarcze na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Podmioty gospodarcze ogółem	4152	4211	4393	4552	4691	4871
Podmioty według klasy wielkości						
0-9	4022	4084	4260	4415	4561	4741

10-49	102	99	104	108	101	101
50-249	24	24	25	25	25	25
250-999	4	4	4	4	4	4
0-249	4148	4207	4389	4548	4687	4867
Podmioty według sektora własności						
sektor publiczny ogółem	219	218	218	217	214	211
sektor prywatny ogółem	3922	3979	4154	4307	4444	4626

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Powiat Lwówecki w 2015 roku charakteryzował się najmniejszą liczbą podmiotów gospodarczych przypadających na 1 tys. ludności spośród pozostałych jednostek ościennych. Sytuacja ta zmieniała się na przestrzeni ostatnich lat i wartość wskaźnika plasuje omawiany powiat na 3 miejscu w grupie – najniższą wartość wskaźnika obserwuje się w Powiecie Lubańskim, a następnie w Powiecie Bolesławieckim. Największa liczba podmiotów na 1 tys. mieszkańców niezmiennie odnotowywana jest na terenie Powiatu Karkonoskiego.

Pod względem wielkości zatrudnienia przeważają podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 osób – w 2020 roku było ich 4 741. W ostatnim roku analizy funkcjonowało 101 przedsiębiorstw zaliczanych do małych (z liczbą pracowników w przedziale 10-49) oraz 25 spełniających kryterium średniego przedsiębiorstwa pod względem zatrudnienia. Liczba małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw w okresie ostatnich 6 lat nie podlegała znaczącym zmianom. Do największych pracodawców na terenie Powiatu zaliczają się:

- Przedsiębiorstwo „ART PŁAKOWICE” Sp. z o.o. we Lwówku Śląskim,
- FF „POLMEX” w Proszówce,
- „STOLBRAT” S.C. w Uboczu,
- Zakłady Mięsne „Niebieszczańscy” w Proszówce,
- „Matusiewicz – Budowa Maszyn” S.J. w Gryfowie Śląskim,
- Bałtyk-Gaz Sp. z o.o. – Oddział firmy w Rakowicach Małych,
- „ABI-POL” Janusz Niebieszczański w Proszówce,
- Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. we Lwówku Śląskim,
- Comfort S.A. – Producent prefabrykatów żelbetowych Rakowice Wielkie,
- Bad Element Polska Sp. z o.o.,
- Kopalnia Anhydrytu Niwnice.

Przedsiębiorczość Powiatu opiera się zasadniczo na przedsiębiorstwach zarejestrowanych w sekcjach odnoszących się do budownictwa (25,5%), handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (16,2%), obsługą rynku nieruchomości (9,9%) czy przetwórstwa przemysłowego (8,5%).

Powiat Lwówecki zasobny jest w bogactwa naturalne – znajdują się tutaj złoża: bazaltu, łupka, piaskowca, kruszyw naturalnych, anhydrytu i agatów płóczkowskich. Funkcjonują zakłady wydobywcze anhydrytu, żwiru i piaskowca.

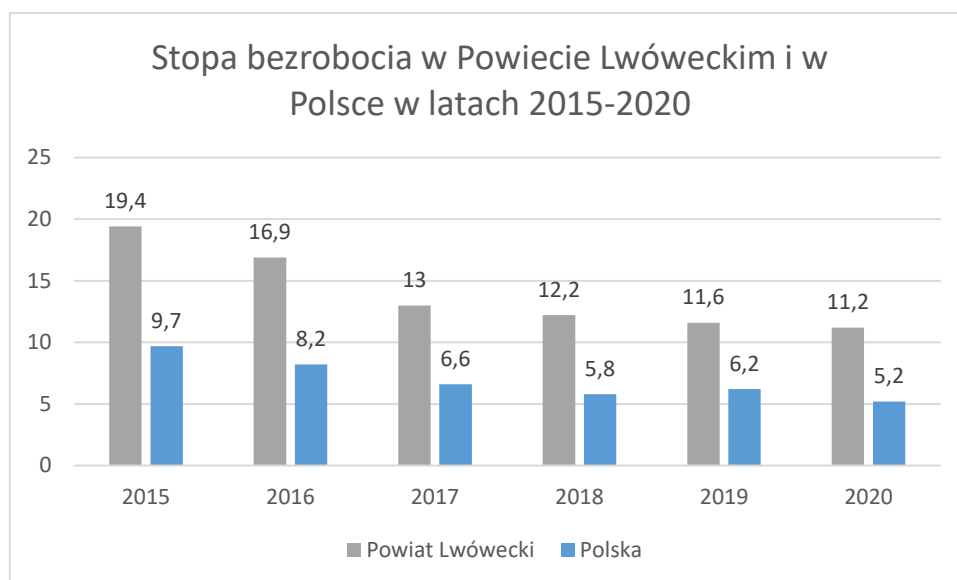
Na terenie Powiatu funkcjonuje Kamiennogórska Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości. W ofercie dostępne są tereny inwestycyjne z 4 gmin (z wyjątkiem Gminy Wleń) z przeznaczeniem na działalność produkcyjną, usługową, składy i magazyny.

Koniecznym pozostaje wdrożenie rozwiązań wspierających przedsiębiorczość, w tym zarówno pomocy w zakresie założenia i rozpoczęcia działalności gospodarczej, jak i jej rozwinięcia. Wielu obecnych i przyszłych przedsiębiorców nie ma wiedzy na temat właściwych działań w zakresie zwiększenia przedsiębiorczości i budowania konkurencyjności, dlatego też właściwe będzie wsparcie nowych i obecnych już podmiotów gospodarczych.

1.3.2. Rynek pracy

Stopa bezrobocia na terenie Powiatu Lwóweckiego na koniec 2015 roku wynosiła 19,4% i była prawie dwukrotnie wyższa niż średnia krajowa. Trend ten utrzymywał się w kolejnych latach pomimo zdecydowanej poprawy sytuacji na rynku pracy i spadku liczby osób bezrobotnych. W całym okresie analizy stopa bezrobocia w Powiecie przyjmowała wartość dwucyfrową – najniższa (10,0%) została odnotowana w czerwcu 2021 roku, natomiast najwyższa w styczniu 2015 roku. W porównaniu do danych krajowych, Powiat wypada niekorzystnie. W 2015 roku, jak wskazano powyżej, różnica wynosiła prawie 100%. W kolejnych latach różnica ta się zacierała, aczkolwiek w Powiecie widoczny jest istotnie wyższy poziom tego zjawiska.

Wykres 3. Stopa bezrobocia w Powiecie Lwóweckim i w Polsce w latach 2015-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lwówku Śląskim oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Porównując stopę bezrobocia w Powiecie Lwóweckim oraz powiatach ościennych w przyjętym okresie analizy można zauważyć, że Powiaty Lwówecki oraz Złotoryjski odznaczają się dużo wyższą wartością wskaźnika niż pozostałe jednostki. Najbardziej niekorzystna sytuacja występuje w Powiecie Złotoryjskim, tuż za nim plasuje się Powiat Lwówecki. Najniższe bezrobocie odnotowuje się natomiast w Powiecie Jeleniogórskim (obecnie Karkonowskim).

Tabela 13. Stopa bezrobocia w Powiecie Lwóweckim oraz powiatach ościennych w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lubański	14,2	11,3	9,3	7,3	6,9	8,7
Bolesławiecki	7,6	5,7	4,2	3,8	3,8	5,5
Lwówecki	19,4	16,9	13,0	12,2	11,2	11,6
Karkonowski	5,7	4,6	3,6	3,6	3,2	4,5
Złotoryjski	21,2	18,9	16,0	14,8	13,1	13,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Banku Danych Lokalnych

Należy również podkreślić, że w każdym z analizowanych powiatów panuje trend spadkowy. Stopa bezrobocia z roku na rok zmniejsza się w szybszym lub wolniejszym tempie. Wyjątkiem jest rok 2020, czyli pierwszy okres, w którym odnotowano skutki pandemii Covid-19. Zamrożenie gospodarki oraz liczne restrykcje spowodowały ograniczenia w wykonywaniu pracy zawodowej lub całkowicie jej utratę. Gdyby nie wybuch światowej pandemii, można by się wciąż spodziewać dalszych spadków bezrobocia.

W Powiecie Lwóweckim do najbardziej nadwyżkowych zawodów należą murarze i pokrewni oraz ślusarze i pokrewni – średnio 60 i 42 osoby z tej grupy w Powiecie Lwóweckim są bezrobotne. Natomiast do zawodów najbardziej deficytowych można zaliczyć między innymi kierowników do spraw finansowych oraz inżynierów elektryków.

Pomimo poprawy sytuacji na rynku pracy w Powiecie Lwóweckim istnieje nadal konieczność podejmowania dalszych działań prozatrudnieniowych mających na celu wzrost aktywności zawodowej oraz wzrost efektywności działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców. Należy również podejmować zintensyfikowane działania na rzecz pobudzania rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez podnoszenie kompetencji i umiejętności mieszkańców oraz dostosowywanie ich do lokalnego rynku pracy. W tym zakresie istotne znaczenie mają szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie na terenie Powiatu Lwóweckiego – ich oferta powinna uwzględniać lokalne zapotrzebowanie na specjalistów z konkretnych dziedzin.

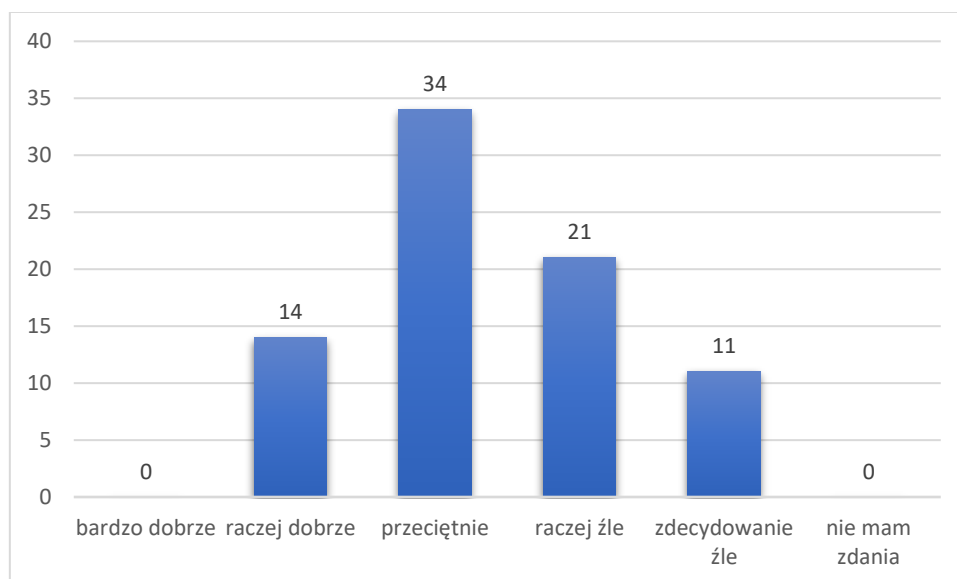
2. Analiza wyników badania ankietowego

Uzupełnieniem diagnozy strategicznej, będącej punktem wyjścia dla identyfikacji najważniejszych uwarunkowań rozwoju Powiatu Lwóweckiego, są wyniki przeprowadzonego badania ankietowego. Przedmiot badania stanowiła ocena obecnych warunków i jakości życia wraz ze wskazaniem lokalnego zapotrzebowania na realizację inwestycji i podejmowanie działań przyczyniających się do rozwoju Powiatu. Wyniki przeprowadzonego badania pozwolą również ocenić poziom realizacji założonych kierunków strategicznych wynikających z poprzedniej Strategii, obowiązującej do roku 2020.

Badania ankietowe zostały przeprowadzone w sierpniu 2021 roku. Zastosowano metodę CAWI. Kwestionariusz ankiety składał się z 11 pytań merytorycznych oraz metryczki. Dobór próby był losowy, przebadano 80 osób, w tym kobiety stanowiły 55%, a mężczyźni 45%. Zdecydowaną większość badanych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (90%), czyli osoby pomiędzy 18 a 65 rokiem życia.

W pierwszej kolejności badanych poproszono o ocenę poziomu życia w Powiecie Lwóweckim. Wyniki przedstawiono na wykresie:

Wykres 4. Ocena poziomu życia w Powiecie Lwóweckim

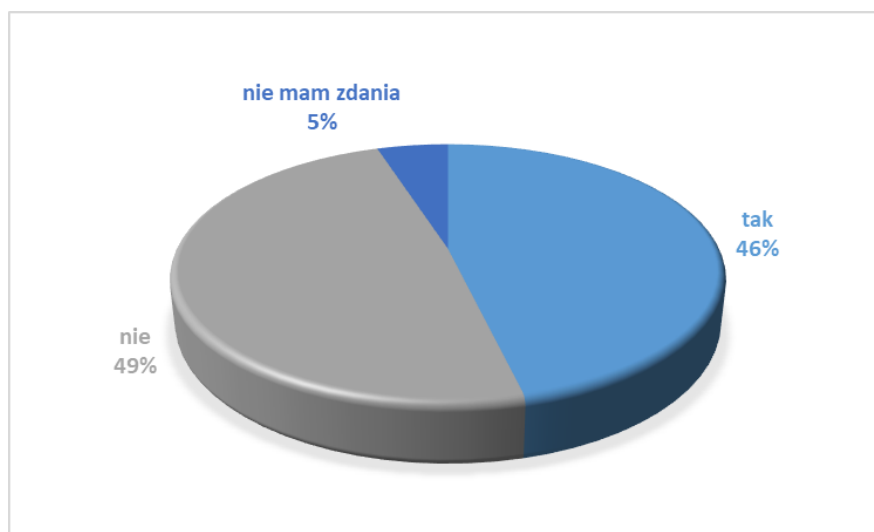

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Najwięcej ankietowanych uznało poziom życia w powiecie za przeciętny, a 32 oceniło poziom życia poniżej przeciętnego. Tylko 14 osób uznało poziom życia za dobry. Żaden z respondentów nie wybrał odpowiedzi „bardzo dobrze”.

Respondentów zapytano również czy zauważają poprawę jakości życia w Powiecie Lwóweckim na przestrzeni ostatnich 5-7 lat, co odpowiada okresowi realizacji strategii rozwoju. Zdania osób biorących udział w badaniu były podzielone – 49% udzieliło twierdzącej odpowiedzi, natomiast niewiele mniej (46%) uznało, że takiej poprawy nie dostrzega.

Wykres 5. Czy zauważa Pan/ Pani poprawę jakości życia w Powiecie Lwóweckim na przestrzeni ostatnich 5-7 lat?

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

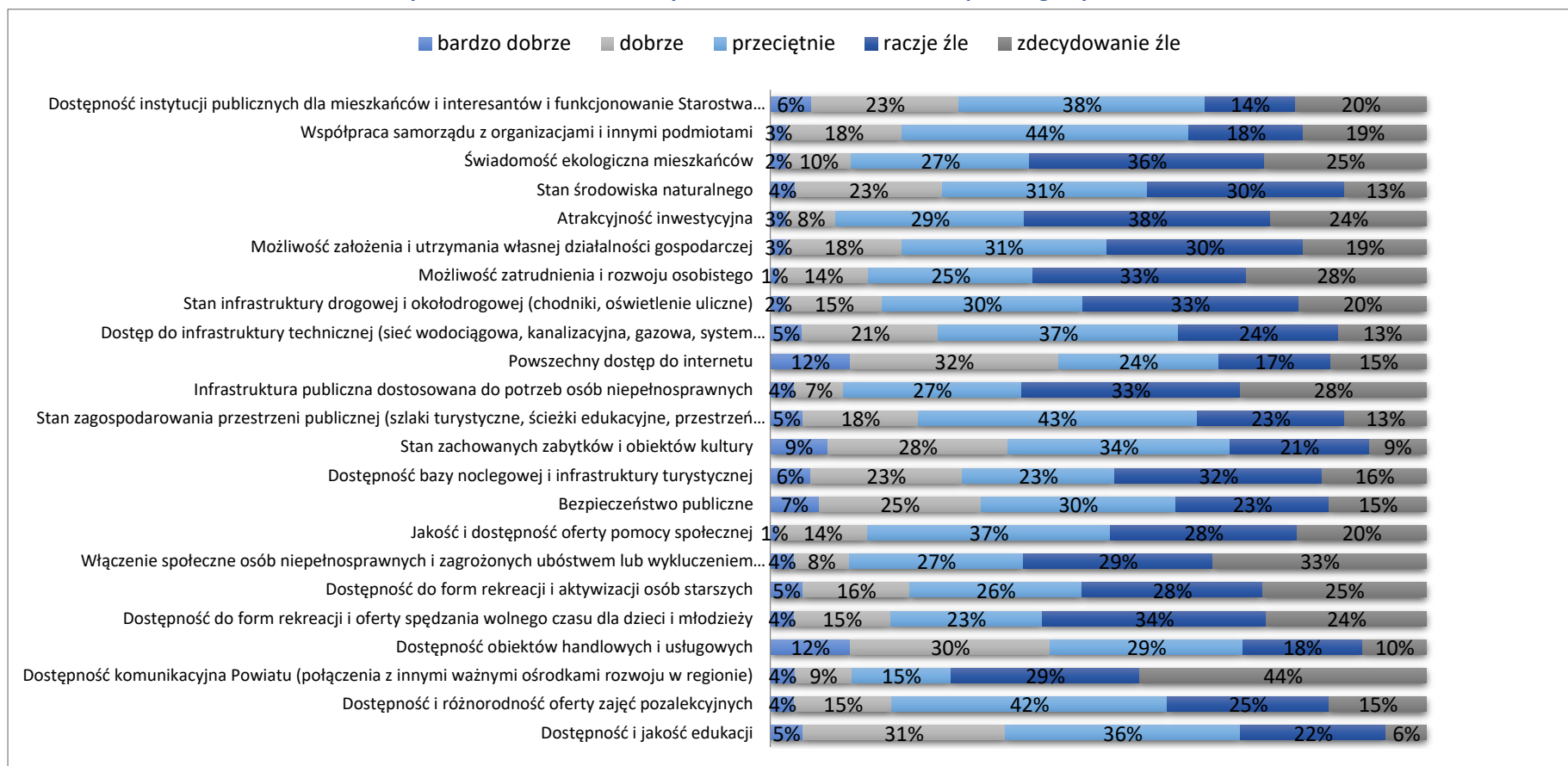
Wśród płaszczyzn, na jakich dostrzegane są zmiany, odpowiadający najczęściej wskazywali ład przestrzenny i estetykę otoczenia (23,8%), dostęp do infrastruktury handlowej i usługowej (21,3%) oraz

rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej (20%). Najmniej wskazań dotyczyło usług wspierających przedsiębiorczość lokalną i dostępności opieki zdrowotnej (po 6,3%).

Badanych poproszono również o ocenę warunków życia w poszczególnych dziedzinach. Według ankietowanych najlepiej oceniony został powszechny dostęp do Internetu oraz dostępność obiektów handlowych i usługowych, ponieważ ponad 40% ankietowanych oceniło je ponad przeciętnie. Powyżej 30% ponadprzeciętnych ocen uzyskały również dostępność i jakość edukacji, bezpieczeństwo publiczne oraz stan zachowanych zabytków i obiektów kultury. Najgorzej oceniona została dostępność komunikacyjna Powiatu, ponieważ aż 73% ankietowanych oceniło ją poniżej przeciętnej. Źle zostały ocenione również:

- dostępność do form rekreacji i oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,
- dostępność do form rekreacji i aktywizacji osób starszych,
- włączenie społeczne osób niepełnosprawnych i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- infrastruktura publiczna dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- stan infrastruktury drogowej i około drogowej,
- możliwość zatrudnienia i rozwoju osobistego,
- atrakcyjność inwestycyjna,
- świadomość ekologiczna mieszkańców.

Wykres 6. Ocena warunków życia w Powiecie Lwóweckim w poszczególnych dziedzinach

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Badani mieli również wybrać zdania, które charakteryzują Powiat Lwówecki obecnie, a które z nich powinny charakteryzować go w przyszłości. Najwięcej wskazań w stanie obecnym uzyskały odpowiedzi:

- Powiat zapewniający bezpieczeństwo i porządek publiczny – takiej odpowiedzi udzieliło 35 osób,
- Powiat atrakcyjny dla turystów – 29 odpowiedzi,
- Powiat jako atrakcyjne miejsce aktywnego wypoczynku.

Najmniej osób (9) wybrało odpowiedź, że Powiat Lwówecki jest atrakcyjny dla przedsiębiorców i inwestorów oraz stanowi miejsce z dobrze rozbudowaną infrastrukturą techniczną. Istnieje zatem potrzeba interwencji polegającej na wsparciu tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości na terenie powiatu, jak również zapewnienia korzystania infrastruktury technicznej jak największej liczbie mieszkańców.

Tabela 14. Które z poniższych stwierdzeń charakteryzują Powiat Lwówecki obecnie, a które z nich powinny charakteryzować go w przyszłości?

	Obecnie	W przyszłości
Powiat atrakcyjny dla mieszkańców	14	63
Powiat atrakcyjny dla turystów	29	46
Powiat atrakcyjny dla przedsiębiorców i inwestorów	9	71
Powiat zapewniający bezpieczeństwo i porządek publiczny	35	42
Powiat sprzyjający rozwojowi osobistemu, rodzinnemu i zawodowemu	14	63
Powiat jako atrakcyjne miejsce aktywnego wypoczynku	29	42
Powiat jako miejsce z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych	15	63
Powiat jako miejsce z dobrze rozbudowaną infrastrukturą techniczną	12	68
Powiat, w którym instytucje służą mieszkańcom pomocą i radą	22	56
Sprawnie zarządzany powiat	20	58
Powiat wspierający tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości	14	65
Powiat dbający o środowisko naturalne i estetykę otoczenia	23	53
Powiat rozwijający się w sposób zrównoważony, obejmujący najważniejsze płaszczyzny, w tym społeczną, gospodarczą i środowiskową	15	63

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

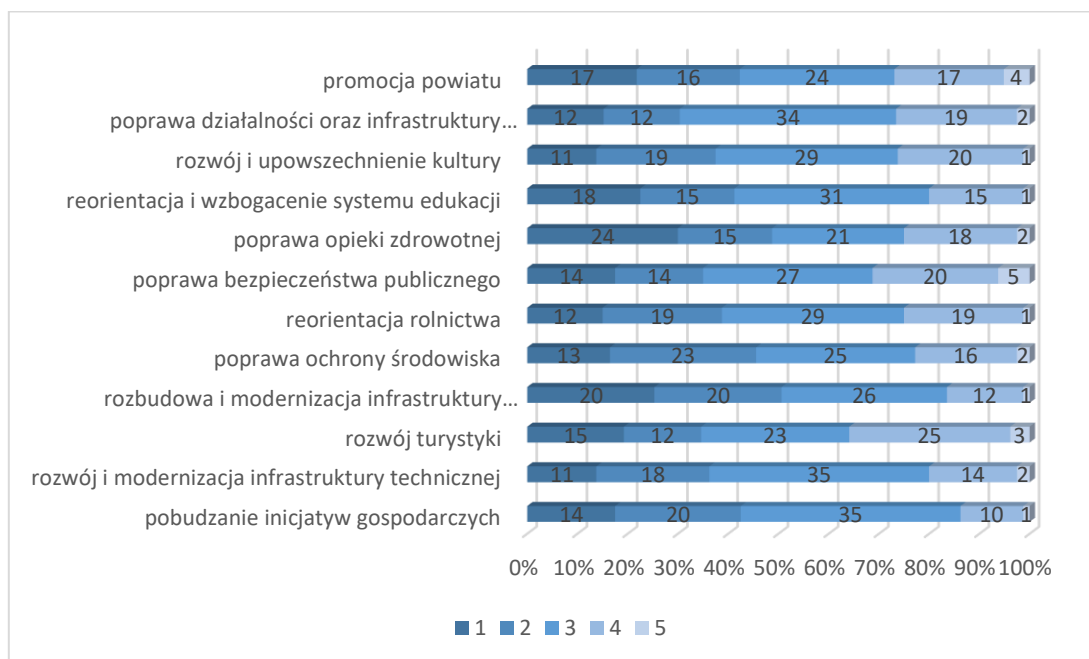
Uczestników badania poproszono również o wskazanie słabych i mocnych stron życia w Powiecie Lwóweckim. Jako słabą stronę najczęściej wskazywano emigrację młodych ludzi - tę opcję wybrało aż 48 z 80 ankietowanych (60% ze wszystkich uczestników). Na drugim miejscu, zdaniem ponad 50% ankietowanych, znalazła się niska jakość dróg, a na trzecim miejscu niedostateczna liczba miejsc pracy - tego wyboru dokonało prawie 50% ankietowanych. Poza opcjami wskazanymi w formularzu ankiet badani zwracali również uwagę na brak odpowiedniej komunikacji publicznej, oraz brak kolei, dróg krajowych, autostrad i obwodnic miast.

Za najmocniejszą stronę Powiatu respondenci uważają walory środowiska przyrodniczego. Znaczna grupa ankietowanych wskazuje również na korzystne położenie geograficzne oraz bogate dziedzictwo historyczne. Niewiele ankietowanych za to wskazuje poziom aktywności społeczności

lokalnej, rozwiniętą bazę służby zdrowia, połączenia komunikacyjne z ważnymi ośrodkami rozwoju w regionie, sieć dróg lokalnych i ponadlokalnych czy infrastrukturę techniczną miasta. Żadne ze wskazań nie dotyczyło edukacji ekologicznej.

Badanych poproszono również o ocenę realizacji celów strategicznych i podjętych działań prorozwojowych wynikających ze Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2014-2020. Odpowiedzi przedstawiono na poniższym wykresie:

Wykres 7. Jak ocenia Pan/ Pani realizację dotychczasowych celów strategicznych i podjętych działań prorozwojowych wynikających ze Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2014-2020?

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Udzielający odpowiedzi mieli do wyboru skalę 5 stopniową, w której 5 oznaczało, że działania podjęte i realizowane z bardzo dobrym skutkiem, 4 - działania realizowane ze skutkiem dobrym, 3 - działania podjęte, lecz wymagające kontynuacji (potrzeba jest wciąż aktualna), 2 – działania podjęte bezskutecznie oraz 1 – działania nie zostały podjęte.

Najwięcej odpowiedzi wskazujących na niepodjęcie działań lub ich bezskuteczność dotyczyło rozbudowy i modernizacji infrastruktury drogowej i kolejowej oraz poprawy warunków dostępu, a także poprawy opieki zdrowotnej. Jako działania podjęte i realizowane z dobrym lub bardzo dobrym skutkiem badani najczęściej wskazywali rozwój turystyki oraz poprawę bezpieczeństwa publicznego, natomiast najrzadziej pobudzanie inicjatyw gospodarczych – w tym przypadku dominowało stwierdzenie, że działania są podjęte, ale wymagają kontynuacji. Podobne zdanie wyrażali badani na temat działań prowadzących do osiągnięcia celów, jakimi są rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej czy też poprawa działalności oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Na podstawie powyższych informacji można wnioskować, że podejmowane są działania w kierunku promocji Powiatu oraz jego walorów turystycznych, wymagane jest jednak podjęcie inwestycji na rzecz infrastruktury, z której turyści będą korzystać. Istnieje także potrzeba wspierania przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych na terenie Powiatu Lwóweckiego, co ma wpływ zarówno dalszy jego rozwój, jak i kwestie społeczno-gospodarcze – np. poziom bezrobocia.

Zdaniem biorących udział w badaniu podstawowym działaniem dla poprawy jakości warunków życia w Powiecie Lwóweckim jest remont i budowa dróg. Wielu ankietowanych uważa za kluczowe:

- poprawę funkcjonowania transportu publicznego,
- rozwinięcie ścieżek rowerowych,
- inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki,
- wspieranie lokalnych przedsiębiorców,
- zwiększenie dostępności opieki społecznej i medycznej.

Natomiast najmniejszą uwagę zwracają działania mające na celu zwiększenie wsparcia kierowanego do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Podsumowanie badania ankietowego

Przeprowadzone badanie ankietowe pozwoliło na rozpoznanie oceny poziomu życia w Powiecie Lwóweckim przez jego mieszkańców. Prawie połowa respondentów oceniła poziom życia w Powiecie poniżej przeciętnego, natomiast niewielka grupa ankietowanych uznała poziom życia za dobry.

Okres obowiązywania poprzedniej Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego pozwolił na realizację wielu inwestycji w zakresie infrastrukturalnym, jak i społecznym. W związku z tym blisko połowa ankietowanych zauważa poprawę jakości życia w Powiecie głównie w zakresie ładu przestrzennego, bezpieczeństwa publicznego, dostępu do infrastruktury handlowej i usługowej oraz rozwoju infrastruktury turystycznej i około turystycznej. Ankietowani głównie zwracają uwagę na niewystarczającą dostępność komunikacyjną powiatu, która przekłada się na ograniczoną mobilność mieszkańców i problemy z dojazdami do pracy czy innych ważnych ośrodków w regionie. Mieszkańcy zwracają również uwagę na brak dostępu do różnych form rekreacji i spędzania wolnego czasu, oraz zauważają problemy w możliwości zatrudnienia i rozwoju osobistego. Problemy, na które zwracają uwagę ankietowani mogą sugerować przyczynę najczęściej wskazywanej słabej strony Powiatu, czyli emigracji młodych ludzi. Jako słabe strony Powiatu wskazuje się również niski stan dróg i niewykorzystanie potencjału przyrodniczo-krajobrazowego oraz niską atrakcyjność inwestycyjną. Wśród mocnych stron respondenci wymieniali położenie geograficzne, walory środowiska przyrodniczego i bogactwo historyczne – są to niekwestionowane atuty Powiatu, które można wykorzystać w promowaniu turystyki i aktywnego wypoczynku.

Analizując mocne i słabe strony przypisywane Powiatowi Lwóweckiemu można zauważyć, że słabymi stronami jest niewykorzystywanie zasobów jakimi dysponuje Powiat, a które z kolei są uważane za mocne strony powiatu. Zdaniem ankietowanych wykorzystanie tych zasobów pozwoliłoby na zmniejszenie emigracji młodych, zwiększenie atrakcyjności Powiatu pod względami turystycznymi jak i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej. Do zniwelowania słabych stron i wykorzystania mocnych stron Powiatu konieczna będzie kontynuacja podjętych już działań. Większość mieszkańców zauważa podjęte działania oraz ich pozytywny skutek, natomiast uważają, iż należy te działania kontynuować. Ankietowani mieli możliwość wskazania własnych spostrzeżeń w zakresie braków inwestycyjnych. Wskazania dotyczyły głównie potrzeb w zakresie:

- przyciągnięcia inwestorów do regionu,
- rozwoju przedsiębiorstw,
- budowy rond i przebudowy dróg,
- poprawy dostępności komunikacyjnej,
- rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz gazowej,

- rozbudowy baz noclegowych,
- rozwoju turystyki.

Działania te pozwolą na to by Powiat Lwówecki w przyszłości był atrakcyjny dla przedsiębiorców, mieszkańców i turystów, z dobrze rozbudowaną infrastrukturą techniczną.

3. Analiza SWOT

Wnioski z diagnozy strategicznej, jak również konkluzje płynące z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców podsumowano w sposób syntetyczny w opracowanej analizie SWOT. Wskazuje ona zidentyfikowane silne i słabe strony Powiatu Lwóweckiego oraz możliwości i zagrożenia. Analiza ta jest również kompleksowym podsumowaniem aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się Powiat, a jednocześnie podstawą do określenia perspektywicznych kierunków rozwoju.

Analiza SWOT stanowi punkt wyjściowy do opracowania ram strategicznych dokumentów planistycznych. Jest etapem przejścia pomiędzy częścią diagnostyczną, stanowiącą podstawę do dalszych prac, a częścią projekcyjną. Analiza SWOT jest kompleksową metodą służącą usystematyzowaniu zasobów i potencjałów obszaru Powiatu Lwóweckiego oraz jego otoczenia. Jest ona oparta na prostym schemacie klasyfikacji.

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu czterech grup czynników:

- **S (*Strengths*)** – mocne strony: wewnętrzne czynniki pozytywne, stanowiące atuty, wyróżniające Powiat od innych jednostek, stanowiących przewagę konkurencyjną.
- **W (*Weaknesses*)** – słabe strony: wewnętrzne czynniki negatywne, stanowiące słabe strony jednostki, wynikające z ograniczeń zasobów.
- **O (*Opportunities*)** – szansa: zewnętrzne czynniki pozytywne, będące korzystnymi tendencjami w otoczeniu jednostki, które właściwie wykorzystane mogą stanowić istotny impuls do zmiany.
- **T (*Threats*)** – zagrożenia: zewnętrzne czynniki negatywne, mogące być poważną barierą w rozwoju jednostki przez osłabianie silnych stron Powiatu i ograniczanie możliwości wykorzystania szans rozwojowych.

Tabela 15. Analiza SWOT

Mocne Strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Walory przyrodnicze możliwe do wykorzystania do celów turystyki i aktywnej rekreacji, ➤ Tereny i twory przyrody objęte zróżnicowanymi formami ochrony przyrody, ➤ Dziedzictwo kulturowe oraz liczne zabytki wpisane na listę Narodowego Instytutu Dziedzictwa, ➤ Wyznaczone szlaki umożliwiające wędrowki piesze i wyprawy rowerowe, ➤ Zasoby złóż naturalnych w postaci minerałów, np. piaskowca, agatu, ➤ Wysoki kapitał społeczny wynikający z licznych organizacji pozarządowych, klubów sportowych działających na terenie Powiatu, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym, ➤ Odpływ osób młodych do większych ośrodków miejskich, poza teren powiatu, ➤ Wysoka stopa bezrobocia, ➤ Niewystarczająca oferta usług dla osób starszych, ➤ Niezadowolający poziom zdawalności matur w szkołach na terenie Powiatu, ➤ Odpływ części uczniów kontynuujących naukę na poziomie ponadpodstawowym do szkół poza terenem Powiatu,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmniejszenie się zakresu i poziomu udzielania świadczeń pomocy społecznej, ➤ Dostępna oferta usług społecznych i opiekuńczych świadczonych m.in. przez domy pomocy społecznej, ➤ Szeroka oferta szkół ponadpodstawowych, ➤ Niski stopień zagrożenia przestępczością kryminalną oraz wysoki wskaźnik wykrywalności przestępstw, ➤ Monitoring w miejscach publicznych, ➤ Istnienie Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości, ➤ Dostępność terenów inwestycyjnych z przeznaczeniem na działalność gospodarczą, ➤ Niska presja przemysłu na środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niezadawalający stan techniczny infrastruktury ochrony zdrowia i długi czas oczekiwania na świadczenia w ramach opieki specjalistycznej, ➤ Niezadawalający stan techniczny dróg, ➤ Niedostateczne zaopatrzenie Powiatu w infrastrukturę okołoturystyczną, ➤ Nierozwinięta sieć ścieżek rowerowych, ➤ Niski poziom zaopatrzenia terenów wiejskich w infrastrukturę techniczną: kanalizacyjną, wodociągową i gazową, ➤ Działalność przemysłowa na terenie Gminy Mirsk niekorzystnie oddziałująca na środowisko, ➤ Słabe połączenia komunikacyjne ze stolicą województwa, ➤ Przekroczenia poziomów docelowych pyłów PM10 i PM2,5, BaP, ➤ Występowanie niskiej emisji, ➤ Słaba produktywność działalności rolniczej ze względu na niską jakość gleb, ➤ Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców, ➤ Niewystarczająca promocja powiatu, zwłaszcza oferty rekreacyjno-turystycznej powiatu, ➤ Istnienie grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększająca się popularność aktywnego wypoczynku i rosnące zainteresowanie prowadzeniem zdrowego trybu życia, ➤ Rosnące zainteresowanie turystyką krajową i agroturystyką, ➤ Potencjał endogeniczny powiatu dla rozwoju turystyki, ➤ Dostępność środków unijnych na działania infrastrukturalne i społeczne w perspektywie 2021-2027, ➤ Wzrost nakładów na cyfryzację, ➤ Wsparcie z Funduszu Dróg Samorządowych, ➤ Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową, ➤ Położenie Powiatu granica z Czechami i w bliskim sąsiedztwie Niemcami, ➤ Włączenie gmin Powiatu Lwóweckiego do obszarów funkcjonalnych wyznaczonych w województwie dolnośląskim, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Depopulacja Powiatu Lwóweckiego, ➤ Niekorzystna polityka podatkowa państwa i duże obciążenia dla podmiotów gospodarczych, ➤ Rosnące koszty mediów, ➤ Zmiany klimatu, w tym zagrożenia suszami, powodziami lub podtopieniami, ➤ Rosnące koszty pracy, ➤ Zagrożenie wykluczeniem komunikacyjnym, ➤ Niedostateczny dostęp do internetu, ➤ Wzrastająca dysproporcja w rozwoju pozostałych miast regionu w stosunku do ośrodka wojewódzkiego, ➤ Ograniczenia w działalności turystycznej oraz branż pokrewnych (gastronomicznej, hotelarskiej) spowodowane pandemią Covid-19, ➤ Zmniejszone dochody gmin i powiatów oraz ograniczone możliwości inwestycyjne. ➤ Zmniejszona ilość środków unijnych w dyspozycji ZIT Jeleniogórskiego w perspektywie 2021-2027.

Źródło: Opracowanie własne

Opracowana diagnoza społeczno–gospodarcza Powiatu Lwóweckiego oraz sporządzona analiza SWOT pozwoliły na określenie problemów oraz potencjałów rozwojowych Powiatu i sformułowanie podstawowych założeń strategicznych, w tym celów oraz priorytetów.

4. Misja i wizja rozwoju

Misja wyznacza ogólny kierunek działań wskazujący na sposób uzyskania stanu pożądanego, jaki określa wizja rozwoju. Misja przyczynia się do koncentracji działań planistycznych oraz wdrożeniowych Powiatu Lwóweckiego w planowanej perspektywie czasowej. Uwzględniając powyższe założenia, jak również wyniki przeprowadzonej diagnozy oraz opinie mieszkańców wyrażone w badaniu ankietowym sformułowano następujące brzmienie misji Powiatu Lwóweckiego:

Misją Powiatu Lwóweckiego jest realizowanie zadań publicznych w oparciu o efektywne, zrównoważone i innowacyjne wykorzystanie zasobów społecznych, ekonomicznych, krajobrazowych, przyrodniczych, turystycznych i kulturowych oraz nawiązywanie partnerskiej współpracy, zapewniających wysoki standard życia, pracy i wypoczynku, dobrze rozwiniętą gospodarkę, nowoczesną infrastrukturę, przyjazny i atrakcyjny wizerunek Powiatu dla mieszkańców, turystów, inwestorów.

Misja określa przesłanie, jakie będzie przyświecało władzom samorządowym oraz partnerom uczestniczącym w realizacji Strategii, jak również definiuje istotne wartości jakie będą brane pod uwagę przy podejmowaniu działań i inicjatyw realizujących założeniach strategiczne.

Wizja stanowi o pożądanym obrazie i stanie gminy uzyskanym w wyniku podjętych działań. Przyjmując powyższe założenie, wizji rozwoju Powiatu Lwóweckiego nadano następujące brzmienie:

Powiat Lwówecki to atrakcyjne miejsce do życia, inwestowania i wypoczynku, z silnym kapitałem społecznym, rozwijającą się gospodarką i turystyką, wykorzystującą zasoby endogeniczne w budowaniu rozpoznawalnego i konkurencyjnego wizerunku i jednocześnie dbający o wysoką jakość i ochronę środowiska. Powiat Lwówecki to miejsce z pozytywną perspektywą na przyszłość oraz otwartością na nowe wyzwania.

5. Cele i kierunki Strategii

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Powiatu Lwóweckiego pozwoliła na określenie kluczowych przeszkód rozwojowych, jak również potencjałów, które można wykorzystać dla poprawy istniejącej sytuacji w Powiecie. Problemy, jakie obecnie w nim występują oraz zmiany zachodzące poza Powiatem wymuszają podjęcie działań, które pozwolą na skierowanie wysiłków w te obszary, które są najistotniejsze z punktu widzenia społeczności Powiatu, jak również które będą w sposób efektywny odpowiadały na nadchodzące wyzwania. Takie podejście przyjęto w zakresie wyznaczonych celów i kierunków działań na lata 2021–2027.

Kolejnym etapem budowania strategii po określeniu wizji i misji rozwoju Powiatu jest wyznaczenie celów strategicznych, celów operacyjnych i działań poprzez realizację, których wyznaczona wizja powiatu zostanie zrealizowana. Cele strategiczne mają charakter długookresowy,

zaś cele operacyjne są krótkookresowe oraz służą osiągnięciu celów strategicznych. Kierunki działań są założeniami strategicznymi o bardziej konkretnym zarysie. W poniższych tabelach zaprezentowano klarowny i usystematyzowany zestaw kluczowych obszarów, celów i kierunków działań. Wyznaczono również wskaźniki i rezultaty zaplanowanych do realizacji działań.

Tabela 16. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Obszar	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
Społeczeństwo	I. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych: społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych	I.1. Wysokiej jakości zaplecze infrastrukturalne usług społecznych	I.1.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych
			I.1.2. Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej obiektów wykorzystywanych do świadczenia usług społecznych
		I.2. Opieka zdrowotna adekwatna do potrzeb społeczeństwa	I.2.1. Przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
			I.2.2. Infrastruktura zdrowotna wyposażona w wysokiej jakości sprzęt medyczny i rehabilitacyjny
			I.2.3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na istotne problemy zdrowotne mieszkańców oraz kształtowanie postaw zdrowotnych dzieci i młodzieży
		I.3. Poprawa infrastruktury oraz wyposażenia placówek edukacyjnych	I.3.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i remont obiektów edukacyjnych zarządzanych przez Powiat
			I.3.2. Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i wyposażenie
		I.4. Wysoka jakość kształcenia w placówkach edukacyjnych Powiatu Lwóweckiego	I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy
			I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat
		I.5. Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego	I.5.1. Rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej

Obszar	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
			I.5.2. Aktywizacja zawodowa zwłaszcza osób pozostających poza rynkiem pracy
Transport	II. Rozwinięta sieć transportowa i dostępna infrastruktura okołodrogowa Powiatu	II.1. Poprawa stanu technicznego i przebudowa dróg powiatowych	II.1.1. Przebudowa, modernizacja i remont dróg powiatowych oraz dostosowanie ich do wymogów prawnych
			II.1.2. Remont obiektów mostowych
		II.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego	II.2.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i remont infrastruktury okołodrogowej – chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych
			II.2.2. Budowa, wyznaczenie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych
		II.3. Rozwój infrastruktury transportu publicznego	II.3.1. Budowa, przebudowa i remont infrastruktury punktowej oraz obiektów typu P&R, B&R
		Kultura, turystyka i rekreacja	III. Bogata oferta turystyki i form aktywnego wypoczynku wykorzystująca walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze Powiatu
III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych			
III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu			

Obszar	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
		III.2. Budowa, modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki i aktywnego wypoczynku	III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
			III.2.2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom i szlakom rowerowym
			III.2.3. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu
Przestrzeń i środowisko	IV. Wysoka jakość środowiska, dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowana przestrzeń publiczna	IV.1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	IV.1.1 Dostosowanie budynków do aktualnych standardów budownictwa
			IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii cieplnej i elektrycznej
		IV.2. Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej	IV.2.1 Poprawa wyglądu i stanu technicznego budynków będących w zasobach Powiatu
			IV.2.2. Uporządkowanie przestrzeni publicznej
		IV.3. Upowszechnianie postaw prośrodowiskowych	IV.3.1. Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie racjonalnego korzystania z energii
			IV.3.2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży kształtująca świadomość prośrodowiskową
Zarządzanie			V.1.1 Rozwój e-usług publicznych

Obszar	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
	V. Wysoki standard usług publicznych i efektywne zarządzanie	V.1 Doskonalenie świadczenia usług publicznych	V.1.2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Powiatu
V.2 Rozwój współpracy międzysektorowej i międzynarodowej		V.2.1 Rozwój współpracy między samorządem, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz budowanie partnerstw na rzecz rozwoju Powiatu	
		V.2.2. Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych partnerstw	

Źródło: opracowanie własne

6. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Wyznaczonym celom strategicznym i operacyjnym oraz odpowiadającym im kierunkom działań przypisano rezultaty oraz wskaźniki ich osiągnięcia, które zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 17. Oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia

Cel strategiczny I Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych: społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych			
Cel operacyjny	Kierunek działania	Oczekiwane rezultaty	Proponowane wskaźniki osiągnięcia
I.1. Wysokiej jakości zaplecze infrastrukturalne usług społecznych	I.1.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewniony dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, dostosowanej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, - Dobry stan techniczny infrastruktury społecznej, - Zwiększony udział seniorów w życiu społecznym; - Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zmodernizowanych/ wyremontowanych domów pomocy społecznej [szt.], - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych [szt.], - Liczba zrealizowanych projektów/inicjatyw na rzecz osób starszych [szt.], - Liczba zrealizowanych projektów/inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych [szt.], - Liczba seniorów objętych wsparciem [osoby], - Liczba osób korzystających z obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [osoby].
	I.1.2 Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej obiektów wykorzystywanych do świadczenia usług społecznych		
I.2. Opieka zdrowotna adekwatna do potrzeb społeczeństwa	I.2.1 Przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewniony dostęp do nowoczesnej infrastruktury zdrowotnej; - Zapewniony dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i opiekuńczych, - Skrócenie czasu oczekiwania na świadczenia medyczne, - Zmniejszenie zachorowalności społeczeństwa lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wspartych podmiotów leczniczych [szt.], - Liczba zrealizowanych projektów w ochronie zdrowia [szt.], - Liczba wybudowanych obiektów ochrony zdrowia [szt.], - Liczba przebudowanych/ wyremontowanych/ zmodernizowanych obiektów ochrony zdrowia [szt.], - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb
	I.2.2. Infrastruktura zdrowotna wyposażona w wysokiej jakości sprzęt medyczny i rehabilitacyjny		

	I.2.3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na istotne problemy zdrowotne mieszkańców oraz kształtowanie postaw zdrowotnych dzieci i młodzieży	dzięki skutecznej profilaktyce.	osób z niepełnosprawnościami [szt.], - Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej [szt.], - Liczba osób korzystających z wybudowanych/ przebudowanych/ wyremontowanych/ zmodernizowanych obiektów ochrony zdrowia [osoby], - Liczba osób korzystających z zakupionego sprzętu medycznego [osoby].
I.3. Poprawa infrastruktury oraz wyposażenia placówek edukacyjnych	I.3.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i remont obiektów edukacyjnych zarządzanych przez Powiat	- Rozwinięta i dobrze wyposażona infrastruktura szkolna, - Zwiększenie poziomu edukacji oraz wzrost jakości warunków nauczania, - Wzrost efektów uczenia się.	- Liczba projektów inwestycyjnych realizowanych w obiektach edukacyjnych (szt.), - Liczba zakupionego wyposażenia do szkół [szt.], - Liczba doposażonych placówek edukacyjnych [szt.], - Liczba przebudowanych/ wyremontowanych/ zmodernizowanych obiektów edukacyjnych [szt.], - Zdawalność matur [%].
	I.3.2. Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i wyposażenie		
I.4. Wysoka jakość kształcenia w placówkach edukacyjnych Powiatu Lwóweckiego	I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy	- Zwiększenie poziomu edukacji oraz wzrost jakości warunków nauczania, - Zwiększenie szans na zatrudnienie po zakończeniu edukacji, - Podniesienie efektywności kształcenia.	- Liczba projektów z zakresu innowacyjnej edukacji [szt.], - Liczba uczniów objętych wsparciem [osoby], - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem [osoby], - Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub umiejętności po opuszczeniu programu [osoby], - zdawalność matur i egzaminów zawodowych [%].
	I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat		

I.5. Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego	I.5.1. Rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych skierowanych do osób wymagających wsparcia, - Zwiększenie szans na zatrudnienie osób pozostających poza rynkiem pracy, - Zmniejszenie liczby osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [osoby], - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby], - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie [osoby], - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby], - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [osoby], - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie [osoby], - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu [osoby], - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby], - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu [osoby],
	I.5.2. Aktywizacja zawodowa zwłaszcza osób pozostających poza rynkiem pracy		
Cel strategiczny II Rozwinięta sieć transportowa i dostępna infrastruktura okołodrogowa Powiatu			
II.1. Poprawa stanu technicznego i przebudowa dróg powiatowych	II.1.1. Przebudowa, modernizacja i remont dróg powiatowych oraz dostosowanie ich do wymogów prawnych	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa jakości dróg powiatowych, - Zaopatrzenie w infrastrukturę towarzyszącą, - Poprawa stanu środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km], - Liczba przebudowanych/zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów mostowych [szt.], - Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących
	II.1.2. Remont obiektów mostowych		

			<p>poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego [szt.],</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roczna liczba użytkowników wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [osoby].
II.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego	II.2.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i remont infrastruktury okołodrogowej – chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych	<ul style="list-style-type: none"> - Szersze wykorzystanie transportu niezmotoryzowanego, - Segregacja poszczególnych uczestników ruchu drogowego, - Poprawa stanu środowiska, - Rozwój turystyki aktywnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanych/ przebudowanych/ zmodernizowanych/ wyremontowanych dróg dla rowerów [km], - Długość wybudowanych/ przebudowanych/ zmodernizowanych/ wyremontowanych chodników [km], - Zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych z udziałem rowerzystów i pieszych [szt.], - Liczba osób korzystających z infrastruktury okołodrogowej [osoby], - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [osoby].
	II.2.2. Budowa, wyznaczenie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych		
II.3. Rozwój infrastruktury transportu publicznego	II.3.1. Budowa, przebudowa i remont infrastruktury punktowej oraz obiektów typu P&R, B&R	<ul style="list-style-type: none"> - Uspokojenie indywidualnego ruchu zmotoryzowanego, - Obniżenie natężenia ruchu, - Integracja gałęzi transportu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego, - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego [osoby], - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” [szt.], - Liczba wybudowanych obiektów „Park&Ride” [szt.].
Cel strategiczny III Bogata oferta turystyki i form aktywnego wypoczynku wykorzystująca walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze Powiatu			
III.1. Ochrona i promocja zasobów	III.1.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie estetyki zabudowy, 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba projektów inwestycyjnych z zakresu ochrony dziedzictwa

kulturowych i przyrodniczych	III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa walorów estetycznych terenów zielonych, - Poprawa stanu infrastruktury terenów zielonych, - Zapewnienie różnorodnej infrastruktury rekreacyjnej, 	<p>kulturowego i przyrodniczego [szt.],</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przebudowanych/zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów zabytkowych [szt.], - Powierzchnia zrewitalizowanych terenów zielonych [ha], - Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów [szt.], - Liczba nowych obiektów małej architektury [szt.], - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.].
	III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu		
III.2. Budowa, modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki i aktywnego wypoczynku	III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - Rozszerzenie oferty turystyczno-rekreacyjnej, - Zwiększenie dostępu do obiektów sportowych, - Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego, - Zwiększenie walorów turystycznych i rekreacyjnych Powiatu, - Nadanie nowych funkcji obiektom z niewykorzystanym potencjałem turystycznym i rekreacyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba projektów promujących walory turystyczne i krajobrazowe Powiatu [szt.], - Liczba wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów sportowych [szt.], - Liczba nowych składników oferty turystyczno-rekreacyjnej [szt.], - Liczba działań promujących walory turystyczno-rekreacyjne Powiatu [szt.], - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.], - Liczba osób korzystających z wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów sportowych [osoby], - Liczba osób korzystających z nowych składników oferty turystyczno-rekreacyjnej [szt.],
	III.2.2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom i szlakom rowerowym		
	III.2.3. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój przedsiębiorstw z branży okołoturystycznej. 	
Cel strategiczny IV Wysoka jakość środowiska, dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowana przestrzeń publiczna			

IV.1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	IV.1.1 Dostosowanie budynków do aktualnych standardów budownictwa	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie liczby instalacji OZE, - Poprawa jakości powietrza, - Zmniejszenie energochłonności budynków i strat energii, - Zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię cieplną oraz energię elektryczną z KSE, - Poprawa komfortu cieplnego użytkowników budynków, - Zmniejszenie kosztów ogrzewania budynków. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.], - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji [szt.], - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej [GJ], - Liczba budynków użyteczności publicznej, w których zainstalowano instalacje OZE [szt.], - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok], - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok], - Szacowana emisja gazów cieplarnianych [Mg/rok], - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii [MW], - Wysokość wydatków przeznaczonych na działania ochrony powietrza i zmian klimatu [zł]
	IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii cieplnej i elektrycznej		
IV.2. Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej	IV.2.1 Poprawa wyglądu i stanu technicznego budynków będących w zasobach Powiatu	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa estetyki i przywrócenie atrakcyjności budynków będących w zasobach Powiatu, - Poprawa dostępności do budynków użyteczności publicznej, - Poprawa komfortu korzystania z usług świadczonych w budynkach. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przebudowanych/ zmodernizowanych/ wyremontowanych budynków w zasobach Powiatu [szt.], - Liczba wybudowanych obiektów budowlanych poprawiających dostępność do budynków użyteczności publicznej [szt.].
	IV.2.2. Uporządkowanie przestrzeni publicznej		
IV.3. Upowszechnianie postaw prośrodowiskowych	IV.3.1. Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie racjonalnego korzystania z energii	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, - Poprawa jakości powietrza i innych elementów środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba podjętych działań w zakresie edukacji ekologicznej [szt.], - Liczba uczestników działań edukacyjnych [osoby].
	IV.3.2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży		

	kształtująca świadomość prośrodowiskową		
Cel strategiczny V Wysoki standard usług publicznych i efektywne zarządzanie			
V.1 Doskonalenie świadczenia usług publicznych	V.1.1 Rozwój e-usług publicznych	- Zwiększona cyfryzacja usług publicznych, - Podniesione kompetencje i kwalifikacje osób świadczących usługi publiczne,	- Liczba usług publicznych udostępnionych on-line [szt.], - Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line [szt.], - Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych [szt.], - Liczba pracowników mających nowe kompetencje/kwalifikacje [osoby].
	V.1.2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Powiatu	- Zapewnienie wysokich standardów oraz nowoczesnych technologii w zarządzaniu Gminą.	
V.2 Rozwój współpracy międzysektorowej i międzynarodowej	V.2.1 Rozwój współpracy między samorządem, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz budowanie partnerstw na rzecz rozwoju Powiatu	- Nawiązana współpraca i partnerstwa wzmacniające rozwój i rozpoznawalność Powiatu, - Wzmocnienie pozytywnego wizerunku Powiatu.	- Liczba nawiązanych partnerstw zagranicznych [szt.], - Liczba wspartych przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym [szt.].
	V.2.2. Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych partnerstw		

Źródło: Opracowanie własne

7. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” wskazuje 4 obszary strategicznej interwencji z punktu widzenia priorytetów polityki rozwoju: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, wschodnia Polska oraz Śląsk.

Na terenie województwa dolnośląskiego, zgodnie z „Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030+” zostały wyznaczone dwa rodzaje OSI (oba o charakterze obszarów problemowych):

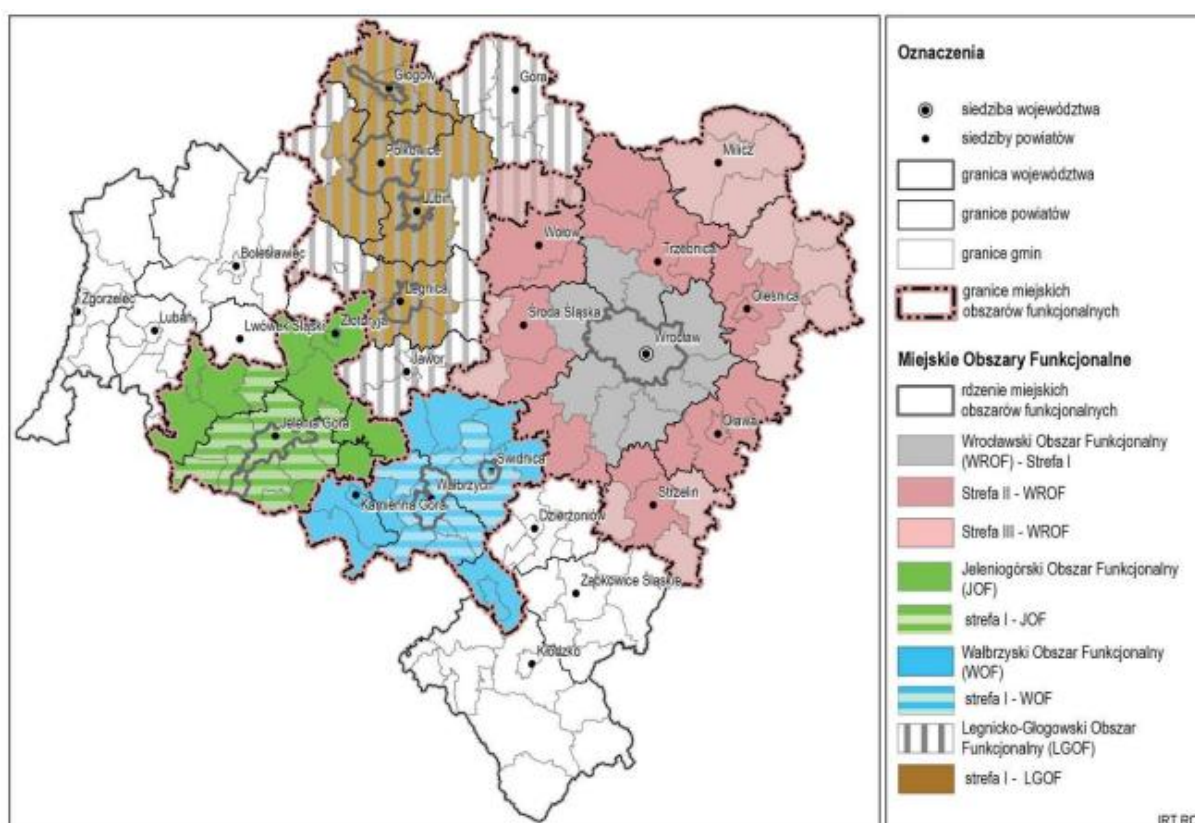
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją (w województwie dolnośląskim 30 gmin) – na terenie Powiatu Lwóweckiego jest to Gmina Mirsk,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (Kłodzko, Bolesławiec, Kamienna Góra, Bielawa, Lubań, Wałbrzych, Ząbkowice Śląskie, Złotoryja, Jelenia Góra, Zgorzelec, Dzierżoniów, Legnica, Nowa Ruda, Jawor, Świdnica, Świebodzice, Głogów).

Zgodnie z powyższym Gmina Mirsk została zakwalifikowana jako OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Na poziomie regionalnym, zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, wyznaczono obszary strategicznej interwencji – obszary funkcjonalne. Obszary funkcjonalne na terenie województwa zostały określone w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego”. Jako obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym oraz regionalnym zostały ustalone: miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, miejskie obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych, obszar przygraniczny, obszar górski, obszar cenny przyrodniczo.

Cztery² spośród pięciu gmin wchodzących w skład Powiatu Lwóweckiego przynależą do Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego. Powyższe gminy nie znajdują się jednak w składzie I strefy tego obszaru, do którego wchodzi takie gminy, jak: m. Jelenia Góra, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, m. Karpacz, Mysłakowice, m. Piechowice, Podgórzyn, Stara Kamienica, m. Szklarska Poręba, Wleń, m. Wojcieszków.

Mapa 3. Miejskie obszary funkcjonalne w województwie dolnośląskim

Źródło: Plan Zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wskazuje w jakich obszarach wymagana jest interwencja na obszarach funkcjonalnych największych miast regionu, w tym Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego. Dla tego obszaru interwencji priorytetowe jest podejmowanie działań wpisujących się w:

- Cel strategiczny „Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu”
  - Priorytet 1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych regionu (1),

² Gryfów Śląski, Lubomierz, Mirsk i Wleń

- Priorytet 1.4. Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich (3).
- Cel strategiczny „Zwiększenie jakości i dostępności usług publicznych”
  - Priorytet 2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych (6).
- Cel strategiczny „Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego”
  - Priorytet 3.4. Poprawa efektywności kształcenia (5).
- Cel strategiczny „Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”
  - Priorytet 4.1. Poprawa stanu środowiska (4),
  - Priorytet 4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska (7).
- Cel strategiczny „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu”
  - Priorytet 5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej (2),
  - Priorytet 5.3. Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej (8).

Tabela 18. Zestawienie zadań przypisanych priorytetom wraz z rankingowaniem dla Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego

Ranga	Priorytet	Zadania
1	1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych regionu	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie obszarów o trudnych warunkach rozwojowych, zagrożonych wystąpieniem strukturalnego bezrobocia oraz o niskim PKB, – Wzmocnienie gospodarcze ośrodków regionalnych i subregionalnych, – Wzmocnienie roli MŚP, w tym firm rzemieślniczych i rodzinnych w aktywizacji gospodarczej subregionów, – Rozwój lokalnych rynków żywności i wzrost konkurencyjności sektora rolno-spożywczego m.in. w oparciu o żywność wysokiej jakości, – Promowanie regionu jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki, wypoczynku i poprawy stanu zdrowia.
2	5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej	<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja i rozbudowa systemu dróg na terenie województwa, w szczególności obejmująca budowę dróg szybkiego ruchu łączących Wrocław z południem województwa, budowę obwodnic miejscowości oraz budowę i modernizację przepraw mostowych w regionie, – Modernizacja i rozbudowa linii kolejowych na terenie województwa, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju linii kolejowych łączących główne ośrodki regionu oraz przejmowania i uruchamiania nieczynnych linii obsługujących ośrodki miejskie, główne obszary turystyczne i obszary wydobywania surowców mineralnych, – Budowa systemu transportu publicznego zapewniającego cykliczne połączenia ze stolicą województwa, z atrakcyjnym czasem przejazdu, wszystkich miast powiatowych oraz połączenia miast zagrożonych marginalizacją z ośrodkami wzrostu oraz zapewnienie skomunikowania sąsiadujących ze sobą powiatów oraz rozwój i budowa systemów kolei aglomeracyjnej w obrębie miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym, będących generatorami ruchu aglomeracyjnego oraz rozwój szybkich połączeń między tymi ośrodkami,

		<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój transportu powietrznego, – Rozwój zintegrowanych lokalnych i subregionalnych systemów transportu publicznego, – Zakup nowoczesnego taboru na potrzeby regionalnego systemu transportu publicznego, – Rozwój systemu regionalnego transportu towarowego, w tym budowa intermodalnych węzłów logistycznych i przeładunkowych, – Wsparcie działań na rzecz zwiększenia efektywności transportu w ujęciu proekologicznym (elektromobilność), – Wykorzystanie dróg wodnych, w szczególności Odry do żeglugi turystycznej i pasażerskiej oraz transportu wodnego, – Rozwój sieci dróg rowerowych.
3	1.4. Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> – Zrównoważony rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych z uwzględnieniem elementów zielonej infrastruktury, – Rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich, miejskich, w tym przemysłowych, – Wspieranie działań na rzecz rewitalizacji zabytkowych zespołów urbanistycznych i najcenniejszych obiektów architektury, – Programowanie i realizacja prac urządzeniowo-rolnych, działania na rzecz scalania gruntów rolnych oraz melioracji,
4	4.1. Poprawa stanu środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach, – Wspieranie edukacji ekologicznej w oparciu o zasoby lokalne (infrastrukturalne, przyrodnicze i kulturowe), – Rekultywacja i zagospodarowanie terenów przemysłowych i wydobywczych.
5	3.4. Poprawa efektywności kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie innowacyjnych metod kształcenia, – Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego, – Rozwój systemu wspierania uczniów z dysfunkcjami i niepełnosprawnościami, – Wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności i postaw kreatywnych i przedsiębiorczych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów uzdolnionych.
6	2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> – Podejmowanie działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa osobistego i publicznego, – Podejmowanie działań służących poprawie sprawności obsługi społeczeństwa przez instytucje administracji publicznej, w tym e-usług publicznych, – Podejmowanie działań dla poprawy dostępności i podniesienia jakości świadczeń zdrowotnych oraz na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu, – Podejmowanie działań na rzecz upowszechniania i poprawy dostępności do kultury, – Zwiększenie dostępności do usług publicznych wyższego rzędu w ośrodkach ponadlokalnych, – Podejmowanie działań służących poprawie jakości usług publicznego transportu zbiorowego, – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego dla efektywnej realizacji usług publicznych.

7	4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych, – Wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami wód termalnych i leczniczych w regionie, – Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu, – Wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego, w tym rozwój nowych gałęzi turystyki, – Wspieranie działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, w tym zapewnienia odpowiedniej jakości wód, – Prowadzenie działań na rzecz racjonalnego wykorzystania i ochrony złóż kopalin.
8	5.3. Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój współpracy międzyregionalnej, – Rozwój współpracy transgranicznej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Dla Górskiego i Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego również dokonano rankingowania priorytetów:

1. Priorytet 1.1 Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów,
2. Priorytet 5.1 Rozwój regionalnej sieci transportowej,
3. Priorytet 4.2 Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska,
4. Priorytet 1.4 Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich,
5. Priorytet 5.3 Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej,
6. Priorytet 2.1 Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej,
7. Priorytet 3.3 Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy.

W ramach priorytetu 2.1 planowane są do realizacji zadania takie, jak:

- Wspieranie działań zwiększających dostępność do źródeł wody oraz infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- Wspieranie i rozwój systemów energetycznych oraz eliminowanie zagrożeń powodowanych przez ekstremalne zjawiska atmosferyczne,
- Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami,

Natomiast jako zadania strategiczne przypisane priorytetowi 3.3 wskazano:

- Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy,
- Wspieranie i pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.

Brak wskazanej rangi nie jest równoznaczny z brakiem możliwości danego priorytetu czy celu strategicznego. Macierz stanowi jedynie rekomendację dla podejmowania działań w ramach celów w pierwszej kolejności.

W tabeli przedstawiono kierunki planowanych działań dla poszczególnych OSI:

Tabela 19. Zestawienie priorytetów dla OSI z kierunkami działań Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego

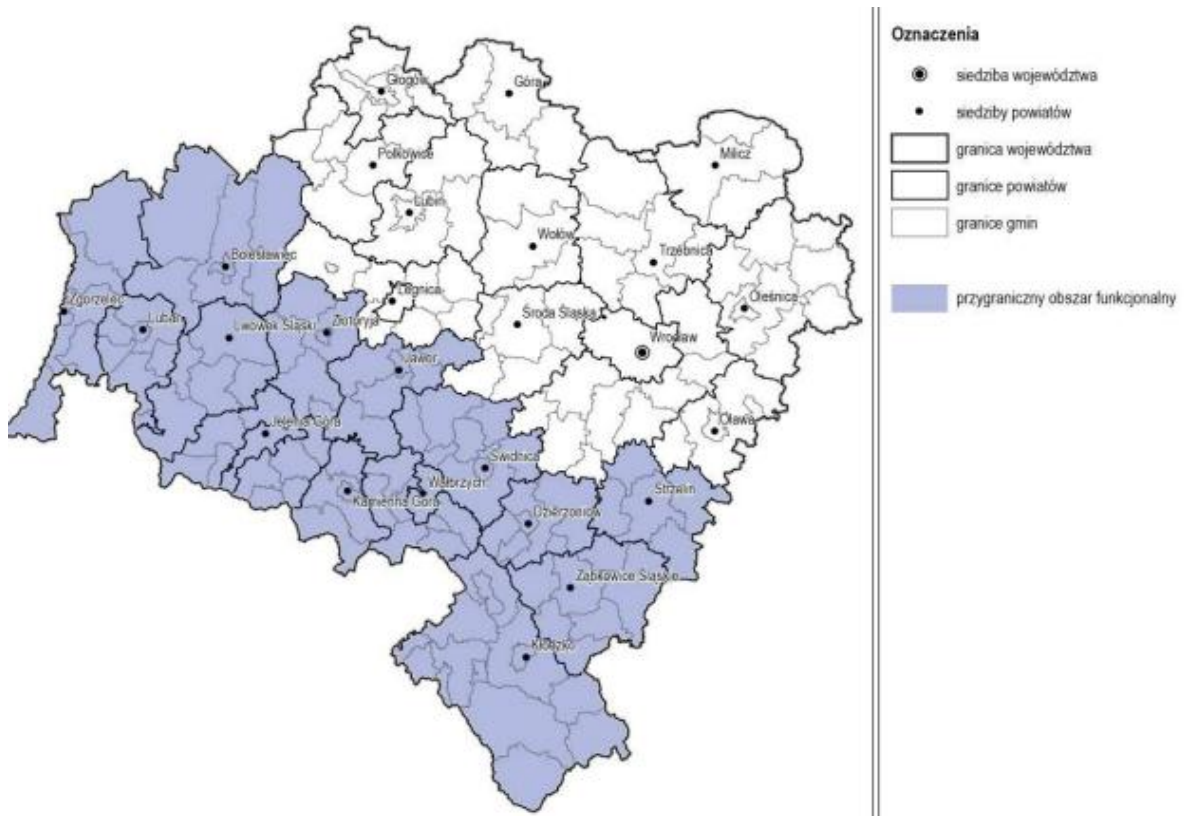
Priorytet	Zakres kierunków działań Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego
1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych regionu	III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, III.2.2. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu.
5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej	II.1.1. Przebudowa, modernizacja i remont dróg powiatowych oraz dostosowanie ich do wymogów prawnych, II.1.2. Remont obiektów mostowych, II.2.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i remont infrastruktury okołodrogowej – chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, II.2.2. Budowa, wyznaczenie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych, II.3.1. Budowa, przebudowa i remont infrastruktury punktowej oraz obiektów typu P&R, B&R.
1.4. Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	III.1.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych, III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych, III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu, III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, IV.2.2. Uporządkowanie przestrzeni publicznej.
4.1. Poprawa stanu środowiska	IV.1.1 Dostosowanie budynków do aktualnych standardów budownictwa, IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii cieplnej i elektrycznej, IV.3.1. Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie racjonalnego korzystania z energii, IV.3.2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży kształtująca świadomość prośrodowiskową.
3.4. Poprawa efektywności kształcenia	I.3.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i remont obiektów edukacyjnych zarządzanych przez Powiat, I.3.2. Dopuszczenie szkół w nowoczesny sprzęt i wyposażenie, I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy, I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat.
2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych	I.1.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych, I.1.2 Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej obiektów wykorzystywanych do świadczenia usług społecznych, I.2.1 Przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,

	<p>I.2.2. Infrastruktura zdrowotna wyposażona w wysokiej jakości sprzęt medyczny i rehabilitacyjny,</p> <p>I.2.3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na istotne problemy zdrowotne mieszkańców oraz kształtowanie postaw zdrowotnych dzieci i młodzieży,</p> <p>I.5.1. Rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej,</p> <p>IV.2.1 Poprawa wyglądu i stanu technicznego budynków będących w zasobach Powiatu,</p> <p>V.1.1 Rozwój e-usług publicznych,</p> <p>V.1.2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Powiatu.</p>
4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska	<p>III.1.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych,</p> <p>III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych,</p> <p>III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu,</p> <p>III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,</p> <p>III.2.2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom i szlakom rowerowym,</p> <p>III.2.3. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu.</p>
5.3. Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej	<p>V.2.1. Rozwój współpracy między samorządem, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz budowanie partnerstw na rzecz rozwoju Powiatu,</p> <p>V.2.2. Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych partnerstw.</p>
2.1 Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej	<p>IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii cieplnej i elektrycznej.</p>
3.3 Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy	<p>I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy,</p> <p>I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat,</p> <p>I.5.2. Aktywizacja zawodowa zwłaszcza osób pozostających poza rynkiem pracy.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

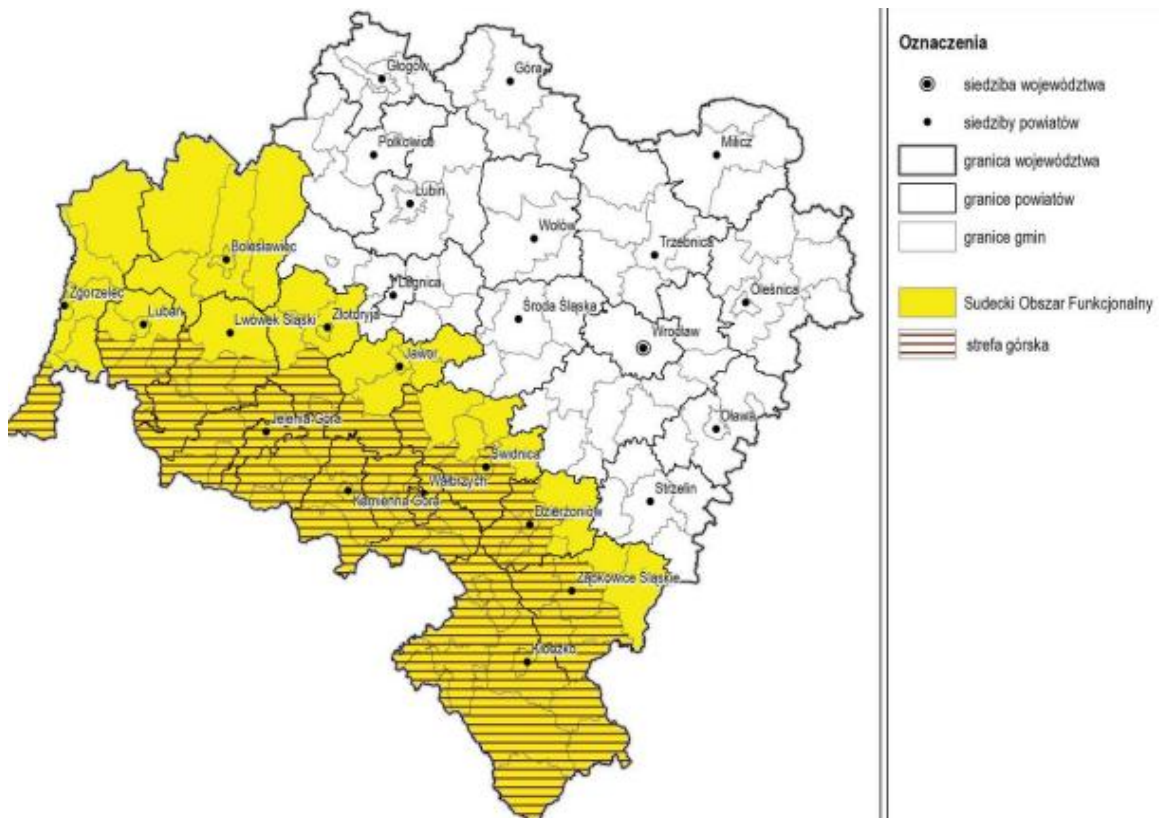
Cały obszar Powiatu Lwóweckiego objęty jest przygranicznym obszarem funkcjonalnym - obszarem wymagającym rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej. Podobnie wszystkie gminy Powiatu objęte są Sudeckim Obszarem Funkcjonalnym, w tym Gryfów Śląski, Lubomierz, Mirsk oraz Wleń znajdują się w strefie górskiej SOF.

Mapa 4. Zasięg przygranicznego obszaru funkcjonalnego

Źródło: Plan Zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Mapa 5. Zasięg Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: Plan Zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

8. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 jest spójna z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, do których zaliczają się:

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju stanowi aktualizację średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów 25 września 2012 roku. Jest główną, krajową strategią rozwojową, określającą podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym. Celem głównym, jaki został określony w SOR, jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju kategoryzuje działania w 3 celach szczegółowych i wyodrębnionych w nich obszarach:

1. Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną

Obszary:

- Reindustrializacja - wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji,
- Rozwój innowacyjnych firm - zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych,
- Małe i średnie przedsiębiorstwa – przemiany strukturalne sektora, nowe formy działania i współpracy, nowoczesne instrumenty wsparcia,
- Kapitał dla rozwoju – trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych,
- Ekspansja zagraniczna – zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki, zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie.

2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

Obszary:

- Spójność społeczna – poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne, wzrost i poprawa wykorzystania potencjału ludzkiego na rynku pracy,
- Rozwój zrównoważony terytorialnie – zrównoważony rozwój kraju wykorzystując indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów, wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe, podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.

3. Cel szczegółowy III - Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Obszary:

- Prawo w służbie obywatelom i gospodarce – uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli,

- Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem – inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców, budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- E-państwo – cyfrowe usługi publiczne,
- Finanse publiczne – stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne,
- Efektywność wykorzystania środków UE – wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii:

- Kapitał ludzki i społeczny - poprawa jakości kapitału ludzkiego, zwiększenie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- Cyfryzacja – wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju,
- Transport – zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów,
- Energia – zrównoważenie systemu energetycznego Polski,
- Środowisko – Rozwój potencjału środowiska naturalnego na rzecz obywateli i przedsiębiorców,
- Bezpieczeństwo narodowe – Poprawa odporności państwa na współczesne zagrożenia i zdolności przeciwdziałania im, zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego jako warunek dla rozwoju kraju.

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 wpisuje się w logikę interwencji przedstawioną w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Strategia jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków, którą mierzy się zarówno wskaźnikami jakościowymi (jak np. długością życia w zdrowiu, bezpieczeństwem dochodów na starość, poczuciem satysfakcji z życia) oraz wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce. Założenia Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 są zbieżne z założeniami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Poprawie jakości życia sprzyja podejmowanie działań w 3 obszarach zadaniowych:

1. konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji) – nastawiony na zbudowanie nowych przewag konkurencyjnych Polski opartych o wzrost KI (wzrost kapitału ludzkiego, społecznego, relacyjnego, strukturalnego) i wykorzystanie impetu cyfrowego, co daje w efekcie większą konkurencyjność, w ramach którego wyznaczono cele:
  - Cel 1 – Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji,
  - Cel 2 – Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym,
  - Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,
  - Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki,
  - Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej,

- Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”,
  - Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.
2. równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) – zgodnie z zasadami rozbudzania potencjału rozwojowego odpowiednich obszarów mechanizmami dyfuzji i absorpcji oraz polityką spójności społecznej, co daje w efekcie zwiększenie potencjału konkurencyjności Polski:
- Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,
  - Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego,
3. efektywności i sprawności państwa – usprawniający funkcje przyjaznego i pomocnego państwa (nie nadodpowiedzialnego) działającego efektywnie w kluczowych obszarach interwencji:
- Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej,
  - Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) to najważniejszy krajowy dokument strategiczny odnoszący się do zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawiera wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie dwudziestu lat, zgodnie z którą Polska to kraj o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowany, sprawnie zarządzany i bezpieczny, spójny wewnętrznie, co jest rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych i cywilizacyjnych. By ją urzeczywistnić wyznaczono 6 celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 zawiera założenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i jej cele zbieżne zwłaszcza z celami nr 2, 3, 4 i 5 KPZK 2030.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku. Do wyzwań, z jakimi zgodnie z zapisami KSRR mierzy się gospodarka regionalna zaliczają się:

1. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska.
2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
3. Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego.
4. Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek.
5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
6. Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami.
7. Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Celem głównym KSRR jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Jego realizację uzupełniają 3 cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Ww. celom odpowiadają również cele strategiczne i operacyjne określone w Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP 2030) jest rozwinięciem rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego rozwoju w zakresie klimatu, ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Celem głównym PEP 2030 jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, którego realizację będą wspierać cele szczegółowe:

1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,

oraz cele horyzontalne:

1. Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa,
2. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 wpisuje się w skali lokalnej w realizację celów wskazanych w PEP 2030.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

W dokumencie została określona wizja Dolnego Śląska w 2030 roku jako:

- regionu równomiernego rozwoju – bez istotnych społecznych i gospodarczych dysproporcji, wewnętrznie spójnego, z wyrównanymi rozwojowymi szansami,
- regionu przyjaznego dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów i kuracjuszy, atrakcyjnego miejsca do życia, pracy, nauki i rekreacji,
- regionu nowoczesnego z kreatywną i innowacyjną regionalną społecznością oraz rozwiniętą sferą naukową i badawczo-rozwojową,
- regionu konkurencyjnego w scenerii krajowej i europejskiej z Wrocławiem jako silną metropolią oraz ośrodkami regionalnymi o znaczących przewagach konkurencyjnych,

czemu sprzyjają określone w Strategii cele. Zgodność celów operacyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 z celami strategii wojewódzkiej została przedstawiona w rozdziale „Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań”.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020–2030, obejmująca swoim zasięgiem subregiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) – Strategia Rozwoju Sudety 2030

Jednym z wyzwań określonych w Strategii Rozwoju Sudety 2030 jest nadrobienie zapóźnienia rozwojowego i zastopowanie zjawiska ubytku ludności na obszarze południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego, dlatego konieczne jest podjęcie działań takich, jak np.

- likwidacja wykluczenia komunikacyjnego,
- wspieranie tworzenia atrakcyjnych miejsc pracy oraz warunków do zakładania własnej działalności gospodarczej,
- ochrona zasobów i ich rewitalizacja na płaszczyznach: kulturowej, ekonomicznej i społecznej,
- utrzymanie i poprawa jakości środowiska, w tym znaczące ograniczanie niskiej emisji,
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej, m.in. rozwój szerokopasmowego internetu,
- poprawa warunków życia, w tym ograniczanie wykluczenia społecznego oraz atrakcyjna oferta mieszkaniowa i kulturalno-rekreacyjna.

Realizacja powyższych działań prowadzi do osiągnięcia celu głównego, jakim jest długookresowa współpraca, wysoka jakość życia i środowiska, konkurencyjna i innowacyjna gospodarka, tj. intensywna wielopodmiotowa i różnokierunkowa współpraca skutkująca poprawą jakości życia, aktywizacją i przyciąganiem zasobów ludzkich oraz wzrostem pozycji konkurencyjnej, z poszanowaniem i z uwzględnieniem potencjału przyrodniczego. Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027 wpisuje się w logikę interwencji Strategii Rozwoju Sudety 2030.

9. System realizacji Strategii, w tym wytyczne o sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021- 2027 podlega kontroli poprzez odpowiednie jego wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację.

Efektywny system realizacji Strategii powinien wskazywać:

- podmioty biorące udział we wdrażaniu przyjętych założeń strategicznych,
- odpowiedzialność poszczególnych podmiotów za wdrażanie danych celów i działań,
- reguły współpracy między zaangażowanymi podmiotami,
- sposoby i mechanizmy wdrażania założeń strategii,
- wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- sposób dokonywania monitoringu i ewaluacji realizacji strategii oraz jej aktualizacji.

Kluczowa w tym procesie jest rola podmiotów reprezentujących władze publiczne i podmiotów oraz jednostek wspomagających ich prace. Podmiotami odpowiedzialnymi i zaangażowanymi we wdrażanie Strategii Rozwoju, w tym monitoring, ewaluację oraz aktualizację będzie zatem Zarząd Powiatu Lwóweckiego i Starosta Powiatu, Rada Powiatu, poszczególne wydziały i jednostki Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim oraz jednostki organizacyjne, jak również inne podmioty mogące wzmacnić i wesprzeć rozwój Powiatu Lwóweckiego.

W celu zwiększenia szans powodzenia wdrożenia Strategii Rozwoju, w jej realizację powinny być zaangażowane podmioty mogące mieć realny wpływ na uzyskanie oczekiwanych rezultatów. Interesariuszami Strategii Rozwoju ze strony realizacyjnej nie powinny być wyłącznie podmioty reprezentujące władze lokalne, ale również inne podmioty. W tym kontekście istotnym aspektem jest rozwój i/lub nawiązywanie współpracy trójstronnej, a więc reprezentujące sektor publiczny, sektor prywatny (biznesowy) oraz sektor społeczny (m.in. organizacje pozarządowe, mieszkańcy, osoby reprezentujące różne grupy społeczne itd.).

Role podmiotów zaangażowanych w proces zarządzania wdrażaniem Strategią Rozwoju przedstawiają się następująco:

- Zarząd Powiatu – jest organem wykonawczym, jego rola polega na stymulowaniu i koordynowaniu działań podejmowanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Strategii, jak również organizowanie zasobów niezbędnych do wdrażania poszczególnych działań i osiągnięcia zakładanych celów. Starosta Powiatu będzie odpowiadał za powodzenie wdrożenia Strategii, jak również będzie wyznaczał osoby czy podmioty odpowiedzialne za zarządzaniem całym procesem;
- Rada Powiatu – jest organem uchwałodawczym, stanowiącym wsparcie merytoryczne w zakresie podejmowanych decyzji mających przyczynić się do osiągnięcia przyjętych założeń oraz celów strategicznych. Rada będzie wspierała zarówno Starostę jak i pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji działań. Rada będzie weryfikowała postępy wdrażania działań, będzie analizowała oraz zatwierdzała wnioski o aktualizację Strategii itp.;
- Podmiot zarządzający procesem wdrażania Strategii Rozwoju umiejscowiony w strukturach Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim (np. osoba, komórka organizacyjna, zespół) - podmiot ten odpowiada za koordynację wdrażania założeń Strategii Rozwoju, w tym za integrowanie i rozwijanie partnerstwa, poszukiwanie nowych źródeł finansowania Strategii, monitoring, ewaluację i aktualizowanie założeń Strategii Rozwoju, zapewnienie działań informacyjno-promocyjnych. Podmiotem tym będzie Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji;
- Komórki Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim i jednostki organizacyjne – w realizację poszczególnych działań, w zależności od tematyki zaangażowane będą również inne komórki i jednostki Powiatu, które będą stanowiły wsparcie merytoryczne i organizacyjne;

- Partnerzy – podmioty reprezentujące różnorodne środowiska uczestniczące i wspierające wdrażanie poszczególnych działań.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego będzie odbywało się w zgodzie z obowiązującymi zasadami i przepisami, jak również uwzględniając poniższe wartości i zasady:

- Partycypacji i dialogu - zapewnienie współpracy i partnerstwa, równe traktowanie wniosków i opinii reprezentantów różnorodnych środowisk z sektora publicznego, prywatnego oraz społecznego;
- Otwartości i transparentności prowadzenia działań – zapewnienie właściwych form komunikacji i informowania społeczeństwa i zainteresowanych podmiotów o podejmowanych działaniach, konsultowanie decyzji i planów dotyczących wdrażania Strategii Rozwoju;
- Kreatywności prowadzącej do uzyskania efektu synergii – zapewnienia różnorodnego spojrzenia na poszczególne działania, tworzenie zespołów zadaniowych zapewniających zróżnicowaną perspektywę na dane zagadnienie, aktywne współpraca różnych grup itd.;
- Zaangażowania i dążenia do osiągnięcia wspólnego celu tj. rozwoju Powiatu Lwóweckiego zgodnie z przyjętymi założeniami – zapewnienie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania oraz determinacji w ich zrealizowaniu, jak również wykazywanie postawy elastycznego podejścia do zmieniających się warunków wewnętrznych i zewnętrznych;
- Priorytetyzacji celów i kierunków działania – podejmowanie decyzji dotyczących finansowania inwestycji zawsze w kontekście celów i działań opisanych w Strategii Rozwoju, w tym w planowaniu corocznego budżetu Powiatu Lwóweckiego i długofalowych planów inwestycyjnych i finansowych.

W poniższej tabeli przedstawiono ramy realizacyjno–organizacyjne dla wdrażania założeń strategicznych wyznaczonych na lata 2021-2027 dla Powiatu Lwóweckiego.

Tabela 20. Podmioty odpowiedzialne za wdrażanie Strategii

Cel strategiczny I Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych: społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych				
Cel operacyjny	Kierunek działania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
I.1. Wysokiej jakości zaplecze infrastrukturalne usług społecznych	I.1.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu m.in. Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie, Dom Pomocy Społecznej w Mirsku	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	I.1.2 Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej obiektów wykorzystywanych do świadczenia usług społecznych	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu m.in. Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie, Dom Pomocy Społecznej w Mirsku	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
I.2. Opieka zdrowotna adekwatna do potrzeb społeczeństwa	I.2.1 Przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Powiatowe Centrum Zdrowia w Lwówku Śląskim Sp. z o.o.	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	I.2.2. Infrastruktura zdrowotna wyposażona w wysokiej jakości sprzęt medyczny i rehabilitacyjny	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Powiatowe Centrum Zdrowia w Lwówku Śląskim Sp. z o.o.	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	I.2.3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na istotne problemy zdrowotne mieszkańców oraz kształtowanie postaw	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Powiatowe Centrum Zdrowia w Lwówku Śląskim Sp. z o.o.	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)

	zdrowotnych dzieci i młodzieży			
I.3. Poprawa infrastruktury oraz wyposażenia placówek edukacyjnych	I.3.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i remont obiektów edukacyjnych zarządzanych przez powiat	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	I.3.2. Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i wyposażenie	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
I.4. Wysoka jakość kształcenia w placówkach edukacyjnych Powiatu Lwóweckiego	I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
I.5. Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego	I.5.1. Rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	I.5.2. Aktywizacja zawodowa zwłaszcza osób pozostających poza rynkiem pracy	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Powiatowy Urząd Pracy w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
Cel strategiczny II Rozwinięta sieć transportowa i dostępna infrastruktura okołodrogowa Powiatu				

II.1. Poprawa stanu technicznego i przebudowa dróg powiatowych	II.1.1. Przebudowa, modernizacja i remont dróg powiatowych oraz dostosowanie ich do wymogów prawnych	Powiat Lwówecki: Wydział Komunikacji i Dróg Powiatowych (KD), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Zarząd Dróg Powiatowych w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	II.1.2. Remont obiektów mostowych	Powiat Lwówecki: Wydział Komunikacji i Dróg Powiatowych (KD), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Zarząd Dróg Powiatowych w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
II.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego	II.2.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i remont infrastruktury okołodrogowej – chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych	Powiat Lwówecki: Wydział Komunikacji i Dróg Powiatowych (KD), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Zarząd Dróg Powiatowych w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	II.2.2. Budowa, wyznaczenie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych	Powiat Lwówecki: Wydział Komunikacji i Dróg Powiatowych (KD), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Zarząd Dróg Powiatowych w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
II.3. Rozwój infrastruktury transportu publicznego	II.3.1. Budowa, przebudowa i remont infrastruktury punktowej oraz obiektów typu P&R, B&R	Powiat Lwówecki: Wydział Komunikacji i Dróg Powiatowych (KD), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Zarząd Dróg Powiatowych w Lwówku Śląskim	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)

Cel strategiczny III Bogata oferta turystyki i form aktywnego wypoczynku wykorzystująca walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze Powiatu

III.1. Ochrona i promocja zasobów kulturowych i przyrodniczych	III.1.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu, m.in. Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu, m.in. Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie	Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ)
	III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu, m.in. Dom Pomocy Społecznej w Nielestnie	Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ)
III.2. Budowa, modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki i aktywnego wypoczynku	III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	-	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	III.2.2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom i szlakom rowerowym	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	-	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)

	III.2.3. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)		Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
Cel strategiczny IV Wysoka jakość środowiska, dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowana przestrzeń publiczna				
IV.1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	IV.1.1 Dostosowanie budynków do aktualnych standardów budownictwa	Powiat Lwówecki: Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii cieplnej i elektrycznej	Powiat Lwówecki: Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
IV.2. Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej	IV.2.1 Poprawa wyglądu i stanu technicznego budynków będących w zasobach Powiatu	Powiat Lwówecki: Wydział Infrastruktury Społecznej (IS), Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu, placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat	Wydział Infrastruktury Społecznej (IS)
	IV.2.2. Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Powiat Lwówecki: Wydział Architektury i Budownictwa (AB), Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami (GŚ), Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)

IV.3. Upowszechnianie postaw prośrodowiskowych	IV.3.1. Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie racjonalnego korzystania z energii	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	IV.3.2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży kształtująca świadomość prośrodowiskową	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Lwówecki	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
V.1 Doskonalenie świadczenia usług publicznych	V.1.1 Rozwój e-usług publicznych	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	V.1.2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Powiatu	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Jednostki organizacyjne Powiatu	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
V.2 Rozwój współpracy międzysektorowej i międzynarodowej	V.2.1 Rozwój współpracy między samorządem, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz budowanie partnerstw na rzecz rozwoju Powiatu	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)
	V.2.2. Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych partnerstw	Powiat Lwówecki: Wydział Budżetu i Finansów (FN), Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego	Wydział Rozwoju, Integracji Europejskiej i Promocji (PI)

Źródło: Opracowanie własne

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia wyznacza cele oraz kierunki rozwoju Powiatu Lwóweckiego. Założenia Strategii będą wdrażane z wykorzystaniem różnych instrumentów realizacji m.in. poprzez realizację planów, programów itd. funkcjonujących w Powiecie ze względu na ustawowe obowiązki ich opracowania bądź inicjatywy własne władz samorządowych. Poniżej przedstawiono dokumenty wykonawcze i inne obowiązujące w Powiecie Lwóweckim wraz z informacją o ich aktualności i wytycznymi do ich opracowania.

Tabela 21. Weryfikacja i wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi i wytyczne
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lwóweckiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025	2018-2021 z perspektywą do roku 2025	Obowiązujący, zgodny z założeniami strategicznymi opisanymi w Strategii Rozwoju. Wymaga aktualizacji po 2025 roku.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lwóweckiego na lata 2016-2025	2016-2025	Obowiązująca, zgodna z założeniami strategicznymi opisanymi w Strategii Rozwoju. Wymaga aktualizacji po 2025 roku.
Roczny Program Współpracy Powiatu Lwóweckiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie na Rok 2021	2021	Program uchwalany jest na dany rok, wymaga corocznego opracowania
Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Lwóweckiego na lata 2020-2028	2020-2028	Obowiązująca. Wymaga bieżącej aktualizacji i weryfikacji – zgodnie z potrzebami, z zachowaniem spójności ze Strategią Rozwoju.
Uchwała budżetowa	obowiązująca	Budżet Gminy przyjmowany jest na dany rok, stąd w trakcie opracowania uchwały budżetowej należy (w miarę możliwości finansowych) uwzględnić planowane działania inwestycyjne i nieinwestycyjnie służące wdrożeniu Strategii.
Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020–2030, obejmująca swoim zasięgiem subregiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) – Strategia Rozwoju Sudety 2030	2020-2030	Obowiązująca, zgodna z założeniami strategicznymi opisanymi w Strategii Rozwoju. Wymaga aktualizacji po 2030 roku.

Źródło: Opracowanie własne

10. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii Rozwoju

Monitoring

Monitoring Strategii Rozwoju będzie prowadzony w celu sprawdzenia skuteczności podejmowanych działań zdefiniowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Monitorowanie postępów wdrażania pozwoli zweryfikować czy Strategia Rozwoju jest realizowana zgodnie z przyjętymi założeniami. Monitoring będzie zatem prowadzony poprzez weryfikację osiągniętych rezultatów i odpowiadających im wskaźników, o których informacja będzie pochodziła z poszczególnych zadań.

Za prowadzenie monitoringu realizacji Strategii Rozwoju, w tym osiągniętych rezultatów oraz uzyskiwanych wskaźników odpowiedzialny będzie wyznaczony podmiot zarządzający procesem wdrażania Strategii Rozwoju, wyznaczony w ramach struktur Starostwa Powiatowego a nadzór nad jego działaniami będzie sprawował Starosta Powiatu Lwóweckiego.

Wśród najważniejszych zadań w ramach prowadzonego monitoringu można wymienić:

- monitorowanie stopnia wdrażania poszczególnych celów/kierunków działań, jak również ocena efektywności i skuteczności wdrażania;
- ocenianie postępów wdrażania konkretnych kierunków działań zaplanowanych w Strategii,
- tworzenie rekomendacji i opinii dla podmiotów biorących udział we wdrażaniu strategii;
- zapewnienie odpowiedniej komunikacji z podmiotami uczestniczącymi we wdrażaniu Strategii Rozwoju oraz pozostałych interesariuszy Strategii;
- zbieranie danych i ich analiza na potrzeby tworzenia raportów o stopniu wdrażania Strategii,
- opracowanie, przyjmowanie i prezentacja raportów z wdrażania Zarządowi Powiatu oraz Radzie Powiatu,
- inne, istotne dla realizacji założeń strategicznych.

Prowadzony właściwie monitoring pozwala na zgodną z zamierzeniami realizację zamierzonych celów. Monitoringowi podlegają wskaźniki ujęte w Strategii Rozwoju przypisane poszczególnym kierunkom działań, wskaźniki ujęte w opracowanych na podstawie Strategii dokumentach, planach, koncepcjach. W wyniku prowadzenia monitoringu możliwa będzie ocena poziomu realizacji celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań. Weryfikacji podlegać będzie w jaki sposób założenia i zdefiniowane w Strategii cele są realizowane przez przyjęte działania, czy występują zagrożenia dla osiągnięcia celów oraz czy wymagana będzie aktualizacja (korekta/uzupełnienie) dokumentu, ponieważ wymagana jest modyfikacja działań lub podmiotów realizujących dane działanie.

Źródłami danych do monitorowania będą własne dane i informacje, statystyka publiczna (pochodząca m.in. z danych GUS oraz danych Powiatu Lwóweckiego i jego jednostek), jak również danych innych podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii Rozwoju, w tym realizatorów i partnerów. Jednym ze źródeł danych na potrzeby monitorowania realizacji Strategii będą raporty o stanie powiatu – stanowią one podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w realizacji polityk, strategii, programów i uchwał rady powiatu i budżetu obywatelskiego (na podstawie art. 30a ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym). Prowadzony w ten sposób monitoring pozwoli na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz

zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości. Ponadto dane do monitoringu będą pochodziły również z raportów z realizacji poszczególnych działań, który będzie przygotowywany przez osobę/osoby/jednostki nadzorującą dane działanie – w tym celu jednostki organizacyjne Powiatu oraz komórki Starostwa Powiatowego odpowiedzialne za realizację danego zadania przekazują osobie odpowiedzialnej za przygotowanie raportu informację m.in. o stanie realizacji projektów, uzyskanych wskaźników, aktualnych wartości wskaźników oraz trudności i problemów w realizacji zadań w terminie do końca września.

Dodatkowym narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna. W tabeli monitorowaniu podlegać będzie realizacja kierunków działań, jak i przyczyn braku ich realizacji. Tabela stanowić będzie narzędzie oceny stopnia osiągnięcia celu operacyjnego i strategicznego. Monitorowaniu podlegać będzie również wskaźniki przypisane do działań i określone dla danych celów operacyjnych.

Sprawozdawczość w ramach monitoringu będzie prowadzona systematycznie, a wnioski z niej płynące będą opracowane w formie raportu z monitoringu Strategii Rozwoju, który będzie przedstawiany Zarządowi Powiatu oraz Radzie Powiatu.

Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego odbywał się będzie raz na trzy lata i będzie realizowany do końca października.

Ewaluacja

Oprócz monitoringu zaplanowano również ewaluację, która dostarcza praktycznych wniosków i rekomendacji, które służą udoskonaleniu bieżącej lub przyszłej interwencji. Przewiduje się przeprowadzenie ewaluacji ex-ante, on-going oraz ex-post „Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027”, by zapewnić wysoką jakość działań.

Na potrzeby przeprowadzenia ewaluacji ex-ante stosuje się metodę desk research – analizie poddano raporty o stanie powiatu, dane ogólnodostępne - dane statystyczne dotyczące jednostki udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny oraz dane zbierane przez poszczególne jednostki Powiatu.

Ewaluacja on-going przeprowadzona zostanie w okresie obowiązywania strategii (w połowie okresu obowiązywania), natomiast ewaluacja ex-post na koniec 2027 roku. W wyniku przeprowadzenia ewaluacji on-going możliwa będzie ocena poziomu realizacji celów strategicznych, celów operacyjnych oraz kierunków działań. Celem ewaluacji bieżącej jest weryfikacja w jaki sposób założenia i zdefiniowane w Strategii Rozwoju cele są realizowane przez przyjęte działania, czy występują zagrożenia dla osiągnięcia celów oraz czy wymagana będzie aktualizacja (korekta/uzupełnienie) dokumentu, ponieważ wymagana jest modyfikacja zadań lub podmiotów realizujących dane zadanie. Jednym z źródeł danych do ewaluacji on-going będą raporty o stanie powiatu – stanowią one podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w realizacji polityk, strategii, programów i uchwał rady powiatu. Wykorzystywane będą również dane zbierane przez Starostwo Powiatowe, instytucje powiatowe, GUS (BDL).

Po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii Rozwoju przeprowadzona zostanie ewaluacja ex-post w formie raportu końcowego zawierającego analizę podjętych działań, efektywności wydatkowania środków finansowych. Raport końcowy ma na celu odpowiedź w jakim stopniu

osiągnięte zostały założone cele, do czego służyć będzie m.in. analiza osiągnięcia wskaźników założonych dla działań.

Aktualizacja

W związku z tym, że Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego jest dokumentem obejmującym okres kilkuletni, niezbędne jest wzięcie pod uwagę, że zmiany będą ulegały zarówno uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, zmieniały będą się oczekiwania społeczności lokalnej itd. Ponadto w perspektywie kilkuletniej trudno jest przewidzieć z całkowitą pewnością jak będzie kształtował się budżet Powiatu i dostępność środków zewnętrznych, wspierających realizację przedsięwzięć strategicznych.

Uwzględniając ww. przesłanki, jak również inne okoliczności trudne obecnie do przewidzenia, ale które mogą pojawić się w przyszłości, oraz wyniki prowadzonego monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju, możliwe będzie podjęcie decyzji o aktualizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju będzie mogła podlegać aktualizacji w każdym czasie, gdy będzie to uzasadnione. Koordynacja aktualizacji Strategii Rozwoju będzie należała do wyznaczonego podmiotu w ramach struktur Starostwa Powiatowego bądź konkretnego pracownika Starostwa. Wprowadzenie aktualizacji będzie wymagało określenia zakresu aktualizacji i uzasadnienia konieczności jej wprowadzenia.

11. Ramy finansowe i źródła finansowania

Osiągnięcie założonych celów wymaga podjęcia działań inwestycyjnych oraz nieinwestycyjnych, na które niezbędne jest posiadanie środków finansowych. Określając działania strategiczne wzięto pod uwagę możliwości finansowe Powiatu Lwóweckiego, jak również obecne i planowane możliwości pozyskania środków zewnętrznych, w tym bezzwrotnych form wsparcia.

Ramy finansowe realizacji Strategii zostały określone ogólnie na dany cel strategiczny. Wskazane wartości mają charakter szacunkowy, gdyż ceny podlegają ciągłej aktualizacji rynkowej i nie ma możliwości dokładnego oszacowania tych wartości, jak również ze względu na długofalowe obowiązywanie Strategii ulegną one dezaktualizacji. Niemniej ze względu na konieczność oszacowania możliwości wykonania poszczególnych działań konieczne było dokonanie szacunków. Koszty zostały oszacowane na podstawie dotychczasowych doświadczeń samorządu w realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, jak również informacji na temat potencjalnych źródeł finansowania zewnętrznego.

Powiat Lwówecki zapewni środki na realizację zadań jakie przewidziano w ramach Strategii w ramach swoich możliwości finansowych, ale będzie starał się również pozyskiwać fundusze z innych źródeł, w tym zwrotnych oraz bezzwrotnych. Duże możliwości finansowania działania upatruje się w środkach planowanych do rozdysponowania z programów regionalnych oraz krajowych czy też międzynarodowych w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Dodatkowo władze Powiatu Lwóweckiego będą poszukiwały innych możliwości finansowania swoich działań także ze środków krajowych znajdujących się w dyspozycji różnych instytucji i podmiotów.

Potencjalnymi źródłami finansowania ww. działań będą zatem: budżet Powiatu Lwóweckiego – corocznie uwzględniający strategiczne zamierzenia inwestycyjne, budżet Państwa, środki UE

w ramach RPO oraz krajowych Programów Operacyjnych, programy rządowe, inne środki zewnętrzne zwrotne oraz bezzwrotne. Uszczegóławiając finansowanie Strategii Rozwoju będzie odbywało się z wykorzystaniem:

- środków budżetowych Powiatu, jak również innych jednostek samorządowych;
- środków z budżetu Państwa w dyspozycji poszczególnych ministerstw, z dedykowanych programów i funduszy;
- środków z funduszy celowych będących w dyspozycji różnych instytucji, m.in. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i innych;
- środków pochodzących z UE w ramach różnych funduszy, inicjatyw ze środków europejskich;
- środków pochodzących z innych niż europejskie funduszy finansowych;
- środków pochodzących z sektora prywatnego;
- finansowania przez banki i inne instytucje finansujące;
- innych dostępnych źródeł finansowania.

Wskazane potencjalne źródła finansowania realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego nie stanowią katalogu zamkniętego, Powiat Lwówecki będzie starał się wykorzystywać wszystkie możliwości współfinansowania przedsięwzięć. W tym celu konieczne będzie bieżące monitorowanie w możliwości pozyskiwania środków finansowych.

W poniższej tabeli przedstawiono ramy finansowe oraz źródła finansowania działań w ramach poszczególnych celów:

Tabela 22. Ramy finansowe i źródła finansowania działań w ramach Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027

Obszar: Społeczeństwo				
Cel strategiczny I. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych: społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych				
Cel operacyjny	Kierunki	Okres realizacji	Koszt (w tys. zł)	Źródła finansowania
I.1. Wysokiej jakości zaplecze infrastrukturalne usług społecznych	I.1.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych	2021-2025	1840	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	I.1.2 Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej obiektów wykorzystywanych do świadczenia usług społecznych			
I.2. Opieka zdrowotna adekwatna do potrzeb społeczeństwa	I.2.1 Przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2021-2022	2500	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	I.2.2. Infrastruktura zdrowotna wyposażona w wysokiej jakości sprzęt medyczny i rehabilitacyjny			
	I.2.3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na istotne problemy zdrowotne mieszkańców oraz kształtowanie postaw zdrowotnych dzieci i młodzieży			
I.3. Poprawa infrastruktury oraz wyposażenia	I.3.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i remont obiektów edukacyjnych zarządzanych przez powiat	2021-2022	10475	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych

placówek edukacyjnych	I.3.2. Dostosowanie szkół w nowoczesny sprzęt i wyposażenie			oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
I.4. Wysoka jakość kształcenia w placówkach edukacyjnych Powiatu Lwóweckiego	I.4.1. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy	2021-2026	5272	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	I.4.2. Rozwój kompetencji i kwalifikacji uczniów z placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat			
I.5. Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego	I.5.1. Rozwój usług społecznych, zwłaszcza w zakresie wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin i systemu pieczy zastępczej	2021-2027	1200	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	I.5.2. Aktywizacja zawodowa zwłaszcza osób pozostających poza rynkiem pracy			
Obszar: Transport				
Cel strategiczny II. Rozwinięta sieć transportowa i dostępna infrastruktura okołodrogowa Powiatu				
II.1. Poprawa stanu technicznego i przebudowa dróg powiatowych	II.1.1. Przebudowa, modernizacja i remont dróg powiatowych oraz dostosowanie ich do wymogów prawnych	2021-2025	28000	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne, środki krajowe i regionalne (np. Dolnośląski Ład)
	II.1.2. Remont obiektów mostowych			
II.2. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego	II.2.1. Budowa, przebudowa, modernizacja i remont infrastruktury okołodrogowej – chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych	2021-2027	53667	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne, środki krajowe i regionalne (np. Dolnośląski Ład)
	II.2.2. Budowa, wyznaczenie przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych			

II.3. Rozwój infrastruktury transportu publicznego	II.3.1. Budowa, przebudowa i remont infrastruktury punktowej oraz obiektów typu P&R, B&R			
Obszar: Kultura, turystyka i rekreacja				
Cel strategiczny III. Bogata oferta turystyki i form aktywnego wypoczynku wykorzystująca walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze Powiatu				
III.1. Ochrona i promocja zasobów kulturowych i przyrodniczych	III.1.1. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych	2022-2023	550	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	III.1.2. Rewitalizacja istniejących terenów zielonych			
	III.1.3. Rozwój obszarów zieleni na terenie Powiatu			
III.2. Budowa, modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi turystyki i aktywnego wypoczynku	III.2.1. Budowa/rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	2023-2025	14000	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne, środki, środki krajowe i regionalne (np. Dolnośląski Ład), budżety gmin: Wleń, Lubomierz, Jeżów Sudecki, Powiatu Karkonoskiego i Powiatu Lwóweckiego
	III.2.2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ścieżkom i szlakom rowerowym			
	III.2.3. Urozmaicenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Powiatu			
Obszar: Przestrzeń i środowisko				
Cel strategiczny IV. Wysoka jakość środowiska, dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowana przestrzeń publiczna				
IV.1. Modernizacja energetyczna	IV.1.1 Dostosowanie budynków do aktualnych standardów budownictwa	2021-2025	2500	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnego

budynków użyteczności publicznej	IV.1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii ciepłej i elektrycznej			oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
IV.2. Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej	IV.2.1 Poprawa wyglądu i stanu technicznego budynków będących w zasobach Powiatu	2021-2023	750	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	IV.2.2. Uporządkowanie przestrzeni publicznej			
IV.3. Upowszechnianie postaw prośrodowiskowych	IV.3.1. Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie racjonalnego korzystania z energii	2021-2027	600	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	IV.3.2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży kształtująca świadomość prośrodowiskową			
Obszar: Zarządzanie				
Cel strategiczny V. Wysoki standard usług publicznych i efektywne zarządzanie				
V.1 Doskonalenie świadczenia usług publicznych	V.1.1 Rozwój e-usług publicznych	2021-2027	2100	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne
	V.1.2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Powiatu			
V.2 Rozwój współpracy międzysektorowej i międzynarodowej	V.2.1 Rozwój współpracy między samorządem, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz budowanie partnerstw na rzecz rozwoju Powiatu	2021-2027	300	Budżet Powiatu Lwóweckiego, Budżet Państwa, środki UE w ramach regionalnych oraz krajowych Programów Operacyjnych, inne środki zewnętrzne

	V.2.2. Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych partnerstw			
--	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim

Poniżej przedstawiono przykładowe zadania planowane do realizacji w ramach poszczególnych celów strategicznych:

Tabela 23. Katalog przykładowych zadań planowanych do realizacji w latach 2021-2027

Cel strategiczny	Planowane zadania
<p>I. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych: społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Remont dachu i elewacji wraz z budową odwodnienia budynku Domu Pomocy Społecznej w Nieleśnie. – Rozbudowa i doposażenie kompleksu budynków Domu Pomocy Społecznej w Mirsku umożliwiającą integrację osób starszych i niepełnosprawnych poprzez stwarzanie warunków do zróżnicowanej aktywności. – Podwyższenie i dostosowanie do potrzeb rynku poziomu edukacji dzieci i młodzieży w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim. – Podwyższenie poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz dostosowanie do potrzeb rynku w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim, poprzez modernizację bazy dydaktycznej oraz rewitalizację budynku szkoły. – Podwyższenie poziomu edukacji młodzieży w ZSOiZ w Gryfowie Śląskim. – Modernizacja kształcenia zawodowego poprzez unowocześnienie bazy dydaktycznej warsztatów szkolnych w ZSET w Rakowicach Wielkich. – Rozwój kompetencji zawodowych w ZSET w Rakowicach Wielkich. – Wsparcie szkolnictwa ponadpodstawowego i specjalnego powiatu lwóweckiego. – Modernizacja pomieszczeń Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Gryfowie Śląskim.
<p>II. Rozwinięta sieć transportowa i dostępna infrastruktura okołodrogowa Powiatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa drogi powiatowej nr 2509D Lwówek Śląski – Sobota o dł. 4,62 km (km 2+680 – 7+300) wraz z remontem obiektu mostowego w km 6+271. – Przebudowa drogi powiatowej nr 2510D Pasiecznik – Pokrzywnik o dł. 0,91 km (km 2+940 – 3+850). – Przebudowa drogi powiatowej nr 2494D Krobica – Przecznicza o dł. 3,7 km (km 2+400 – 6+100) wraz z remontem obiektu mostowego w miejscowości Gierczyn. – Przebudowa drogi powiatowej nr 2491D Nieleśno – Strzyżowiec o dł. 2,36 km (km 10+690-13+050) wraz z remontem obiektu mostowego w km 10+900. – Modernizacja najważniejszych połączeń drogowych Powiatu Lwóweckiego. – Przebudowa z elementami remontu drogi powiatowej 2515D stanowiącej połączenie dróg wojewódzkich 364 i 297 na odcinku Gradówek-Niwnice- Włodzice Wielkie. – Przebudowa z elementami remontu dróg 2501D, 2518D i oraz drogi gminnej 108745D Skorzynice-Bielanka.
<p>III. Bogata oferta turystyki i form aktywnego wypoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja obiektów zabytkowych w tym poprawa infrastruktury technicznej i rekreacyjnej dla osób niepełnosprawnych na terenie zabytkowego parku Domu Pomocy Społecznej w Nieleśnie.

Cel strategiczny	Planowane zadania
<p>wykorzystująca walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze Powiatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa powiatowej pływalni krytej. – Zagospodarowanie turystyczne zbiornika wodnego w Pilchowicach.
<p>IV. Wysoka jakość środowiska, dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowana przestrzeń publiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zadaszenie patio wraz z założeniem paneli fotowoltaicznych pompy ciepła do ekologicznego ogrzewania budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Lwówku Śląskim. – Osuszenie, docieplenie budynku Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lwówku Śląskim - fotowoltaika oraz budowa parkingu. – Rewitalizacja budynku internatu MOW przy ul. Parkowej 9.
<p>V. Wysoki standard usług publicznych i efektywne zarządzanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Podwyższenie i dostosowanie do potrzeb rynku poziomu edukacji dzieci i młodzieży w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim, poprzez realizację m.in.: staży, szkoleń, programów stypendialnych, współpracę partnerską, organizację imprez kulturalnych i edukacyjnych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz integrację społeczną ułatwiającą dostosowanie się młodzieży szkolnej do zmian zachodzących w gospodarce.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim

12. Spis tabel, wykresów, fotografii, map

Tabela 1. Powierzchnia gmin Powiatu Lwóweckiego.....	7
Tabela 2. Stan zagospodarowania przestrzennego gmin w Powiecie Lwóweckim - obowiązujące akty prawne.....	8
Tabela 3. Infrastruktura droga w Powiecie Lwóweckim w latach 2015-2019	18
Tabela 4. Infrastruktura mieszkaniowa w Powiecie Lwóweckim w latach 2016-2020	21
Tabela 5. Wyposażenie mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019	23
Tabela 6. Liczba dzieci oraz podział obiektów przedszkolnych w gminach Powiatu Lwóweckiego	25
Tabela 7. Procentowe wyniki egzaminu ósmoklasisty oraz liczba zdających w Powiecie Lwóweckim w 2021 roku	26
Tabela 8. Procentowe wyniki egzaminu ósmoklasisty Powiatu Lwóweckiego oraz powiatów ościennych w 2021 roku.....	27
Tabela 9. Zdawalność matur w poszczególnych szkołach na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2021	27
Tabela 10. Zdawalność matur w powiatach ościennych w latach 2015-2021	28
Tabela 11. Wszczęte śledztwa i dochodzenia w Powiecie Lwóweckim w latach 2015-2020.....	38
Tabela 12. Podmioty gospodarcze na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2020	39
Tabela 13. Stopa bezrobocia w Powiecie Lwóweckim oraz powiatach ościennych w latach 2015-2020	41
Tabela 14. Które z poniższych stwierdzeń charakteryzują Powiat Lwówecki obecnie, a które z nich powinny charakteryzować go w przyszłości?	46
Tabela 15. Analiza SWOT.....	49
Tabela 16. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań.....	53
Tabela 17. Oczekiwane rezultaty i wskaźniki ich osiągnięcia	57
Tabela 18. Zestawienie zadań przypisanych priorytetom wraz z rankingowaniem dla Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego	65
Tabela 19. Zestawienie priorytetów dla OSI z kierunkami działań Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego	68
Tabela 20. Podmioty odpowiedzialne za wdrażanie Strategii.....	78
Tabela 21. Weryfikacja i wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	84
Tabela 22. Ramy finansowe i źródła finansowania działań w ramach Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2021-2027.....	89
Tabela 23. Katalog przykładowych zadań planowanych do realizacji w latach 2021-2027	94
Wykres 1. Liczba lokali socjalnych i ich powierzchnia użytkowa na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019.....	22
Wykres 2. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie Powiatu Lwóweckiego w latach 2015-2019	26
Wykres 3. Stopa bezrobocia w Powiecie Lwóweckim i w Polsce w latach 2015-2020	41
Wykres 4. Ocena poziomu życia w Powiecie Lwóweckim.....	43
Wykres 5. Czy zauważa Pan/ Pani poprawę jakości życia w Powiecie Lwóweckim na przestrzeni ostatnich 5-7 lat?.....	43
Wykres 6. Ocena warunków życia w Powiecie Lwóweckim w poszczególnych dziedzinach	45

Wykres 7. Jak ocenia Pan/ Pani realizację dotychczasowych celów strategicznych i podjętych działań prorozwojowych wynikających ze Strategii Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2014-2020? 47

Fotografia 1. Wybrane atrakcje Gminy Lwówek Śląski	30
Fotografia 2. Ruiny Zamku Gryf.....	31
Fotografia 3. Rynek w Lubomierzu.....	32
Fotografia 4. Zapora w Pilchowicach.....	33
Fotografia 5. Ratusz miasta Mirsk	34

Mapa 1. Położenie Powiatu Lwóweckiego na terenie województwa dolnośląskiego	6
Mapa 2. Podział terytorialny Powiatu Lwóweckiego na gminy.....	7
Mapa 3. Miejskie obszary funkcjonalne w województwie dolnośląskim.....	64
Mapa 4. Zasięg przygranicznego obszaru funkcjonalnego	70
Mapa 5. Zasięg Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego.....	70